

Javni zavod Mala ulica

Center za otroke in
družine v Ljubljani

LETNO POROČILO
2025

Ljubljana, februar 2026

Poročilo pripravile: Daša Cvjetičanin, Petra Slatinšek in Eva Strmljan Kreslin
Računovodsko poročilo pripravila: Vizija računovodstvo

Proračunski uporabnik:	Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani
Sedež:	Prečna ulica 7, Ljubljana
Matična številka:	6636454000
Davčna številka:	SI38302586
Šifra dejavnosti:	88.910

01

SPLOŠNI DEL

5

1.1.	Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje zavoda	5
1.2.	Dejavnost zavoda	6
1.3.	Letni cilji zavoda	7
1.4.	Vrednote zavoda	8
1.5.	Dolgoročni cilji zavoda	9
1.6.	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	9
1.7.	Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa	9
1.8.	Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev glede na pretekla obdobja	9
1.9.	Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila	9
1.10.	Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora	9
1.11.	Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi	9
1.12.	Ocena učinkov poslovanja zavoda na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora	10
1.13.	Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih	11

02

POSEBNI DEL

12

2.1.	Ustanovitelj Javnega zavoda Mala ulica	12
2.2.	Predstavitev Javnega zavoda Mala ulica	12
2.3.	Organiziranost zavoda in vodstvo	12
2.4.	Uresničevanje vizije in poslanstva Javnega zavoda Mala ulica	13
2.5.	Viri financiranja Javnega zavoda Mala ulica	14
2.6.	Poročilo o delu sveta zavoda	14
2.7.	Poročilo o izvedbi programa	14
2.7.1.	PROGRAMI ZA DRUŽINE	18
2.7.2.	PROGRAMI PSIHO SOCIALNE POMOČI ZA STARŠE IN OTROKE	50
2.7.3.	MALA ULICA NA TERENU	62
2.7.4.	POSEBNI PROJEKTI, IZOBRAŽEVANJE, OZAVEŠČANJE IN PROMOCIJA	67
2.7.5.	SKRB ZA ZAPOSLENE	77
2.7.6.	GOSPODARJENJE, INVESTICIJE IN VZDRŽEVALNA DELA	78

03

RAČUNOVODSKO POROČILO

79

Nagovor direktorice

Leto 2025 je Mali ulici končno prineslo težko pričakovano novico in sklep o dodelitvi prostorov za še en družinski center, za kar smo si prizadevali več let. Novi prostori družinskega centra v Šiški bodo sicer potrebni še obnove in opreme, a pomembno je, da se je končno začelo premikati. Verjamemo, da bomo s programi lahko pričeli že sredi leta 2026. Posebej nas veseli, da bo novi družinski center le streljaj od soseske Celovški dvori, kjer smo pred desetimi leti začeli z uličnim delom. Ta soseska nas še vedno potrebuje – tako kot tudi druge bližnje soseske, v katerih živi veliko mladih družin.

Z enakim entuziazmom nadaljujemo in širimo ulično delo tudi na drugih lokacijah: v Polju, Novem Brdu in na Rakovi jelši. V sodelovanju s KUD LJUD smo ulično delo nadgradili s kulturnimi dejavnostmi za otroke od 6. do 12. leta – z ulično glasbo in uličnim gledališčem. Verjamemo, da otrokom iz socialno-ekonomsko depriviligiranih okolij z dostopno kulturno ponudbo na domačem pragu širimo obzorja, krepimo samozavest in pomagamo odkrivati talente. Udeležba in navdušenje otrok ter staršev to že potrjuje.

Ulično delo bomo v omenjenih soseskah s sredstvi Ministrstva za zdravje v prihodnjih treh letih nadgradili še z delom z mladimi družinami z dojenčki. Družinam bomo ponudili psihosocialno podporo (posebej za mamice in očke), vadbo z dojenčki, razvojno-gibalne urice ter spodbudo in svetovanje za dojenje. Vse dejavnosti bodo brezplačne in dostopne v četrtnih centrih – v neposredni bližini domov družin. Tako bomo številnim dojenčkom omogočili dober začetek v življenje, ki ga sicer morda ne bi bili deležni zaradi oddaljenosti tovrstnih programov ali njihove cene. Hkrati s temi projekti krepimo skupnost, saj povezujemo družine in jih spodbujamo k medsebojni podpori tudi izven organiziranih programov.

Na področju pridobivanja sredstev smo bili v letu 2025 uspešni tudi dolgoročno. Za naslednje triletno obdobje smo pridobili sredstva za dva projekta Ministrstva za zdravje ter petletni projekt Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. To nam bo omogočilo nadaljnjo širitev programov in ekipe – kajti eno brez drugega preprosto ne gre.

Poleti smo v počitniškem varstvu smo presegli magično mejo tisoč otrok – v organiziranem varstvu smo jih imeli 978, še 158 otrok pa se je udeležilo uličnih počitniških aktivnosti. Programi so potekali na šestih zelo različnih lokacijah, z raznolikimi vsebinami in ekipami, a zadovoljstvo in navdušenje otrok ter staršev sta bila povsod enako visoka. Potrebe po počitniškem varstvu – še posebej brezplačnem – ostajajo velike. Letos smo z dodatno podporo MDDSZ brezplačno varstvo omogočili 259 otrokom. Število mest sicer povečujemo premišljeno in postopno, saj si na račun količine nikakor ne želimo znižati kakovosti programa. Majhne skupine in velikodušno razmerje med odraslimi in otroki (1 : največ 6) omogočajo osebni odnos, veliko kreativnosti ter sprotne prilagajanje programov potrebam otrok. Prav to daje našemu počitniškemu varstvu pečat odličnosti, ki ga želimo ohraniti.

Enako velja za vse ostale programe, ki jih izvajamo za otroke in njihove starše.

Beseda odličnost pa zame pomeni tudi nekaj zelo konkretnega: sodelavke in sodelavce. Z velikim ponosom jo lahko uporabim za delo vseh sodelavk in sodelavcev Male ulice. Prav njihova podpora in mentorstvo zagotavlja kakovost dela študentov, ki nam med letom in še posebej poleti priskočijo na pomoč, ter zunanjih sodelavcev in sodelavk, ki z nami izvajajo programe na terenu. Takšne mere entuziazma, potrpežljivosti, vztrajnosti in ustvarjalnosti ne srečamo pogosto. Da to ni le občutek, potrjuje tudi izjemno nizka stopnja bolniških odsotnosti ter stabilnost ekipe, kar je v današnjih časih prava redkost. Iskreno sem ponosna na svojo ekipo – biti obdan s tako zanesljivimi in predanimi ljudmi je največ, kar si človek lahko želi - ne le v službi, temveč v življenju nasploh.

Eva Strmljan Kreslin

direktorica

01 SPLOŠNI DEL

Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani (v nadaljevanju Zavod) je bil ustanovljen s sklepom Mestnega sveta MOL 9. junija 2014. Zavod je uradno pričel s svojim delovanjem 1. 7. 2014. Prostor, kjer Zavod opravlja svojo dejavnost, so na Prečni ulici 7, kjer deluje Družinski center Mala ulica. Poleg tega ima Zavod v upravljanju pisarniške prostore na Resljevi 18 ter vrt na Rakovi jelši.

Poslanstvo Javnega zavoda Mala ulica je zagotavljati mrežo varnih in družinam prijaznih prostorov za kvalitetno preživljanje skupnega prostega časa ter organizirati in izvajati podporne programe in dejavnosti, namenjene predšolskim otrokom in njihovim staršem.

Vodilo našega dela je, da se čim bolj približamo potrebam staršev in smo pri svojem delu maksimalno fleksibilni. Čim bolj se skušamo prilagoditi tudi programsko, zato vsebino in zahtevnost posameznih Ustvarjalnic in dejavnosti sproti prilagajamo številu in starosti otrok, se odzivamo pobudam in predlogom staršev glede vsebine predavanj s področja nege in vzgoje otroka in drugih dejavnosti, namenjenih otrokom in staršem.

Vizija javnega zavoda je, da bi imeli prav vsi ljubljanski starši možnost koriščenja storitev družinskih centrov. To pomeni vsaj pet družinskih centrov v MOL, ki bodo ponujali tako prostor za druženje in igro kot celostno podporo družini v smislu občasnega varovanja otrok, svetovanja in izobraževanja.

1.1. Zakonske in druge podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda

1. Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE)
2. Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18)
3. Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18)
4. Zakon o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07-UPB)
5. Zakon o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 - UPB, 65/08, 69/08 - ZTFI- A, 69/08 - ZZavar-E in 40/12 – ZUJF)
6. Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – UPB, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv in 67/17 in 84/18)
7. Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US in 22/19 - ZPosS)
8. Kolektivna pogodba za javni sektor (Uradni list RS, št. 57/08, 23/09, 91/09, 89/10, 89/10, 40/12, 46/13, 95/14, 91/15, 21/17, 46/17 in 69/17 in 80/18)
9. Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91-I, 53/92, 13/93 – ZNOIP, 34/93, 12/94, 18/94 – ZRPJZ, 27/94, 59/94, 80/94, 64/95, 19/97, 37/97, 87/97 – ZPSDP, 3/98, 3/98, 39/99 – ZMPUPR, 39/99, 40/99 - popr., 99/01, 73/03, 77/04, 115/05, 43/06 – ZKolP, 71/06, 138/06, 65/07, 67/07, 57/08– KPJS, 67/08, 1/09, 2/10, 52/10, 2/11, 3/12, 40/12, 1/13, 46/13, 95/14, 91/15, 88/16, 80/18, 31/19, 80/19, 97/20 in 160/20)
10. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 79/19, 61/20 - ZDLGPE, 133/20 in 174/20 - ZIPRS2122)
11. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2021 in 2022 (Uradni list RS, št. 174/20)

12. Uredba o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2020 in 2021 (Uradni list RS, št. 3/20)
13. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Mala ulica - Centra za otroke in družine v Ljubljani.

1.2. Dejavnost zavoda

Zavod je ustanovljen z namenom opravljanja dejavnosti programov za kakovostno preživljanje prostega časa predšolskih otrok in družin ter upravljanja, urejanja in vzdrževanja družinskih centrov in pripadajočih zunanjih igrišč, ki delujejo na površinah in v stavbah, ki so v lasti ustanovitelja in so namenjeni izvajanju dejavnosti za otroke in družine.

Zavod opravlja na način in pod pogoji, ki veljajo za javno službo, naslednje osnovne dejavnosti:

- organizacija prostočasnih in izobraževalnih aktivnosti za predšolske otroke vse dni v letu,
- organizacija in izvedba občasnega varstva predšolskih otrok,
- organizacija in izvedba počitniškega varstva za učence osnovne šole med šolskimi počitnicami (z namenom lažjega usklajevanja družinskega in poklicnega življenja),
- organizacija podpornih in izobraževalnih programov za starše.

Zavod lahko izvaja dodatne izobraževalne dejavnosti za otroke in družine. Zavod opravlja kot javno službo in na način ter pod pogoji, ki veljajo za javno službo, še naslednje dejavnosti:

- izvaja programe in dejavnosti za otroke in družine v skladu s poslanstvom,
- omogoča dostopnost svojih programov, dejavnosti in prostorov najširši populaciji otrok,
- izvaja počitniško varstvo učencev osnovne šole, v svojih prostorih omogoča in koordinira izvajanje programov v skladu s poslanstvom, ki jih izvajajo javni zavodi, nevladne organizacije, posamezniki in drugi ter zagotavlja strokovno in organizacijsko podporo,
- izvaja izobraževalne in svetovalne programe za nego in vzgojo otrok,
- sistematično in kontinuirano obvešča zainteresirano javnost, še posebej nevladne organizacije s področja vzgoje in izobraževanja, vrtce in osnovne šole o svojih programih in dejavnostih,
- sodeluje s sorodnimi organizacijami doma in v tujini ter se vključuje v domače in mednarodne organizacije in mreže,
- redno izvaja evalvacijo svojih programov in projektov in daje pobude ter predloge ustanovitelju za izboljšanje stanja na področju dejavnosti za otroke in družine,
- upravlja z objekti oziroma s prostori in zemljišči, v katerih deluje,
- skrbi za zavarovanje objektov, zemljišč in opreme ter skrbi za varnost delovanja objektov in naprav s skrbnostjo dobrega gospodarja.

Družinski center Mala ulica je odprt vsak delavnik od 9.30 do 18.30 ure, med vikendi in prazniki pa od 10. do 18. ure. V sklopu zavoda deluje kavarna kot dopolnilna dejavnost, kjer ponujamo sadne sokove, tople napitke, prigrizke in svežo zelenjavno juho, pripravljeno iz ekološko pridelanih sestavin. Kavarna (tržna dejavnost) je nujni del ponudbe, saj omogoča prijetno okolje za preživljanje prostega časa staršem ter podaljšuje čas zadrževanja v družinskem centru.

1.3. Letni cilji zavoda:

1. PROGRAMI ZA DRUŽINE

1.1 Za otroke

- Dnevni program za predšolske otroke
- Gozdna pedagogika
- Aktivnosti na Vrtišču
- Tematske rojstnodnevne zabave
- Počitniško varstvo šolarjev

1.2 Za starše

- Razvojno-gibalne urice za dojenčke
- Poporodni pilates z dojenčki
- Joga za nosečnice
- Tečaj masaže za dojenčke in otroke
- Kava z nosilkami
- Svetovalnica za dojenje
- Fun Little Gym
- Aktivni očki
- Ples z dojenčki
- Posebni dogodki

2. PROGRAMI PSIHOSOCIALNE POMOČI

2.1 Za otroke

- Dino šola, čustveni in socialni trening za otroke od 4-8 leta

2.2 Za starše

- Neverjetna leta za starše otrok od 3. do 8. leta starosti
- Neverjetna leta za starše dojenčkov do 12. meseca starosti
- Klepetki
- Moj porod
- Strokovnjak na obisku
- Skupina za očete
- Zamislice

3. MALA ULICA NA TERENU

3.1. Ulično delo: Celovski dvori, soseska Polje, Novo Brdo in Rakova Jelša

- Počitnice na ulici

3.2. Mlada kultura na ulici

4. POSEBNI PROJEKTI, IZOBRAŽEVANJE, OZAVEŠČANJE IN PROMOCIJA

- Gostovanje Male ulice v drugih institucijah in projektih (Festival Bobri, Prvič v kino ipd.)
- Vodenje Programa Neverjetna leta v RS v obdobju 2022 – 2025
- Projekt »Družinski centri« (MDDSZEM)
- Sodelovanje z vrtci in šolami
- ERASMUS+ (KA2): Partnerstva za sodelovanje v izobraževanju
- Sodelovanje z Oddelkom za varstvo okolja
- Izobraževanje na temo skupinske dinamike dela z otroki in odraslimi
- Mala ulica na spletu
- Sodelovanje s Fakulteto za socialno delo

5. SKRB ZA ZAPOSLENE

6. GOSPODARJENJE, INVESTICIJE IN VZDRŽEVALNA DELA

1.4. Vrednote zavoda:

1.5. Dolgoročni cilji zavoda:

- 1 Stalno povečevanje obsega in kvalitete programa ter širitev dejavnosti na druge lokacije (tudi v obliki uličnega dela).
- 2 Ostati osrednja informativno-izobraževalna točka in srečevališče mladih družin v Ljubljani in odpreti vsaj še tri družinske centre v MOL do leta 2030.
- 3 Ohraniti najkvalitetnejše počitniško varstvo za šolarje v MOL in ga širiti na druge lokacije.
- 4 Povezovanje s kompatibilnimi in komplementarnimi institucijami v MOL, Sloveniji in tujini z namenom bogatitve programa, izmenjave izkušenj in izobraževanja zaposlenih.
- 5 Zakonska ureditev statusa družinskega centra in zaposlenih v niem.

1.6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Cilje smo v letu 2025 dosegli pri izvedbi večine programov, nekaj pa smo jih tudi preseгли. Tu naj izpostavim predvsem nadgradnjo uličnega dela – projekt Mlada kultura na ulici, ki ga nismo načrtovali, zato pa uspešno zastavili in jeseni pričeli izvajati skupaj s KUD Ljud, ki je za projekt pridobil sredstva na Ministrstvu za kulturo. Gre za projekt kulturne vzgoje za mlade iz depriviligiranih sosesk, v katerih smo prisotni že nekaj let.

Izpostavljam tudi pričetek sodelovanja z Turizmom Ljubljana pri izvedbi prazničnih aktivnosti v novoletnem času, za otroke in družine seveda. Z večkratnim obiskom Dedka Mraza, koncerti in interaktivnim zunanjim igriščem smo pritegnili pozornost ne le Ljubljančanov, ampak mnogih obiskovalcev iz Slovenije in tujine.

1.7. Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa

Nepričakovanih in nedopustnih posledic izvedbe ni bilo.

1.8. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev glede na pretekla obdobja

V letu 2025 smo zabeležili 28.563 obiskov družinskega centra, kar za 542 obiskov presega število lanskih obiskov. Izvedli smo 453 Ustvarjalnic (več v nadaljevanju), ki se jih je udeležilo 5713 otrok, kar pomeni slabih 10% več Ustvarjalnic in udeležencev.

Število razpoložljivih mest v počitniškem varstvu, ki je eden glavnih programov Male ulice, smo ponovno povišali, v letu 2025 za kar 129 mest (15%), ob tem smo s pomočjo sredstev MDDSZ ponudili skupno 259 brezplačnih mest oz. skoraj 100 več kot lani.

Povečali smo tudi število vodenih gozdnih sprehodov za vrtčevske in šolske skupine, ki jih je bilo v leto 57 (v l. 2024 50) za skupno 1080 otrok.

Tudi v starševskem programu smo število programov in obiskov povečali glede na lansko leto, tako da lahko leto označimo kot zelo uspešno.

1.9. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila

Podatki so predstavljeni v računovodskem delu poročila.

1.10. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

V letu 2025 notranja revizija ni bila planirana.

1.11. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Vsi cilji so bili doseženi.

1.12. Ocena učinkov poslovanja zavoda na druga področja, predvsem na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora

Mala ulica s svojimi dejavnostmi na področju preventivnega dela s starši in otroki intenzivno posega v zdravstveno področje, predvsem s projektom Zamislice (na nivoju MOL, preko zdravstvenih domov) in programom Neverjetna leta (v celotni RS kot nosilec programov pri MZ in MDDSZEM ter pomemben izvajalec Treningov starševstva in Dino programa za otroke v Sloveniji). Neformalno sodelujemo z vzgojiteljicami, učiteljicami in svetovalnimi delavkami iz vrtcev in šol uporabnikov naših programov v obliki svetovanja, usmerjanja in konkretnih navodil za delo s posameznim otrokom. To svetovanje in izmenjava informacij poteka že od začetka izvajanja Dino programa, ki so ga vse prej naštete prosvetne delavke prepoznale kot izjemno učinkovit program pri vzgojno zahtevnejših otrocih. Mala ulica je še vedno edini izvajalec Dino šole v Sloveniji, čeprav smo v letu 2023 usposobili dve izvajalki iz Psihiatričnega oddelka Pediatrične klinike v Ljubljani, ki pa še nista pričeli izvedbe na kliniki.

Na področje varstva okolja in urejanja prostora vstopamo predvsem z vsemi oblikami gozdne pedagogike, ki jih izvajamo; Počitnicami v gozdu, Počitnicami na vrtu, Gozdno potjo in Gozdnimi sprehodi. Vsi programi širijo prostor zavedanja pomena okolja ter varovanja okolja na mestne otroke, preko njih pa v veliki meri tudi na starše. Prav slednji nam pogosto poročajo o pozitivnih učinkih gozdne pedagogike na njihove otroke, posledično pa tudi na celo družino. Pozitivni učinki se kažejo tako v večji umirjenosti, izboljšanju odnosov v družini kot tudi v spremenjenih navadah preživljanja prostega časa.

Projekt Gozdna pot, ki smo jo v preteklem letu dodobra utrdili, se kaže kot še posebej zanimiv za družine z majhnimi otroki, ki potrebujejo dodatno spodbudo in motivacijo za pohode v naravi. Prav spremenljivost poti, vsak teden nova lokacija in drugačna pot izziva tako starše kot otroke k vedno novim obiskom in jim ne dovoljuje, da bi se poti naveličali. Lahko trdimo, da minimalen poseg v naravo (majhne lesene gobice, ki pritrjene v zemljo teden dni označujejo pot) dosega maksimalen učinek.

V sodelovanju z ljubljanskimi vrtci, ki jih redno, dvakrat tedensko, vodimo na gozdne sprehode, smo pričeli tudi s projektom »skrbnika poti«, kar pomeni, da skupina otrok s svojo vzgojiteljico in pod vodstvom gozdnih pedagogov iz Male ulice postavi pot in jo vsaj en teden redno vzdržuje (pregleduje in nadomesti manjkajoče mušnice ipd.). Tako znanje gozdne pedagogike širimo med vzgojiteljice ljubljanskih vrtcev in jih navdušujemo za preživljanje kvalitetnega časa v naravi skupaj z otroki.

Obiskovalce uspešno nagovarjamo tudi s spletno komunikacijo in objavami na družbenih omrežjih. Obiskanost naše spletne strani ostaja visoka, saj je spletno mesto po podatkih Google Analytics (GA4) v letu 2025 zabeležilo **38.543 obiskovalcev**, **73.354 obiskov** in **202.623 ogledov vsebin**. Največ ogledov so imele vstopna stran (32.794 ogledov; 16,2 %), stran z aktivnostmi (26.537; 13,1 %), varstvo (20.358; 10,0 %), koledar (15.244; 7,5 %) ter gozdne poti (11.030; 5,4 %).

Večina virtualnih obiskovalcev je iz Slovenije, obenem pa beležimo tudi obisk iz številnih drugih evropskih držav in širše, kar potrjuje mednarodno dostopnost in prepoznavnost naših vsebin. Digitalna prisotnost zavoda tako predstavlja pomemben podporni kanal za obveščanje, vključevanje in opolnomočenje družin, saj omogoča enostaven dostop do informacij, gradiv in programov tudi tistim uporabnikom, ki se dejavnosti ne morejo udeležiti v živo. S tem spletno

okolje postaja pomemben prostor širjenja znanja, podpore staršem ter krepiteve skupnosti okoli vsebin, namenjenih kakovostnemu otroštvu in družinskemu življenju.

1.13. Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih

Direktorici javnega zavoda je maja 2025 potekel mandat, zato je svet zavoda januarja pričel s postopkom razpisa. Na razpis za direktorja sta se poleg stare direktorice prijavili še dve kandidatki, vendar nobena ni izpolnjevala razpisnih pogojev. Za direktorico je bila ponovno izbrana in imenovana Eva Strmljan Kreslin.

Maja smo sodelavko, ki je odšla na porodniški dopust, nadomestili z novo sodelavko, junija pa smo zaposlili še eno – potrebe so se povečale predvsem zaradi razširjenega počitniškega varstva in širitve programov. Dodatna sodelavka je bila po počitnicah financirana iz projektnih sredstev.

Spomladi smo v celoti obnovili dotrajane toaletne prostore v Mali ulici, zaradi težkega in dragega vzdrževanja, predvsem pa zamakanja stene, smo odstranili vertikalni vrt in obnovili fasado na zunanjem igrišču. Dela so bila zaključena sredi poletja.

Pričeli smo tudi postopek prenove spletne strani, ki je bil v grobem zaključen ob koncu leta, vendar je do konca leta še nismo objavili. Obstoječe spletno mesto deluje na odprtokodnem zalednem sistemu (CMS) SilverStripe verzije 3, aktualna pa je že verzija 5. Novejša verzija bo omogočila večjo varnost ter hitrejšo in zanesljivejše delovanje. Poleg oblikovne prenove je bila nadgradnja potrebna predvsem zaradi elektronskega prijavljanja na počitniško varstvo – to je nuja, saj smo imeli v letu 2025 preko 1000 prijav, ki jih je nemogoče obdelati ročno.

Spisek nabavljenih osnovnih sredstev je v Računovodskem poročilu.

02 POSEBNI DEL

2.1. Ustanovitelj Javnega zavoda Mala ulica

Ustanovitelj Javnega zavoda Mala ulica je Mestna občina Ljubljana, ki je na 35. seji Mestnega sveta MOL (9. 6. 2014) na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS 12/I/91, 45/I/94 – odl. US, 8/96, 36/00-ZPDZC in 127/06-ZJZP) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12) sprejela Sklep o ustanovitvi Javnega zavoda Mala ulica.

2.2. Predstavitev Javnega zavoda Mala ulica

Naziv: Javni zavod Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani

Sedež: Prečna ulica 7

Pošta: 1000 Ljubljana

Telefon: 01 / 306 27 00

Elektronski naslov: info@malaulica.si

Spletna stran: www.malaulica.si

Davčna št.: SI38302586

Matična številka: 6636454000

Podračun UPRAVE RS ZA JAVNA PLAČILA: SI56 0126 1600 0002 610

2.3. Organiziranost zavoda in vodstvo

Organa zavoda sta: svet zavoda in direktor.

Sestava sveta zavoda od 12. 9. 2022 dalje:

Predsednik sveta zavoda: Iztok Kordiš (predstavnik MOL)

Namestnica preds. sveta zavoda: Maja Leber (predstavnica MOL)

Članice in člani sveta zavoda: Ines Zagoranski (predstavnica zaposlenih)

Živa Ploj Peršuh (predstavnica MOL)

Lučka Postružin (predstavnica aktiva ravnateljic)

Direktorica: Eva Strmljan Kreslin

Zaposleni v JZ Mala ulica na dan 31. 12. 2025:

Zap. Št.	OBSTOJEČE DELOVNO MESTO	Interni naziv DM	IZHODIŠČNI PLAČNI RAZRED DM	DOSEŽENI PLAČNI RAZRED	STOPNJA IZOBRAZBE ZAPOSLENEGA
1	Višji svetovalec področja II	Vodenje projektov	24	27	VII/2
3	Področni svetovalec I	Upravno-administrativni del	20	21	VII/1
4	Področni svetovalec I	Izvedba programa	20	20	VII/2
5	Področni svetovalec I	Izvedba programa	20	20	VII/1
6	Področni svetovalec I	Izvedba programa	20	20	VII/1
7	Višji svetovalec področja III	Izvedba programa	22	27	VII/2
8	Višji svetovalec področja III	Izvedba programa	22	27	VII/2
9	Višji svetovalec področja III	Izvedba programa	22	24	VII/2
10	pomočnik direktorice	Pomočnik direktorice	35	35	VII/2
11	Višji svetovalec področja II	Vodja programa za otroke	24	31	VII/2
12	direktorica	direktorica	40	40	VII/2
13	Višji svetovalec področja II	Vodja programa za odrasle	24	30	VII/2

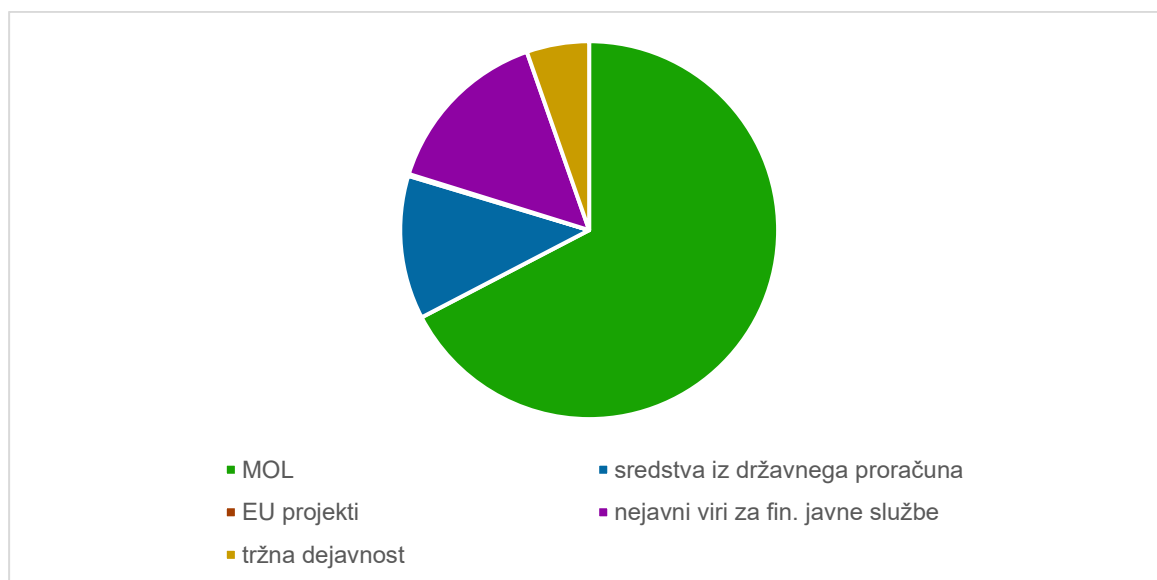
2.4. Uresničevanje vizije in poslanstva Javnega zavoda Mala ulica

Poslanstvo Javnega zavoda Mala ulica je zagotavljati mrežo varnih in družinam prijaznih prostorov za kvalitetno preživljanje skupnega prostega časa ter organizirati in izvajati podporne programe in dejavnosti, namenjene predšolskim otrokom in njihovim staršem.

Vodilo našega dela je, da se čim bolj približamo potrebam staršev in smo pri svojem delu maksimalno fleksibilni. Realizacija našega osnovnega poslanstva v letu 2024 ni bila okrnjena.

2.5. Viri financiranja Javnega zavoda Mala ulica v letu 2025

Viri financiranja	znesek	delež
MOL	705.686,00 €	67,36%
sredstva iz državnega proračuna	128.656,00 €	14,84%
EU projekti	1.731,00 €	0,17%
nejavni viri za fin. javne službe	155.476,00 €	12,28%
tržna dejavnost	56.060,00 €	5,35%
Skupaj	1.047.609,00 €	100%

2.6. Poročilo o delu sveta zavoda

Svet zavoda sestavlja 5 članov: 3 predstavniki ustanovitelja (MOL), en predstavnik uporabnikov oz. zainteresirane javnosti (na predlog aktiva ravnateljev javnih vrtcev, katerih ustanoviteljica je MOL) in en predstavnik zaposlenih.

Svet zavoda se je v letu 2025 sestal na petih rednih in dveh korespondenčnih sejah in sprejel naslednje dokumente:

- Letni načrt dela s Kadrovskim in finančnim načrtom za leto 2025
- Rebalans Finančnega načrta za leto 2025
- Letno vsebinsko in finančno poročilo za leto 2024
- Cenik za leto 2025
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest JZ Mala ulica

Dve seji sveta zavoda sta bili namenjeni izboru direktorja.

Potek sej, njihova vsebina in sklepi, ki so bili sprejeti na sejah, so zabeleženi v zapisnikih, ki so jih člani sveta zavoda sproti sprejemali, pregledali in z morebitnimi pripombami in predlogi tudi potrdili na vsaki naslednji seji. Vsa dokumentacija je shranjena v arhivu zavoda.

2.7. Poročilo o izvedbi programa

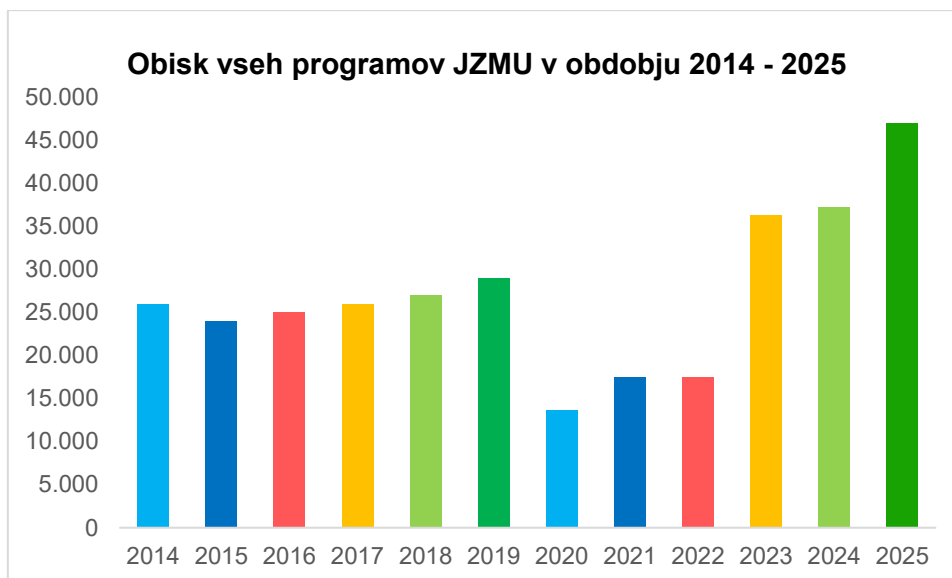
V letu 2025 je bila Mala ulica za obiskovalce odprta 353 dni. Število uporabnikov storitev Javnega zavoda Mala ulica merimo na več načinov:

- prodaja vstopnic ter prijavnine na subvencionirane plačljive programe
- elektronsko evidentiranje obiska imetnikov letnih vstopnic in ročno evidentiranje (podpisi) brezplačnih vstopov
- ročno evidentiranje obiska (npr. ulično delo, gozdna pot ipd.).

Z enkratno vstopnico v družinski center vstopita dve osebi (otrok in odrasli spremljevalec), z družinsko vstopnico pa v povprečju 3,5 oseb.

V letu 2025 je bilo prodanih 2656 enkratnih in 2704 družinskih vstopnic; z enkratno vstopnico v Malo ulico vstopita dve osebi (otrok in spremljevalec), z družinsko vstopnico pa v povprečju 3,5 oseb (običajno dva starša in otrok/otroci ali en starš z dvema ali več otroki). Dodatno smo prodali še 83 vstopnic za spremljevalca. Prodali smo tudi 32 letnih in 58 družinskih letnih vstopnic, s katerimi smo skupno zabeležili 9612 obiskov (imetniki letnih vstopnic so obiskali Malo ulico v povprečju trikrat mesečno oz. 36* letno), v času brezplačnega obiska pa nas je obiskalo skupno 4175 otrok in staršev. Iz teh podatkov je razvidno, da je z nakupom enkratne vstopnice, z letno vstopnico ali brezplačno v družinski center vstopilo **28.563 oseb** (v letu 2024 28.021 oseb). Obisk Male ulice je bil rahlo višji od lanskega rekordnega leta (za 542 obiskov).

Obisk vodenih aktivnosti za starše in otroke je bil boljši kot v lanskem letu: število aktivnosti in prostih mest v starševskem in počitniškem programu smo povečali, s tem pa smo povečali tudi obisk aktivnosti. Z Ustvarjalnicami na spletu smo pritegnili številne nove uporabnike, okrepili ulično delo in izvedli mnogo več aktivnosti na Vrtišču. Skupno število obiskov vseh aktivnosti, kamor poleg obiskovalcev družinskega centra vključujemo uporabnike uličnih aktivnosti v Celovških dvorih, Polju IV, Rakovi jelši, Novo Brdo, v gozdu in na vrtu, šolarje v počitniškem varstvu, šolarje in vrtčarje na vodenih gozdnih sprehodih in v drugih posebnih projektih ter celoten program za starše, ki obiskujejo programe, je bilo najmanj **18.740**. Skupaj z obiskovalci družinskega centra smo torej zabeležili kar preko **47.000 obiskov**.

Načrtovani programski sklopi v letu 2025 s kazalniki

Program za otroke smo v družinskem centru izvajali vse od začetka leta in tako do konca decembra izvedli **453 aktivnosti za otroke in njihove starše** (več v tabeli spodaj). Različnih tematskih Ustvarjalnic in dogodkov se je skupaj udeležilo **5713 otrok in staršev**.

V polnem zamahu smo nadaljevali s programom za starše, postavljanjem gozdne poti, gozdnimi sprehodi za vrtce in šole, individualno učno pomočjo in varstvom otrok ter z uličnim delom.

Programski sklopi v letu 2025:

1. PROGRAMI ZA DRUŽINE

1.1 Za otroke

- Dnevni program za predšolske otroke
- Gozdna pedagogika
- Aktivnosti na Vrtišču
- Tematske rojstnodnevne zabave
- Počitniško varstvo šolarjev

1.2 Za starše

- Razvojno-gibalne urice za dojenčke
- Poporodni pilates z dojenčki
- Joga za nosečnice
- Tečaj masaže dojenčke in otroke
- Kava z nosilkami
- Svetovalnica za dojenje
- Fun Little Gym
- Aktivni očki
- Ples z dojenčki
- Posebni dogodki

2. PROGRAMI PSIHOSOCIALNE POMOČI

2.1 Za otroke

- Dino šola, čustveni in socialni trening za otroke od 4-8 leta

2.2 Za starše

- Neverjetna leta za starše otrok od 3. do 8. leta starosti
- Neverjetna leta za starše dojenčkov do 12. meseca starosti
- Klepetki
- Moj porod
- Strokovnjak na obisku
- Skupina za očete
- Zamislice

3. MALA ULICA NA TERENU

3.1. Ulično delo: Celovški dvori, soseska Polje, Novo Brdo in Rakova Jelša

- Počitnice na ulici

3.2. Mlada kultura na ulici

4. POSEBNI PROJEKTI, IZOBRAŽEVANJE, OZAVEŠČANJE IN PROMOCIJA

- Gostovanje Male ulice v drugih institucijah in projektih (Festival Bobri, Prvič v kino ipd.)
- Vodenje Programa Neverjetna leta v RS v obdobju 2022 – 2025
- Projekt »Družinski centri« (MDDSZEM)
- Sodelovanje z vrtci in šolami
- ERASMUS+ (KA2): Partnerstva za sodelovanje v izobraževanju
- Sodelovanje z Oddelkom za varstvo okolja (Bučni in spomladanski dan)
- Izobraževanje na temo skupinske dinamike dela z otroki in odraslimi
- Mala ulica na spletu
- Sodelovanje s Fakulteto za socialno delo

5. SKRB ZA ZAPOSLENE

6. GOSPODARJENJE, INVESTICIJE IN VZDRŽEVALNA DELA

2.7.1. PROGRAMI ZA DRUŽINE

2.7.1.1. PROGRAM ZA OTROKE

DNEVNI PROGRAM ZA PREDŠOLSKE OTROKE

V okviru dnevnega programa za otroke smo **do konca leta izvedli 453 aktivnosti za otroke in njihove starše** (več v tabeli spodaj). Različnih Ustvarjalnic in dogodkov se je v družinskem centru Mala ulica v tem času udeležilo **5713 otrok in njihovih staršev**. Visoka udeležba na raznolikih aktivnostih, ki smo jih vsakodnevno izvajali tako med tednom kot tudi ob vikendih, kaže na to, da nas družine rade obiskujejo in smo nepogrešljivi del njihovega vsakdanjega življenja v zgodnjih letih otrokovega razvoja.

Veseli nas, da smo tudi v letu 2025 uspešno sodelovali z vzgojno-izobraževalnimi zavodi (vrtci in 1. do 4. razred osnovne šole), saj smo vodene gozdne sprehode po gozdnih poteh redno izvajali do konca leta. V letu 2025 smo izvedli **57 vodenih gozdnih sprehodov, od tega 41 za vrtčevske skupine, 12 za učence od 1. do 4. razreda osnovne šole in 4 skupine za otroke Centra Janeza Levca. Gozdnih sprehodov po gozdnih poteh se je v tem času skupaj udeležilo 1080 otrok.**

V okviru **programa gozdne pedagogike** smo postavili 35 gozdnih poti. Glede na zabeleške ob koncu poti in število izdanih gozdnih dnevnikov (tega prejmejo otroci, ko zberejo šest žigov, torej zaključijo 6 poti) ocenjujemo, da vsako gozdno pot v povprečju prehodi 50 do 60 družin, torej vsaj 5000 obiskovalcev letno.

Spomladi smo na Vrtišču zagnali vrtičkarske aktivnosti in pričeli s terenskimi pripravami na poletno počitniško varstvo.

Program v družinskem centru in na drugih lokacijah (Vrtišče, gozd)

V letu 2025 smo med tednom v družinskem centru izvedli eno Ustvarjalnico dnevno, ob vikendih in praznikih pa dvakrat dnevno (ena Ustvarjalnica se izvaja v dopoldanskem in druga v popoldanskem času). Kot vedno doslej smo teme (znanstvene, gibalne, umetnostne, kulinarične, angleške, glasbene, likovne, lesarske itd.) in ure vseh Ustvarjalnic v daljšem časovnem obdobju prilagajali glede na zanimanje – bolj zanimive smo izvedli pogosteje, manj obiskane pa nadomestili z novimi. Vsebinsko zasnovane vselej oblikuje vodja programa skupaj z zaposlenimi, pri čemer skušamo čimbolj slediti interesom in potrebam otrok ter na drugi strani ponuditi pester in raznolik nabor vsebine. Ustvarjalnice v Mali ulici so izvajali zaposleni sodelavci, vodje programa in zunanji izvajalci. Pri oblikovanju urnikov smo se držali istih terminov določene dejavnosti, saj otroci pogosto radi obiskujejo prav določeno aktivnost, staršem pa je organizacija družinskega urnika lažja, če je termin Ustvarjalnice znan vnaprej. Ne glede na to, so bile Ustvarjalnice zasnovane tako, da se je lahko otrok brez težav udeležil le posamezne Ustvarjalnice, ki vedno predstavlja zaključeno celoto. Tedenski koledar smo sproti objavljali na spletni strani, na družbenim omrežjih, v družinskem centru in z e-novičnikom.

Tudi v 2025 smo poletno počitniško varstvo izvajali na več lokacijah po Ljubljani ter program v primerjavi s preteklimi leti dodatno razširili. Poleg ustaljenih lokacij (Mala ulica, gozd, Vrtišče in Zavetišče Ljubljana – Gmajnice) smo dejavnosti izvajali tudi v Centru Rog ter na območju Kraterja, kar je omogočilo razvoj novih vsebin in večjo raznolikost ponudbe. Otrokom smo skupaj ponudili osem programov, ki so povezovali elemente gozdne pedagogike, raziskovanja, ustvarjalnosti, gibanja, proste igre in pridobivanja življenjskih veščin.

Poletnega počitniškega varstva se je udeležilo 978 otrok (*več v nadaljevanju*), s čimer smo pomembno prispevali k lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja družin z otroki ter k bolj kakovostnemu preživljanju prostega časa otrok. Program smo dopolnili tudi z uličnim delom v soseski Celovški dvori, kjer so dva tedna v popoldanskem času potekale raznolike počitniške aktivnosti. Namenjene so bile predvsem otrokom, ki počitniški čas pogosto preživljajo na igriščih in skupnih površinah med bloki. Dnevno se jih je udeležilo od osem do dvajset otrok, dejavnosti pa so poleg varnega in spodbudnega preživljanja časa omogočale tudi krepitev socialnih stikov, sodelovanja ter občutka pripadnosti skupnosti.

Stik z družinami predšolskih in šolskih otrok ohranjamo tudi prek spleta. Podatki spletne statistike kažejo, da do spletnih knjižic *Ustvarjamo doma (Znanstvene ustvarjalnice, Plesno-gibalni izzivi, Likovne ustvarjalnice, Kuharske ustvarjalnice, Svetovni zajtrki in Kuharske ustvarjalnice za sladkosnede)* ne dostopajo le družine v Sloveniji, temveč tudi uporabniki iz drugih držav, med drugim iz Nemčije, Španije, Anglije, Italije in Švice. Veseli nas, da nas potreba po skupnem in kakovostnem preživljanju prostega časa povezuje tudi onkraj meja.

Aktivnost	1. 1.–31. 12. 2025	
	Št_izvedenih_dejavnosti	Št_udeležencev
Ustvarjalnica	121	1082
Igramo se z angleščino	56	351
Plesna delavnica	25	336
Mojster Luka	33	344
Kuharska delavnica	22	248
Ustvarjalnica z Matejo Lukežič	22	243
Lutkovna predstava	23	684
Mala ulica gosti Galerijo CCU	18	295
Sladkamo se s sladko Katko	18	192
Mala terasa (Godalkanje)	12	360
Delavnica na Vrtišču	11	72
Joga za otroke	11	97
Mašina pripovedovalnica	10	108
Mateja Fi: Glasbeni doživljaj	10	183
Hobbyhorsing	8	96
Glasbena Ustvarjalnica: Bum tresk fiju s Fonom	9	76
Rok Kušlan pripoveduje	8	71
Koncert na igrišču Male ulice	5	150
Bioexo	4	173
Pojemo s Karmen	4	50
Gibalnica	3	32
Manca pripoveduje	3	10
Radovednice	3	36
Čarovniška predstava	2	105
Dedek Mraz na igrišču Male ulice	2	85
Ustvarjalnica: Zobni škrat Svetlin	1	19
Družinska Ustvarjalnica	1	15
Ustvarjalnica (origami)	1	25
Pižama pripoveduje	1	40
Svetovni zajtrk	1	24
Radovednice	1	11
Obisk dedka Mraza	1	40
Od hiše do hiše	1	28
Pižama Party	2	32
Skupaj	453	5713

*V letnem programu dela za 2025 nismo načrtovali kazalnikov za izvedbo posameznih Ustvarjalnic, saj jih zaradi fleksibilnosti načrtujemo mesec vnaprej. Kazalniki načrtovanih in izvedenih aktivnosti za otroke s področja gozdne pedagogike (gozdna pot, vodeni gozdni sprehodi za vrtčevske otroke in otroke prve triade OŠ), psihosocialnih (Dino šola) in drugih pristočasnih področij delovanja (ulično delo, rojstnodnevne zabave, občasno varstvo) so predstavljeni ločeno v nadaljevanju.

Igrišče izzivov

Na zunanjem igrišču Male ulice smo Igrišče izzivov prvič vzpostavili leta 2020, saj smo lahko le tako otrokom in njihovim družinam zaradi ukrepov za zajezitev širjenja okužb s koronavirusom pripravili različne igrive izzive. Zunanje igrišče je odprto vsak dan, zato so bile tematske postavitve igrišča izzivov ene izmed redkih aktivnosti, kamor smo lahko povabili otroke in jim pričarali nasmeh v težkih časih premagovanja epidemije Covid-19. V obdobju 2020-2022 smo zunanje igrišče vsak mesec na novo opremili z instalacijami, postavitvami eksperimentov in drugimi izzivi, ki so jih lahko otroci individualno uporabljali in raziskovali. Vrtno lopo, ki je sicer namenjena shranjevanju vrtnega pohištva, smo izpraznili in vanjo znova postavili več različnih izzivov in nalog za otroke, igrala so v času tematskih postavitvev dobila novo funkcijo, prazen prostor pa smo osmislili z raznovrstnimi zabavnimi in poučnimi intervencijami v prostor. Celotno igrišče je pričelo delovati na drugačen način kot običajno, z več interaktivnimi postavitvami (npr. kolo, ki proizvaja elektriko, "znanstveni poligon", labirint ...), ki so otroke potegnile v svet raziskovanja, reševanja zapletenih in zanimivih naravoslovnih nalog.

Po koncu zapiranj seveda ni bilo dovolj resursov (časa, kadra in finančnih sredstev), da bi interaktivno zunanje igrišče postavljali vsak mesec, smo pa obdržali božično-novoletno postavitev. Odzivi otrok in staršev so bili izredno dobri – na smrečico želja, nabiralnik ali vpisov v knjigo vtisov, smo prejeli mnogo spodbudnih in dobrih povratnih informacij. Starši so se najbolj navduševali nad zasnovo izkustvenih in poučnih elementov Igrišča izzivov, otrokom pa je bila navdušujoča sama popestritev obstoječega igrišča kot tudi zabavni izzivi, zasnovani posebej za njih. Na podlagi beleženja in odzivov ocenjujemo, da je Igrišče izzivov dnevno obiskalo v povprečju 20 družin, mnogo od teh je bilo tujcev ali obiskovalcev iz drugih slovenskih krajev, ki so Ljubljano obiskali v prednovoletnem času.

Občasno varstvo otrok

Poleg (subvencioniranega) plačljivega varstva otrok smo staršem nudili brezplačno nekajurno individualno varstvo otrok dvakrat na teden v času izvajanja treningov starševstva Neverjetna leta. V letu 2025 smo izvedli 231 ur plačljivega varstva otrok in 45 varstev ob posebnih dogodkih (obisk Kinodvora, Liffe festival, Mesto žensk ...).

Posebni dogodki

PREŠERNOV DAN V MALI ULICI (8. 2. 2025)

Praznik kulture smo v Mali ulici obeležili z izjemno priljubljenim pripovedovalskim dogodkom za otroke in družine - *Pižama pripoveduje*. Pripovedovalec Boštjan Gorenc – Pižama je otrokom in staršem predstavil izbor duhovitih in domišljjskih zgodb iz svoje pravljíčne malhe. Skupaj so v živahnem in razigranem vzdušju odkrivali svet pravljíčnih junakov, se srečali s strašnim volkom in sodelovali pri soustvarjanju zgodb. Dogodka se je skupaj udeležilo več kot 40 otrok in staršev, kar kaže na veliko zanimanje družin za kulturne vsebine in pripovedovalske dogodke.

PUSTNI PIŽAMA PARTY (28. 2. 2025)

V petek zvečer smo si pripravili pustno večerjo in se s pustnimi postojankami (poslikava obraza, rakete konfete, pustne miške, od hiše do hiše ...) zabavali vse do poznih večernih ur! Zabave v Mali ulici se je v toplih pižamah in norčavih kostumih udeležilo **12 otrok**.

PUSTOVANJE (1. in 2. 3. 2025)

Maškare, ples, krofi in obilo smeha so zaznamovali pustni vikend v Mali ulici. Prvi marčevski konec tedna se je družinski center napolnil z raznolikimi pustnimi liki, med katerimi so izstopali tudi pravljíčni junaki iz zgodbe o Mojci Pokrajculji, v katere se je ponovno prelevila ekipa Male ulice.

Že takoj ob odprtju je bil oba dneva obisk zelo dober, saj so se igralnica in zunanji prostori hitro napolnili z otroki in njihovimi starši. Pestro pustno dogajanje je vključevalo poslikavo obrazov, ustvarjanje mask, pustne delavnice, rajanje od hiše do hiše, balonarsko animacijo ter plesne dejavnosti. Posebno priljubljeni so bili pustni sprehodi, plesne delavnice in pustni ples, ki so povezali otroke in starše.

V okviru pustnega vikenda je v vodenih dejavnostih sodelovalo vsaj 108 otrok in 46 odraslih, skupni obisk pa je bil še višji, saj so se številni obiskovalci vključili tudi v prosto igro in dogajanje v igralnici ter na zunanjih površinah. V popoldanskem času je zanimanje obiskovalcev še naraslo, družinski center pa je bil v določenih trenutkih povsem zapolnjen. Dogajanje smo oba večera zaključili z disko zabavo.

Pustni vikend je ponudil priložnost za sproščeno druženje, skupno ustvarjanje in doživeto praznovanje, ki ga družine v Mali ulici zelo rade obiskujejo.

DRUŽINSKA USTVARJALNICA

Preživljanje kvalitetnega časa z otroki je za uspešno vzgojo otrok izjemnega pomena, zato smo v letu 2025 pričeli enkrat mesečno izvajati Ustvarjalnice za vso družino, s poudarkom na sodelovanju med starši in otroki. V letu 2025 smo izvedli 1 družinsko Ustvarjalnico, ki se je udeležilo 15 otrok s starši.

USTVARJALNI KOTIČEK

Knjižnico v stolpu redno pospravljamo in dopolnjujemo z novimi knjigami. Poleg bogato založenih knjižnih polic se lahko otroci v knjižnici razveselijo tudi našega ustvarjalnega kotička, namenjenega samostojnemu ustvarjanju, branju in raziskovanju. Otroke vsak mesec presenetimo z novo ustvarjalno nalogo, izzivi in vnaprej pripravljenim materialom ter jih vabimo k prosti ustvarjalni igri. Tako naš ustvarjalni kotiček ni le prostor za ustvarjanje, temveč tudi prostor za odkrivanje, izražanje in igro, kjer so otroci sami v središču ustvarjalnega procesa.

Vnaprej pripravljen material in naloge so premišljeno oblikovani, z namenom spodbujanja domišljije in kreativnosti, hkrati pa omogočajo, da otroci sledijo svojim idejam in raziskujejo brez omejitev in usmerjanja odraslih. Na ta način krepimo njihovo samozavest, občutek avtonomije ter jih spodbujamo k razvoju kritičnega mišljenja, vztrajnosti in reševanja problemov. Z omogočanjem ustvarjalne svobode pri otrocih in upoštevanjem načel »naredi sam« otroke dolgoročno pripravljamo na izzive življenja, hkrati pa jim dajemo možnost, da se zabavajo, raziskujejo in razvijajo svoje potenciale v igrivem in spodbudnem okolju.

VIKEND DRUŽIN V MALI ULICI (17. in 18. 5. 2025)

Ob obeleženju svetovnega dneva družine je bilo v družinskem centru Mala ulica pestro in razigrano. Vikend družin je ponudil bogat dopoldanski in popoldanski program, namenjen skupnemu preživljanju prostega časa otrok in staršev, dogajanje pa se je oba dneva zaključilo z ogledom gledališke oziroma lutkovne predstave.

V soboto je bil družinski center že v dopoldanskem času zelo dobro obiskan. Program je vključeval razstavo živali Bioexo, animacijo z baloni, poslikavo obraza, peko palačink ter ustvarjalne in gibalne dejavnosti.

Tudi nedeljski program je bil zelo dobro obiskan. Otroci in starši so sodelovali v kuharski delavnici, popravilnici igrač (6 otrok), Ustvarjalnici izdelovanja hišk Janka in Metke (20 otrok) ter Ustvarjalnici Pomladni travnik (12 otrok). Pravljičnega branja se je udeležilo osem otrok, zaključne predstave pa sedemnajst otrok skupaj s starši. Zaradi dežja je bila ena izmed zunanjih dejavnosti odpovedana.

V okviru vikenda družin je potekala tudi izmenjevalnica igrač, ki je spodbudila trajnostno razmišljanje ter otrokom omogočila, da so igračam podarili novo priložnost za igro. Ob svetovnem dnevu družine smo družinam v obdobju od 15. do 22. maja omogočili ugodnejši nakup družinske letne vstopnice, s čimer smo dodatno spodbujali njihovo redno vključevanje v programe Male ulice.

Na podlagi evidentiranih udeležb v posameznih dejavnostih je v programu vikenda družin sodelovalo **okoli 200 otrok s starši**, skupni obisk pa je bil višji, saj so se številni obiskovalci vključili v prosto dogajanje v igralnici in na zunanjih površinah.

Vikend družin potrjuje pomen tovrstnih dogodkov kot priložnosti za sproščeno druženje, skupno ustvarjanje in kakovostno preživljanje prostega časa družin v varnem in spodbudnem okolju Male ulice.

DAN SOSEDA (7. 6. 2025)

Mala ulica je ponovno sodelovala v programu Dneva soseda v Centru Rog, ki je potekal v soboto, 7. junija, in je privabil več kot 2.000 obiskovalcev vseh generacij. Dogodek je bil namenjen povezovanju soseske, medgeneracijskemu druženju ter soustvarjanju odprtega in živahnega javnega prostora.

Vzdušje je bilo zelo prijetno, z otroki smo igrali Pollockov nogomet: z »žličnim nogometašem« otroci igrajo nogomet z žogico, pomočeno v barvo, ki na papirju riše sledi. Tako skozi igro posnemajo umetnost abstraktnega ekspresionista Paula Jacksona Pollocka. Koticčka Male ulice se je preko celega dne udeležilo okoli 50 otrok, starši in otroci so bili navdušeni nad izvirnostjo in zabavnostjo Ustvarjalnice.

Sodelovanje Male ulice na Dnevu soseda je prispevalo k večji prepoznavnosti družinskih in skupnostnih programov v širšem mestnem prostoru ter okrepilo povezovanje z drugimi organizacijami in pobudami v okolju Centra Rog. Dogodek je znova potrdil pomen dolgoročnega sodelovanja pri soustvarjanju javnega prostora, ki spodbuja ustvarjalnost, druženje in skupnostno delovanje.

KOSTANJEV PIKNIK (25. in 26. 10. 2025)

Vikend pred krompirjevimi počitnicami smo v Mali ulici namenili kostanjevemu vikendu. Program je potekal na zunanjem vrtu in v igralnici, pri čemer so se ustvarjalne, gibalne in pravljичne dejavnosti prepletale s prosto igro in druženjem. Otroci in starši so uživali v peki kostanja, ob toplem čaju ter v raznolikih dejavnostih, med katerimi so izstopali izrezovanje buč, poslikava obrazov, ustvarjalne in kuharske delavnice, plesna delavnica ter pravljичne urice, ki so jim otroci prisluhnili z velikim zanimanjem. Program je oba dneva potekal v sproščnem in domačem vzdušju, značilnem za dogodke v Mali ulici.

Kostanjev vikend je pritegnil izjemno veliko število otrok in njihovih staršev, kar potrjuje, da gre za tradicionalno zelo obiskan dogodek. Družinski center je bil oba dneva, tako dopoldne kot popoldne, zelo dobro obiskan, v nedeljo pa smo zaradi popolne zasedenosti prostorov začasno omejili sprejem novih obiskovalcev.

Kostanjev vikend je ponudil priložnost za sproščeno druženje, skupno ustvarjanje in kakovostno preživljanje prostega časa ter potrdil pomen sezonsko obarvanih dogodkov kot pomembnega dela skupnostnega dogajanja v Mali ulici.

RAZSTAVA ILUSTRACIJ LILE PRAP V STOLPU (25. 10. 2025 – 31. 12. 2025)

V soboto, 25. oktobra, je v okviru kostanjevega vikenda potekala otvoritev razstave ilustracij Lile Prap. Na razstavi so bile predstavljene ilustracije iz slikanic Vsi štejjemo, Kam gredo sanje in Zakaj?. Ob odprtju razstave so otroci sodelovali v ustvarjalnem koticčku, obiskovalci pa so se lahko srečali z avtorico, ki je podpisovala svoje knjige. Razstava je nastala v sodelovanju z založbo Mladinska knjiga v okviru 2. Festivala izvirne slovenske slikanice.

Ogled otroških ilustracij otrokom odpira vrata v svet likovne umetnosti na njim razumljiv in prijazen način. Slikovne podobe spodbujajo njihovo domišljijo, razvijajo občutek za barve, oblike in zgodbo ter krepijo vizualno pismenost. Ob ilustracijah otroci prepoznavajo čustva, razmišljajo o vsebini podob in bogatijo svojo ustvarjalnost. Takšni obiski jim omogočajo stik z umetnostjo kot nečim živim in dostopnim ter jih spodbujajo k lastnemu izražanju in ustvarjanju.

ČAROVNIŠKI PIŽAMA PARTY

Petkov večer (24. oktobra 2025) smo uročili v začaran večer. Zaccumprali smo si sladko delavnico s srhljivo pojedino in se z lučkami, poslikanih obrazov, podali na lov za zakladom. Zabave se je udeležilo 20 otrok.

NOVOLETNE PRAZNIČNE AKTIVNOSTI

V sodelovanju z zavodom Turizem Ljubljana smo razširili in obogatili praznični program za otroke:

Praznično igrišče izzivov

Zunanje igrišče Male ulice smo spremenili v praznično igrišče, polno skrivnosti, izzivov in dogodivščin. Pri reševanju izzivov je naš prikupni piškot Cukerpiš potreboval pomoč otrok, odraslih oz. kar cele družine, ker mu je veter po celotnem igrišču razpihal številke in igre. Ob vrtenju kolesa so tako mali in veliki obiskovalci na igrišču iskali številke ter reševali naloge in izzive na 12 postojankah (»žehra« Dedka Mraza, labirint s frnikolami, darila na kavljju, story cubes, slalom na smučeh, hokej, medenjaki prosti piškotom, spomin, zadeni luknjo v smreki, štrbunk, praznične mušnice, napiši, nariši pismo za starejše občane, dodatno še praznična lopa in fotočka). Na prazničnem igrišču so odrasli v paviljonu našli ideje z usmeritvami za kvalitetno preživljanje prazničnega časa z otroki v ponudbi JZ in organizacij v okviru MOL-a. Prav slednji so poskrbeli tudi za praznična, sponzorska darila v našem adventnem koledarju, ki smo jih ob dogodkih na igrišču odpirali skupaj in zunaj.

Praznično igrišče je bilo odprto vse dni v tednu, tudi med prazniki.

Obisk Dedka Mraza in Fotka TAKOJ

Dedek Mraz je praznično igrišče Male ulice obiskal 20. in 21.12. (med 15.30 in 17.00 uro). S seboj je prinesel praznično vzdušje, nasmeh in čarobne trenutke, ki so posebej razveselili najmlajše. Nad fotografiranjem - Fotka TAKOJ (20. in 21.12. med 15. 00 in 18.00 uro), ujeta v objektiv fotografa, so se posebej navduševali odrasli, saj je v njih poleg trenutnih družinskih spominov vzbudilo tudi nostalgijo.

Koncerti in glasbeni nastopi

Mentorji in učenci Godalkanja niso le ustvarjalci poletnega glasbenega programa Male ulice, na mrzle predpraznične dni so ogreli tudi redne obiskovalce Male ulice in mimoidoče (5.12. ob 18.00, 20., 21., 26., 27., 28.12. ob 17.30 uri). Mentorja Barja Drnovšek in Bojan Cvetrežnik (Terrafolk duo) sta nastopala z različnimi gosti podmladka in sodelavci. Skupine mladih, starih od sedem let naprej so predstavile samostojen repertoar večinoma poskočnih pesmi iz ljudskih zakladnic evropskih kultur.

Mladinske zasedbe Godalkanja so skozi leta postale prava atrakcija v folk krogih v tujini, pridobili so mednarodno prepoznavnost, dodobra pa so ogreli obiskovalce, ki so zaplesali v njihovih ritmih.

GOZDNA PEDAGOGIKA

V časih, ko otroci in mladostniki pred zasloni telefona in računalnika preživijo veliko več časa kot nekdanj, je toliko bolj pomembno, da program gozdne pedagogike v Mali ulici nenehno nadgrajujemo z aktivnostmi, ki spodbujajo gibanje otrok v naravi. Poleg tedenskih postavitvev gozdnih poti v enem od ljubljanskih gozdov (Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib, Golovec, Grajski grič), redno sodelujemo z vrtci in šolami ter za otroke v sklopu vzgojno-izobraževalnih zavodov organiziramo in izvajamo vodene gozdne sprehode po gozdnih poteh. V Mali ulici si s **programi s področja gozdne pedagogike za otroke in starše** prizadevamo **krepiti zavedanje o pomenu gozdov in narave za zdrav razvoj otrok**, saj študije s področja nevroznanosti dokazujejo, da je narava neprecenljivo terapevtsko in razvojno okolje, ki spodbuja razvoj možganov.

Otrokom gozdni teren omogoča naravno gibanje, kar pozitivno vpliva na razvoj možganov in posledično motoričnih ter učnih sposobnosti. Otroci so v naravi manj obremenjeni, svobodneje razmišljajo in so zato bolj ustvarjalni. Prek igre na prostem, ki omogoča samostojno raziskovanje in odkrivanje, pridobivajo izkušnje in raznolike veščine za nadaljnje interakcije v vsakdanjem življenju. V gozdu se otroci lažje umirijo, so bolj sproščeni in lažje gradijo medsebojne odnose.

Gozdne poti

Gozdne poti, ki otroke in njihove starše vabijo **k igrivemu in poučnemu raziskovanju mestnih gozdov**, vse od njihove vzpostavitve (2020) nadgrajujemo in konceptualno ter vsebinsko izboljšujemo. Do danes so gozdne poti navdušile že več kot 20.000 pohodnikov, ki se na pot, polno izzivov, rade volje odpravijo v vseh vremenskih pogojih, tudi v dežju in snegu. Leta 2022 smo pričeli z izvajanjem vodenih gozdnih sprehodov po gozdnih poteh za vrtčevske in šolske skupine (1. - 4. razred).

V letu 2025 smo postavili **35 novih gozdnih poti**. Glede na oceno, da pot vsak teden prehodi od 50 do 60 družin, to pomeni okvirno 1.750 do 2.100 družinskih obiskov oziroma približno 5.000 do 6.000 posameznih obiskovalcev v letu 2025.

Posamezna pot je bila aktivna od **5 do 14 dni**, najpogosteje **6 do 7 dni**, kar omogoča redno menjavanje lokacij in spodbuja družine k rednim sprehodom po gozdnih poteh. Gozdne poti smo postavljali predvsem v dobro dostopna območja ljubljanskih mestnih gozdov. Najpogosteje so potekale na **Golovcu (11 poti)** ter **Rožniku (9 poti)**, sledijo **Grajski grič (7 poti)**, **Debni vrh** in **Pržan (po 4 poti)**, **Klobuk** in **Sračja dolina (po 3 poti)** ter **Koseški bajer (1 pot)**.

V povprečju se je dolžina poti gibala med **0,9 in 1,2 km**, kar potrjuje, da so poti zasnovane premišljeno in so **zelo primerne za mlajše otroke ter družine**. Na nekaterih poteh smo beležili tudi večje število mušnic oziroma izzivov (npr. 39 na Rakovniku in 35 v Sračji dolini), kar kaže na posebej igriv značaj teh tras.

Zdaj že dobro prepoznane mušnice, markacije gozdnih poti Javnega zavoda Mala ulica, ki jih izdelujemo sami, označujejo tabla na začetku poti, zanimivi izzivi med potjo (poišči največje drevo v okolici in ga opiši, poslušaj, kdo se oglašča, oponašaj živali itd.) in skrinja na koncu poti, v kateri se z vsakim tednom na drugi lokaciji izmenjujejo šampiljke z različnimi motivi, ki si jih otroci odtisnejo v naše ali doma narejene gozdne dnevnik. Ko otroci zberejo 6 različnih šampiljk, jih povabimo, da v Mali ulici prevzamejo nagrado za najbolj vestne gozdne raziskovalce/-ke. Družine same izberejo najboljši čas za obisk poti, tedenske selitve na različne lokacije pa raziskovanje skritih koticov mestnih gozdov naredijo le še bolj zanimivo in razgibano. V vsebinskem smislu smo poti nadgrajevali tudi s tematskimi poudarki, kot so praznične poti, Srčna pot, mesec inkluzije s slovenskim znakovnim jezikom, Gozdni planetarij ter raziskovanje Plečnikovih točk na Grajskem griču.

Odzivi družin ostajajo zelo pozitivni. Starši poročajo, da markacije v obliki mušnic otroke močno motivirajo za hojo, izzivi med potjo bogatijo skupni čas v naravi, šampiljka na koncu pa predstavlja posebno nagrado za prijeten družinski sprehod.

Gozdne poti tako ostajajo kratke, raznolike, ponovljive in jasno usmerjene v družine z otroki, hkrati pa so skozi celo leto trdno zasidrane v ljubljanskih mestnih gozdovih. Otrokom ponujajo

motivacijo za gibanje, raziskovanje in stik z naravo, staršem pa ideje za pogovor, igro in skupno doživljanje gozda.

“

»Letos sem si zadala, da bi res čim več rada bila zunaj, v hribih... In tako smo začeli z gozdnimi poti - naša prva je bila NA KLOBUK - ampak smo najprej prišli do koč, šele na poti nazaj smo zagledali zaklad. Za velikonočne praznike smo zbrali 6. štampiljko. Ta vikend smo prvič šli na malo daljšo turo - sicer 45 odraslih minut, ampak mi smo pogledala vsako bilko, vejo, kravjek... :D in smo hodili 4 ure ampak jo je hči (3) prehodila čisto sama! Jaz se še zdaj čudim kako! Ampak zagotovo so k moči in motivaciji prispevale prav vaše gozdne poti. Zato se vam še enkrat iz srca zahvaljujem za vaš trud in voljo pri soustvarjanju mladih pohodnikov in nenazadnje v večih pogledih zdrave družbe!«

”

Žigi, ki si jih otroci na koncu poti odtisnejo v gozdne dnevnik, izdelajo pri podjetju Sitar 1920 in so narejene po motivih risbic, ki jih med počitnicami narišejo otroci ali nam jih pošljejo prek elektronske pošte.

Vodeni sprehodi po gozdnih poteh za vrtce in šole

Vodene gozdne sprehode po gozdnih poteh za vrtčevske in šolske skupine izvajamo že več kot dve leti. Od začetka januarja 2022, ko je bil družinski center zaradi epidemičnih razmer še zaprt, povpraševanje vrtcev in šol, predvsem za prvošolčke, iz leta v leto narašča, tako da imamo vzpostavljeno čakalno listo.

Na vodenih sprehodih, ki trajajo od 2 do 4 šolske ure, otroci opazujejo in prepoznavajo sledi živali v gozdu, prisluhnejo pticam, spoznavajo drevesne in rastlinske vrste, pri daljši različici sprehoda pa izvajamo tudi igro na prostem.

O zanimivosti in dosegu programa govorijo tudi številke: **v letu 2025 smo izvedli 57 vodenih gozdnih sprehodov**, kar predstavlja rast glede na leto 2024, ko smo izvedli 50 sprehodov. Povečanje števila izvedb potrjuje stabilen interes vrtcev, osnovnih šol in drugih vzgojno-izobraževalnih ustanov ter kaže na utrjeno mesto programa v prostoru neformalnega učenja v naravi. Od skupno izvedenih sprehodov je bilo **41 sprehodov namenjenih vrtčevskim skupinam, 12 skupinam prvih štirih razredov osnovne šole**, preostali sprehodi pa so bili izvedeni za druge vključujoče skupine (Center Janeza Levca Ljubljana). Vodenih gozdnih sprehodov se je v letu 2025 skupaj udeležilo **1080 otrok**, kar je po obsegu primerljivo z letom 2024 in potrjuje trajen doseg programa med najmlajšimi prebivalci mesta. Posameznega gozdnega sprehoda se je v povprečju udeležilo približno 19 otrok, kar omogoča varno in kakovostno izvedbo dejavnosti in dovolj prostora za individualno doživljanje ter raziskovanje narave.

Večina udeleženi otrok je bila stara med 3 in 8 let, v posameznih primerih tudi več ali manj, saj program zaradi inkluzivnega pristopa omogoča vključevanje otrok z različnimi razvojnimi in

učnimi potrebami. To kaže, da program uspešno nagovarja predvsem predšolske otroke in učence prvih štirih razredov osnovne šole, hkrati pa ostaja odprt za raznolike skupine otrok.

Časovna razporeditev izvedb kaže, da se program **enakomerno umešča skozi šolsko leto**, z večjo koncentracijo terminov v pomladnem in jesenskem obdobju, ko so razmere za gibanje in raziskovanje v naravi najprimernejše. Takšna sezonska dinamika omogoča optimalno izkoriščanje naravnega okolja ter smiselno načrtovanje pedagoških vsebin.

Rezultati potrjujejo, da vodeni gozdni sprehodi ostajajo **stabilen, dobro obiskan in pedagoško relevanten program**, ki otrokom omogoča neposreden stik z naravo, spodbuja gibanje na prostem in razvoj gibalnih spretnosti, krepi raziskovalni odnos do mestnih gozdov ter podpira socialno učenje, sodelovanje in doživljajsko pedagogiko. Program tako pomembno prispeva h kakovostnemu preživljanju prostega časa otrok ter krepitvi njihovega odnosa do naravnega okolja v urbanem prostoru.

»Zelo bi pohvalila sam koncept, ki spodbuja raziskovanje gozda, gibanje v naravi in vključevanje vseh čutov. Poleg tega je v naloge vključeno medpredmetno povezovanje vse od slovenščine (z glasovi, črkami itd.), matematike (štetja, orientacije itd.), spoznavanja okolja (rastline, živali, prostor), likovne umetnosti (oblikovanje iz predmetov v naravi), glasbene umetnosti (oponašanja oglašanja živali ...) in seveda športa z različnimi oblikami gibanja. Mušnice in oznake za naloge so zelo lično narejene, kar še dodatno pritegne male in velike raziskovalce. Lepo je bilo videti, kako so otroci uživali, se veliko gibalno in učili - ne da bi se tega v polnosti zavedali. Hkrati pa je bilo zelo sproščeno vzdušje, kar gre pohvala tudi vašemu odličnemu pedagoškemu in didaktičnemu vodenju z "začimbami" humorja :) (otroci in tudi kakšne učiteljice še danes drugim pripoveduje(m)o šale o muhah ipd. ter zanimiva dejstva o živalih).Še enkrat hvala za vaše odlično delo in se zagotovo vidimo še kdaj.

- Ana Vrenko, učiteljica 1. b-razreda OŠ Franceta Bevka«

VRTIŠČE

Vsem mestnim otrokom, ki se soočajo z upadom proste (svobodne, nenadzorovane) igre, prek uresničevanja načel gozdne pedagogike, trajnostnega razvoja in izkustvenega učenja omogočamo aktivno in kakovostno preživljanje prostega časa na prostem in v naravi. Poletno počitniško varstvo na našem vrtu na Rakovi Jelši (Vrtišče) za otroke iz socialno in finančno prikrajšanega okolja brezplačno.

Otroci si lahko na vrtu sami oblikujejo igrala in igro ter izbirajo med različnimi dejavnostmi (gradnja drevesne hišice, gugalnice, sajenje, vrtnarjenje, urejanje zelenjavnega vrta, kuhanje,

gradnja krušne peči, branje itd.), v okviru katerih krepijo socialne veščine in se učijo prevzemanja odgovornosti do sebe, drugih in narave/okolja. S ponovno oživitvijo urbanega mestnega vrta, obdanega s travnikom in sadovnjakom, ne ustvarjamo le pogojev za dvig blaginje in krepitev duševnega zdravja otrok, temveč prispevamo k zmanjševanju neenakosti med otroki, s pomočjo katerih aktivno sooblikujemo igrive in trajnostno naravnane mestne (zelene) prostore. Na njihovem območju z našimi aktivnostmi pospešujemo proces integracije in destigmatizacije Rakove Jelše kot urbanega in socialnega problema.

Na Vrtišču poleg poletnega počitniškega varstva izvajamo različne tematske delavnice za otroke in njihove starše. V letu 2025 smo izvedli **11 delavnic**, ki se jih je udeležilo **72 otrok**, kar potrjuje trajen interes družin za dejavnosti učenja in raziskovanja v naravnem okolju.

Vsebine učenja o lokalni samooskrbi in trajnostnih praksah smo na Vrtišču razvijali tudi v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana v okviru evropskega projekta *CoFarm4Cities*, v katerega so bili vključeni učenci iz osmih ljubljanskih osnovnih šol. Skozi praktične dejavnosti so spoznavali celoten prehranski cikel: od pridelave hrane do njene priprave, preprečevanja zavržene hrane in kompostiranja.

V tem okviru smo sodelovali pri izvedbi dveh večjih dogodkov: **Spomladanskega dne** (28. in 29. maja) in **Bučnega dne** (22. oktober). Spomladanski dan je potekal kot dvodnevni izkustveni program, ki se ga je skupaj udeležilo 180 osnovnošolcev iz osmih ljubljanskih osnovnih šol, Bučnega dne pa okoli 80 osnovnošolcev z mentorji. Program je poleg delavnic vključeval tudi kmečke igre, gibalne aktivnosti in stik z domačimi živalmi, otroci pa so skozi delo in igro poglobljali razumevanje lokalne pridelave hrane in odgovornega odnosa do narave.

Z izvedbo obeh dogodkov smo prispevali k uresničevanju ciljev projekta *CoFarm4Cities* ter krepitvi Rakove Jelše kot prostora učenja, sodelovanja in razvijanja trajnostnih praks.

TEMATSKE ROJSTNODNEVNE ZABAVE

Mlade družine zaradi stanovanjske stiske otroške rojstne dneve pogosto praznujejo izven doma. Mala ulica ponuja devet tem praznovanja, od tega jih je polovica bolj primerna za otroke, stare od 4 do 6 let, ostale pa za starejše otroke. Glede na starost in število udeležencev ponujamo dvourno ali triurno zabavo, ki je praviloma časovno umeščena izven delovnega časa družinskega centra. Rojstnodnevne zabave omejujemo na 10 oziroma največ 15 udeležencev (pri starejših otrocih), saj menimo, da so z vidika otroka in njegovih socialnih stikov že to razmeroma velike skupine.

Čeprav rojstnodnevne zabave predstavljajo eno izmed storitev, ki jih nudimo družinam, tako v prostorskem kot vsebinskem smislu, niso del rednega programa. Umeščamo jih v termine, ko je družinski center slabše obiskan, torej ob vikendih med 13. in 16. uro ter izjemoma ob petkih pozno popoldne oziroma zvečer, tako da minimalno vplivajo na izvedbo rednega programa oz. ga ne omejujejo. Rojstnodnevne zabave praviloma izvajajo študentje in zunanji izvajalci.

V letu **2025** smo izvedli **102 rojstnodnevni praznovanji**, kar predstavlja **opazno rast glede na leto 2024**, ko smo izvedli 87 praznovanj. Od tega je bilo **64 malih** in **38 velikih rojstnih dni**, kar kaže na izrazitejše povpraševanje družin z mlajšimi otroki. Med najbolj priljubljenimi so bile **Disko zabava (39)**, **Grajska zabava (27)**, **Vesela kuharija (11)**, **Gusarska zabava (8)** ter **Zabava s Piko Nogavičko (8)**, sledijo **Indijanska zabava(5)**, **Zabava na Vrtišču (3)** in **Vampirski disko(1)**. Na podlagi običajnega števila udeležencev na posameznem praznovanju

ocenjujemo, da se je rojstnodnevni zabave v letu 2025 udeležilo **okoli 1.210 otrok**, kar je primerljivo z letom 2024 in potrjuje stabilen doseg programa med družinami. Razporeditev tematik kaže na izrazito zanimanje otrok za gibalno-plesne, ustvarjalne in domišljajske vsebine, program pa tako ohranja pomembno vlogo ene najbolj prepoznavnih in dobro obiskanih dejavnosti zavoda.

Rojstnodnevna praznovanja otrokom omogočajo ustvarjalno, varno in doživljajsko praznovanje v spodbudnem okolju igre in druženja, družinam pa predstavljajo dostopno in kakovostno alternativo praznovanju v komercialnih prostorih. S tem program pomembno dopolnjuje podporo družinam v urbanem prostoru ter prispeva k socialnemu vključevanju, medvrstniškemu povezovanju in kakovostnemu preživljanju prostega časa otrok.

Kazalniki: načrtovano število aktivnosti in načrtovano število udeležencev v letu 2025

Št.	Vrsta dejavnosti	Načrtovano število aktivnosti v letu 2025	Načrtovano število udeležencev v letu 2025	Izvedeno število aktivnosti (1. 1.–31. 12. 2025)	Izvedeno število udeležencev/obiskov (1. 1.–31. 12. 2025)
1	Rojstnodnevne zabave	80	900	102	1210
2	Gozdna pot	40	4000	35	5000
3	Sobotni izlet z Malo ulico	4	80	0	0
4	Vodeni gozdni sprehodi za vrtce in šole	50	800	57	1080
5	Delavnice na Vrtišču	10	80	11	72
6	Občasno varstvo (ure)	200	200	276	276
	Skupaj:	384	6060	481	7638

POČITNIŠKO VARSTVO ŠOLARJEV

Šolarji imajo v Sloveniji v šolskem letu več obdobij počitnic, ki so določene s šolskim koledarjem. V letu 2025 so imeli en teden zimskih, prvomajskih, jesenskih in novoletnih počitnic ter deset tednov poletnih počitnic, kar skupaj predstavlja štirinajst tednov prostih dni. Najdaljše obdobje predstavljajo poletne počitnice, zato v tem času tradicionalno zagotovimo tudi najširši nabor programov za različne interese in starostne skupine otrok ter povečamo dostopnost in subvencioniranje počitniških aktivnosti.

Počitniško varstvo smo izvedli na šestih lokacijah v Mestni občini Ljubljana, pri čemer smo program v primerjavi s preteklimi leti dodatno razširili. Poleg ustaljenih lokacij (Mala ulica, gozd, Vrtišče, Zavetišče Ljubljana – Gmajnice) smo programe izvajali tudi v Centru Rog ter na območju Kraterja. Širitev na nove lokacije je omogočila razvoj novih programov in večjo raznolikost ponudbe: otrokom smo skupaj ponudili osem programov, ki so povezovali elemente gozdne pedagogike, raziskovanja, ustvarjalnosti, gibanja, proste igre ter pridobivanja življenjskih veščin.

V počitniškem varstvu skupino, ki obsega 15-18 otrok, vodijo 3 vzgojitelji, kar močno zvišuje kakovost pedagoškega izvajanja počitniškega varstva. Otroci se v manjših skupinah hitreje in intenzivneje povežejo, manj je konfliktov, otroci se ne združujejo v manjše skupinice kot v večji skupini. V takšnih pogojih izvajalci lažje upoštevajo želje otrok in sledijo njihovim idejam, kako

preživljati počitniški čas. Vsi zaposleni so tudi aktivni izvajalci programa Neverjetna leta, zato pri izvedbi dosledno uporabljajo orodja in veščine programa, s katerim krepimo čustvene in socialne kompetence otrok; to se pozna pri ohranjanju umirjenih odnosov, upoštevanju pravil in dobrem počutju vseh udeležencev.

Pomemben vidik izvajanja počitniškega varstva ostaja tudi **dostopnost programov za vse otroke**. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je v letu 2025 brezplačna poletna počitniška varstva podprlo v okviru dveh sofinanciranih programskih sklopov, s čimer je bilo skupaj zagotovljenih **259 brezplačnih mest**. Ta so bila namenjena predvsem otrokom iz socialno-ekonomsko ranljivejših okolij ter večjih družin. Vključevanje otrok smo poleg javnega obveščanja aktivno zagotavljali tudi v sodelovanju s šolskimi svetovalnimi službami, ki so k prijavi usmerjale družine, ki takšno podporo najbolj potrebujejo. Takšen pristop pomembno prispeva k zmanjševanju neenakosti pri dostopu do kakovostnih prostočasnih dejavnosti ter krepí vključujočo naravo počitniških programov.

Počitniško varstvo tako ostaja eno izmed osrednjih programskih področij zavoda, ki s svojo raznolikostjo, dostopnostjo in pedagoško usmerjenostjo pomembno prispeva k dobrobiti otrok ter podpora družinam v mestnem okolju.

Kazalniki: načrtovano število tednov in načrtovano število otrok v času počitniškega varstva

Št.	Vrsta dejavnosti	Načrtovano število	Načrtovano število	Dejansko število	Dejansko število
		(tednov) v letu 2025	(udeležencev) v letu 2025	(tednov) v letu 2025	(udeležencev) v letu 2025
1	Zimske počitnice v gozdu	1	20	1	14
2	Zimske počitnice v Centru Rog	1	12	1	10
3	Poletne počitnice v Mali ulici	10	150	9	141
4	Poletne počitnice Male ulice v Centru Rog	3	36	4	50
5	Poletne počitnice v gozdu	9	180	9	183
6	Poletne počitnice na vrtu	10	290	9	264
7	Poletne počitnice z živalmi	9	135	9	154
8	Igrajmo se film!	0	0	6	75
9	Niti, blago in roke za otroke	0	0	1	13
10	Na divje! (Krater)	0	0	3	45
11	Jesenske počitnice	1	15	2	29
Skupaj:		44	838	54	978

ZIMSKO POČITNIŠKO VARSTVO (24.–28. 2. 2025)

Zimske počitnice so potekale od 24. do 28. februarja. Program je potekal na dveh lokacijah, v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib (Počitnice v gozdu) ter v Centru Rog, za

skupno 30 otrok. Programi so bili zasnovani tako, da so otrokom omogočili kakovostno, aktivno in varno preživljanje počitniških dni. V ospredju sta bila gibanje in doživljanje narave ter ustvarjalno raziskovanje sodobnih tehnologij in materialov.

Zimske počitnice v gozdu

Počitnic v gozdu se je dnevno v povprečju udeležilo 14 otrok. Potekale so v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib. Počitnice v gozdu so bile zasnovane tako, da so otroci čim več časa preživeli v naravi, jo raziskovali ter se sproti učili ob opazovanju in aktivnostih v gozdu. Za varno in kakovostno izvedbo programa so skrbeli vodji in dva pomočnika, vsi usposobljeni za vodenje skupin otrok, z opravljenim tečajem prve pomoči in izkušnjami pri delu z otroki.

Po zajtrku v Muzeju novejše in sodobne zgodovine Slovenije v parku Tivoli so se otroci peš odpravljali proti Rožniku, pri tem pa opazovali drevesa, naravne pojave in okolico, se ustavljali za pravljico, igro ter za dejavnosti v tako imenovani Borislandiji. Velik poudarek je bil na gradnji različnih objektov in uporabi najrazličnejših pripomočkov ter orodij, s čimer so otroci razvijali ročne spretnosti, načrtovanje, domišljijo in sodelovanje v skupini. Pomemben del programa je predstavljalo tudi ozaveščanje o ekologiji, odnosu do hrane, živali in naravnega okolja. Program je potekal v naravi tudi v zahtevnejših vremenskih razmerah, ob tem pa smo v primeru slabega vremena dejavnosti prilagodili in jih deloma izvedli v notranjih prostorih. V programu so sodelovali tudi otroci, ki so potrebovali več individualne podpore, zato smo aktivnosti prilagajali skupini in posameznikom ter po potrebi okrepili spremstvo. Pri izvedbi programa smo uspešno sodelovali tudi z zunanjimi partnerji, zlasti Muzejem novejše in sodobne zgodovine Slovenije ter Gostilno Čad.

Zimske počitnice v Centru Rog

Zimskih počitnic v Centru Rog se je dnevno udeležilo 10 otrok. Počitniško varstvo smo izvedli kot ustvarjalno-raziskovalni program za otroke od 1. do 4. razreda osnovne šole, posebej primeren za tiste, ki radi ustvarjajo z rokami in jih zanima delo z različnimi materiali ter tehnologijami. Za otroke sta skrbeli usposobljeni sodelavki Male ulice v sodelovanju z mentorji Centra Rog.

Otroci so v okviru programa obiskali različne laboratorije Centra Rog, kjer so skozi praktično delo spoznavali ustvarjanje z glino, tekstilom ter sodobne postopke izdelave različnih izdelkov (npr. pustnih mask in izdelkov iz biomaterialov). Pomemben del programa je potekal tudi v kuharskem labu, kjer so otroci vsak dan pripravljali zajtrk, enkrat pa tudi kosilo in sladico, pri čemer so razvijali samostojnost in sodelovanje v skupini.

Poleg ustvarjalnih dejavnosti so si otroci ogledali tudi razstavo arhitekta Borisa Podrecce, obiskali knjižnico, se igrali družabne igre, raziskovali prostore Centra Rog ter imeli čas za prosto igro na zunanji ploščadi. Skupina je bila zelo raznolika in dinamična, del programa pa je potekal tudi dvojezično, kar je dodatno spodbujalo povezovanje med otroki. Otroci so bili nad programom zelo navdušeni in so z veseljem sodelovali pri dejavnostih ter odhajali domov polni vtisov.

POLETNO POČITNIŠKO VARSTVO (30. 6.–29. 8. 2025)

Poletno počitniško varstvo smo v letu 2025 izvajali na šestih lokacijah po Ljubljani, pri čemer smo program v primerjavi s preteklimi leti dodatno razširili. Poleg ustaljenih lokacij (Mala ulica, gozd, Vrtišče, Zavetišče Ljubljana – Gmajnice) smo programe izvajali tudi v Centru Rog ter na območju Kraterja. Širitev na nove lokacije je omogočila razvoj novih programov in večjo raznolikost ponudbe: otrokom smo skupaj ponudili osem programov, ki so povezovali elemente gozdne pedagogike, raziskovanja, ustvarjalnosti, prostega gibanja in proste igre ter pridobivanja življenjskih veščin.

Počitniškega varstva se je skupaj udeležilo 925 otrok, od tega 264 na Vrtišču, 183 v gozdu, 154 v Zavetišču Gmajnice, 141 v Mali ulici, 50 v Centru Rog, 45 v programu Na divje! (Krater), 75 v programu Igrajmo se film! in 13 v programu Niti, blago in roke za otroke. Pri tem smo zagotovili tudi 259 brezplačnih počitniških mest, kar je pomembno prispevalo k dostopnosti programov in vključevanju otrok iz raznolikih socialnih okolij.

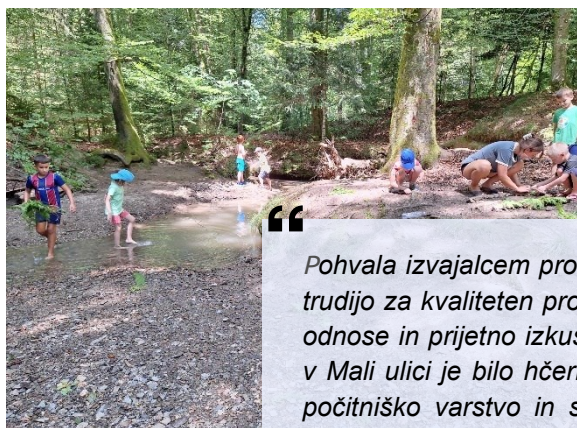
Poletne počitnice v Mali ulici

Počitniško varstvo v Mali ulici je potekalo v skupinah do 15 otrok, kar omogoča individualen pristop in boljše prilagajanje potrebam posameznega otroka. Za otroke v posamezni tedenski skupini je skrbela vodja programa skupaj z dvema pomočnicama. Vse so usposobljene za vodenje skupin otrok, imajo opravljen tečaj prve pomoči in večletne izkušnje dela z otroki.

Izhodišče družinskega centra v središču mesta je omogočilo pester program raziskovanja Ljubljane in bližnje okolice: izlete, obisk kulturnih ustanov in igrišč ter raznolike dejavnosti na prostem. Program je bil zasnovan tako, da so otroci aktivno preživljali čas, hkrati pa je bilo dovolj časa za sproščeno druženje, počitek in prosto igro.

Starši pri programu posebej pohvalijo raznolikost in dobro organizacijo, pri čemer izpostavljajo, da so otroci veliko časa preživeli zunaj in da je bil program ustrezno prilagojen vremenskim razmeram (še posebej vročini). Pohvaljena je tudi komunikacija z izvajalkami ter način obveščanja o poteku dneva in počutju otrok. Večkrat je izpostavljen varen in otrokom prijazen način vodenja skupine ter zanesljivost ekipe. Otroci se navdušujejo nad izleti in doživetji. Med najpogosteje omenjenimi so vožnja z ladjico po Ljubljani, obisk živalskega vrta, kopanje v lškem vintgarju, obisk Čokolariuma oziroma muzeja čokolade ter različne igre na prostem.

Pogosto izpostavljajo tudi kuhanje in pripravo sladoleda ter druženje in nova prijateljstva. Še posebej radi pohvalijo mentorice in prijaznost ekipe.

“
Pohvala izvajalcem programa, ki se trudijo za kvaliteten program, dobre odnose in prijetno izkušnjo. Varstvo v Mali ulici je bilo hčerino najljubše počitniško varstvo in se zato med šolskimi počitnicami zagotovo še vrne.
”

Poletne počitnice v gozdu

Počitnice v gozdu so potekale v Krajinskem parku Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib. V skupini je bilo 20 otrok, za katere sta skrbeli dve vodji počitniškega programa ter dva do trije pomočniki. Vsi so usposobljeni za vodenje skupin otrok, imajo opravljen tečaj prve pomoči in večletne izkušnje pri delu z otroki. Čeprav je struktura počitniškega varstva v gozdu zelo odprta in zasnovana tako, da sledimo interesom otrok, dnevi minevajo v pestrem in razgibanem vzdušju. Program je potekal po načelih gozdne pedagogike, pri čemer so otroci večino dneva preživeli v naravnem okolju. Raziskovali so gozd, gradili bivake, ustvarjali z naravnimi materiali, spoznavali rastline in živali ter se skozi igro učili sodelovanja v skupini.

Otroci se navdušujejo nad gozdnimi dogodivščinami, raziskovanjem in prostim gibanjem, še posebej nad gradnjo bivakov, skupinskimi igrami in preizkušanjem spretnosti v naravi. Starši pri programu posebej pohvalijo raznolikost in izvirnost dejavnosti ter dobro ravnotežje med vodenimi aktivnostmi in svobodno igro. Prav tako pohvalijo organizacijo, komunikacijo ter topel, otrokom prijazen in strokoven pristop ekipe, ki ustvarja občutek varnosti in zaupanja, večkrat pa so izpostavljeni tudi kakovost prehrane ter dobro vzdušje v skupini. Nemalo staršev program opiše kot enega najboljših počitniških programov, ki jih je njihov otrok obiskoval.

“

Super je, da imajo kakšno gozdno ali praktično izobraževalno aktivnost znotraj vodenega druženja (prepoznavanje listov, dreves ...). Vsako leto so počitnice v gozdu nekaj najboljšega! Vedno gledam, da je hčerka poleti čim več zunaj, v gozdu, na Vrlišču in so super programi. Zanimivo, pestro, sproščeno.

”

Poletne počitnice na Vrlišču

Eno izmed osrednjih načel počitnic na vrtu je spodbujanje otrok k razmisleku o odnosu do okolja, trajnostne naravnosti in možnosti sobivanja po načelih gozdne pedagogike. Program je v celoti zasnovan tako, da otroci prek izkustvenega učenja spoznavajo pomen sobivanja z naravo in imajo hkrati dovolj svobode pri izbiri različnih aktivnosti, ki se jih prilagaja glede na interese otrok in izvajalcev. Glavni namen je otroke spodbuditi k budnemu opazovanju, sproščnemu gibanju, samostojnosti in živahnemu ustvarjanju v naravi.

Otroci so se počitnic na Vrlišču razveselili že šesto leto zapored, odkar smo v uporabo dobili zemljišče na Rakovi Jelši. Na vrtu, ki meri 2000 kvadratnih metrov, smo oblikovali največ tri med seboj ločene skupine po največ 10 otrok, z vsako skupino sta bila dva odrasla. Počitnice na Vrlišču je v povprečju tedensko obiskovalo od 25 do 30 otrok, za katere je skrbelo 6 usposobljenih izvajalcev.

Vrlišče otrokom ponuja odlične možnosti za izkustveno učenje, prosto igro in ustvarjanje. Otroci so vrtnarili in urejali zelenjavni vrt, sodelovali pri skrbi za prostor, kuhali, ustvarjali, brali knjige, raziskovali naravo ter se preizkušali tudi v gradnji in popravilih igral. Pomemben del programa predstavljajo dejavnosti, v katerih otroci aktivno sodelujejo tudi pri vsakdanjih opravilih, kot so priprava hrane, pospravljanje in skrb za prostor, pri čemer razvijajo socialne veščine in občutek odgovornosti do sebe, drugih ter narave. Njihovi domišljiji pustimo prosto pot in jo le izjemoma usmerjamo, zato ni presenetljivo, da se otrokom med najbolj dragocenimi spomini vtisnejo prav trenutki, ki omogočajo svobodno igro v naravi.

Otroci se na Vrlišču navdušujejo nad igro z naravnimi materiali (voda, glina, zemlja), samostojno pripravo obrokov in sladic (npr. palačinke), sajenjem rastlin, ustvarjanjem z lesom ter prosto igro na svežem zraku (skakanje v seno, igra v bazenu, gugalnica na vrvi). Obiskali so nas gasilci in z vodo napolnili bazen, ki so si ga otroci sami zgradili.

“

Odlična izvedba, otroci so zelo uživali. Staršem nam je bilo všeč, da ste del obrokov pripravljali sami in vključevali otroke, da ste bili cel dan na prostem in izkoriščali naravo. Menim, da je sploh v Ljubljani, premalo takih možnosti koriščenja prostega časa. Vse pohvale vsem animatorjem! Otroci so zelo uživali!

”

Program na Vrlišču smo dodatno nadgradili. Prisotnost živali (zajčki, kokoši in petelin) na lokaciji sicer ni predstavljala novosti, smo jih pa v letu 2025 še bolj sistematično vpletli v vsakodnevni potek programa. Otroci so zanje redno skrbeli, jih hranili in opazovali, pri čemer so razvijali empatijo, občutek odgovornosti in samostojnost. Ob tem se je pozitiven učinek prisotnosti živali odražal tudi v skupinski dinamiki. Otroci so se ob skrbi za živali pogosteje umirili, konflikti so se zmanjševali, dejavnosti pa so spodbujale sodelovanje in timski duh. Takšen pristop so pogosto pohvalili tudi starši.

Počitniški program na Vrlišču je izstopal po pestrem dogajanju, od stika z naravo in živalmi do zabavnih iger in praktičnega učenja, kar je otrokom omogočalo kakovostno preživljanje prostega časa na svežem zraku. Starši pri programu posebej pohvalijo edinstven koncept, ki otrokom ponuja veliko svobodne igre in hkrati dovolj podpore ter strukturiranih dejavnosti, kadar jih otroci potrebujejo. Tako zasnovan program je prejel veliko pohval tudi na račun aktivnega vključevanja otrok v dejavnosti, ki jih v življenju običajno radi prevzemajo odrasli (žaganje, vrtnarjenje, kuhanje, skrb za živali, prosta igra). Ob tem starši pogosto pohvalijo tudi strokovnost, toplino, iznajdljivost in srčnost ekipe ter dejstvo, da Vrlišče otrokom omogoča pristno počitniško izkušnjo na prostem – »kot taborniki«, a v varnem in zelenem prostoru sredi mesta.

Poletne počitnice z živalmi

V sodelovanju z Zavetiščem Ljubljana smo počitnice z živalmi za otroke od 1. do 5. razreda organizirali že peto leto po vrsti. V skupini je bilo tedensko v povprečju 15 otrok, za katere so skrbeli trije usposobljeni sodelavci, dopoldanski strokovni program (2-3 pedagoške ure) pa so vodili strokovni sodelavci zavetišča. Povpraševanje in navdušenje je bilo veliko tako na strani otrok in staršev kot v sodelovanju med obema zavodoma.

Otroci so se seznanili z delovanjem Zavetišča Ljubljana, se ob druženju z živalmi učili odgovorne skrbi za živali, spoznavali njihove značilnosti in potrebe ter поблиže spoznali poklic oskrbnika živali in veterinarja. Počitnice s živalmi otroke vsako leto zelo navdušujejo, saj imajo veliko priložnosti za zabavo in učenje na prostem, ob rednem stiku z živalmi. Poleg pridobivanja bogatih in nepozabnih izkušenj tako zastavljene počitnice prinašajo otrokom

številne koristi, saj spodbujajo razvoj odgovornosti, empatije in čustvene inteligence. Stik z živalmi lahko deluje tudi terapevtsko, zlasti pri otrocih s posebnimi potrebami, ter na dolgi rok pozitivno vpliva na njihovo splošno počutje in razvoj. Ob stiku z živalmi se otroci naravno umirijo in sprostito, zmanjšajo stres ter izboljšajo samozavest in socialne veščine. Poleg tega fizična aktivnost z živalmi pomaga pri porabi odvečne energije, kar pozitivno vpliva na vedenje in splošno počutje. Živali delujejo terapevtsko tudi na otroke z motnjami pozornosti s hiperaktivnostjo (ADHD), saj pomagajo pri izboljšanju koncentracije, zmanjšanju impulzivnosti in uravnavanju čustev. S takšno (potrjeno) diagnozo se v naša počitniška varstva vsako leto prijavi kar nekaj otrok, zato je pomembno, da vsem zagotovimo okolje, kjer se počutijo prijetno in sproščeno. Opažamo, da so otroci z ADHD ob živalih bolj potrpežljivi, nežni in pozorni. Zaradi vseh naštetih koristi prinaša stik z živalmi dolgotrajne pozitivne učinke na otrokovo čustveno, kognitivno in socialno delovanje.

Program je bil pohvaljen tudi zaradi prijaznosti in skrbnosti izvajalcev, ki so omogočili ravnotežje med ustvarjalnimi aktivnostmi in prostim časom. Starši so pri tem cenili pestrost programa in umirjenost aktivnosti, ki so otrokom omogočile sproščeno igro in učenje. Pogosto izpostavljajo, da otroci domov prihajajo zadovoljni in navdušeni, ter da bi program z veseljem obiskovali tudi prihodnje leto. Iz odgovorov je razvidno tudi, da veliko staršev za program izve prek priporočil, kar kaže na dobro prepoznavnost in zaupanje v izvedbo programa.

“

Všeč mi je, da so otroci v stiku živalmi, a še vedno na način, da ne spravljajo nepotrebno živali, ki iščejo dom, v stres. Prava mera varstva, ozaveščanja o pomembnih temah in dobrobiti živali v zavetišču. Bravo za ta tip počitniškega varstva! Vedno znova sem prijetno in pozitivno presenečena nad kvaliteto in izvedbo varstva, ki presega vse želje in pričakovanja

”

Poletne počitnice Male ulice v Centru Rog

Poletno počitniško varstvo Male ulice v Centru Rog smo izvedli drugič. Namenjeno je bilo otrokom od 2. do 5. razreda osnovne šole, še posebej tistim, ki radi ustvarjajo z rokami. Skupino je sestavljalo do 12 otrok, za katere so skrbele usposobljene sodelavke Male ulice ter mentorice in mentorji iz Centra Rog, kar je omogočalo varen potek varstva in bolj individualen pristop.

Osrednji del programa je predstavljal obisk proizvodnih laboratorijev, kjer so otroci raziskovali uporabo različnih materialov, orodij in strojev. Največ časa so namenili ustvarjanju z rokami: v steklarskem laboratoriju so se preizkusili v graviranju stekla in okrasili stekleno posodo, v katero so v zelenem laboratoriju zasadili svoj terarij. Ustvarjali so tudi v laboratoriju za nakit ter

v lesarskem in kovinarskem laboratoriju, pri čemer so razvijali ročne spretnosti, kreativnost in spoznavali različne tehnike izdelave.

En dan so se otroci preizkusili tudi v kuhanju kosila. Program so dopolnjevale še druge dejavnosti, kot so obisk enote Mestne knjižnice Ljubljana, igranje družabnih iger, prosta igra na zunanji ploščadi ter raziskovanje Centra Rog, kar je omogočilo dobro ravnovesje med ustvarjalnim delom in sproščenim počitniškim druženjem.

Starši pri programu posebej pohvalijo dobro organizacijo, raznolikost dejavnosti ter strokovno, prijazno in zanesljivo ekipo. Izpostavljajo tudi dobro komunikacijo ter način obveščanja o poteku dneva in počutju otrok. Otroci se nad programom navdušujejo. Z veseljem pripovedujejo o izdelkih, ki so jih ustvarili, ter o tem, kako so pri delu preizkušali različne materiale, orodja in ustvarjalne tehnike.

Letos se je sin prvič udeležil poletnih aktivnosti v sklopu počitniškega varstva Male ulice. Igralnico smo že obiskali, nisem pa vedela, da so organizirana tudi poletna počitniška varstva, predvsem zunaj. S programom me je seznanila prijateljica. Sin se je letos udeležil počitniškega varstva dvakrat, in sicer je teden dni počitnikoval v Vrtišču, 2 dni pa v gozdu.

Ideja za tovrstna varstvo je fantastična, otroci so se zelo povezali, nekaj novega naučili, krepili socialne veščine in to zunaj. Čudovito, da imajo otroci možnost sami ustvarjati, kopati, delati bazene, božati koze, se kopati v bazenu, ki so ga sami naredili in še več ...

Domov je prihajal srečen, utrujen, popolnoma umazan – pohvalno. Učitelji opravljajo svoje delo z entuziazmom, starši pa tako svoje otročke z lahkim srcem pustimo v varstvu.

Seveda pa vsi vemo, da so vsa varstva tudi izjemno draga in si le redko kdo lahko dejansko privošči plačati celotno vrednost počitniškega varstva. Če lahko nekako prek tega sporočila nagovorim vas in celotno MOL, hvala, ker ste in upam, da boste še naprej prepoznali, da sofinancirate program, ki je res kvaliteten. Otroci so srečni, starši hvaležni.

Srčno upam, da bo Mala ulica tudi v letu 2025 imela sofinanciran program in možnost prejeti še več veselih nadebudnežev. Hvala za vse!

Na divje! (Krater)

Poletno počitniško varstvo Na divje! je v letu 2025 potekalo prvič in se je odvijalo v eksperimentalnem prostoru Krater, zelenem območju v bližini mestnega jedra Ljubljane, ki omogoča sproščeno raziskovanje, ustvarjanje in prosto igro v naravi. Program je bil namenjen

otrokom od 2. do 5. razreda osnovne šole. Skupino je sestavljalo do 15 otrok, za katere so skrbele usposobljene sodelavke in sodelavci Male ulice skupaj z zunanjimi mentorji, kar je zagotavljalo varen in spodbuden potek varstva.

Program je temeljil na neposrednem stiku z naravo, razvijanju samostojnosti ter ustvarjanju z naravnimi materiali. Otroci so izdelovali uporabne predmete, spoznavali rastline, ustvarjali papir, uporabljali orodje ter sodelovali pri pripravi obrokov in skrbi za prostor. Velik del dneva je bil namenjen prosti, neusmerjeni igri in raziskovanju okolja, kar je omogočalo uravnotežen preplet vodenih dejavnosti in samostojnega doživljanja narave.

Starši posebej pohvalijo izvirno lokacijo, veliko časa v naravi, poudarek na samostojnosti otrok ter prijaznost in strokovnost izvajalcev. Otroci so se nad programom prav tako navduševali, uživali v ustvarjanju z naravnimi materiali, prosti igri in skupnih doživetjih ter sklepali nova prijateljstva.

“

»Vse super! Pridemo na tri taboré!«
 »Najboljše počitniško varstvo je v organizaciji Male ulice – razgibano, otroci se ne dolgočasijo, spodbujate jih k samostojnosti in ustvarjanju.«
 »Narava sredi Ljubljane in svoboda otrok – to je bilo res posebno doživetje.«
 »Samostojna priprava obrokov je bila res super izkušnja za otroke.«
 »Zelo zanimive in raznolike aktivnosti, možnost počitka v visečih mrežah in nič telefonov ali televizije.«
 »Ročne dejavnosti, kot so delanje masla, papirja in delo z orodjem, so izkušnje, ki jih otroci doma redko dobijo.«
 »Izvajalci so bili krasni, izlet pa pika na i.«
 »Hčerka je bila nadpovprečno navdušena in si želi ponovno udeležbo prihodnje leto.«
 »Pozitivno presenečenje, da takšna ‘džungla’ obstaja sredi mesta.«

”

Igrajmo se film!

Poletno počitniško varstvo Igrajmo se film! smo v letu 2025 izvedli prvič. Otrokom smo ponudili ustvarjalno raziskovanje sveta animiranega filma in umetnosti oživljanja neživega. Počitnice so bile namenjene otrokom od 2. do 5. razreda osnovne šole, skupino je sestavljalo do 12 otrok, za katere je pod vodstvom Andreje Goetz skrbela usposobljena ekipa Male ulice.

Otroci so spoznavali osnovna pravila gibljivih podob, se preizkusili v različnih tehnikah animacije ter ustvarjali lastne kratke filme: od prvih poskusov animiranja do montaže, zvočnega opremljanja in skupnega ogleda nastalih del.

Program je vključeval dejavnosti v proizvodnih laboratorijih Centra Rog, izdelavo optičnih igrač, spoznavanje zgodnjega razvoja filma ter sodelovanje z gostujočim umetnikom Milošem Tomičem.

Dopolnjevali so ga obisk enote Mestne knjižnice Ljubljana, ročno ustvarjanje, družabne igre in sproščena igra na zunanji ploščadi, kar je omogočalo uravnotežen preplet ustvarjalnega dela in prostega časa.

Starši pri programu posebej pohvalijo prijaznost in strokovnost izvajalk, raznolik in zanimiv program ter sproščeno, varno vzdušje, v katerem so se otroci počutili sprejete in motivirane. Otroci so se nad programom navduševali, z veseljem prihajali na varstvo ter nadaljevali z ustvarjanjem tudi doma. Z veseljem so pripovedovali o ustvarjanju animacij, skupnem oblikovanju filmske zgodbe ter o novih prijateljstvih in doživetjih, ki so zaznamovala njihov počitniški teden.

Niti, blago in roke za otroke

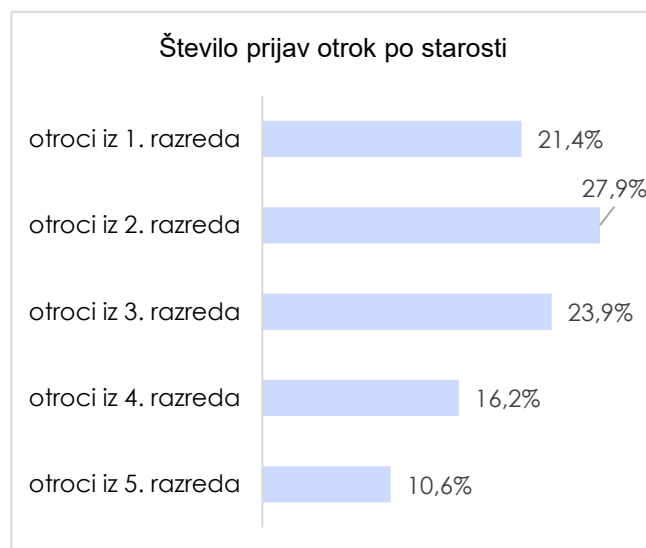
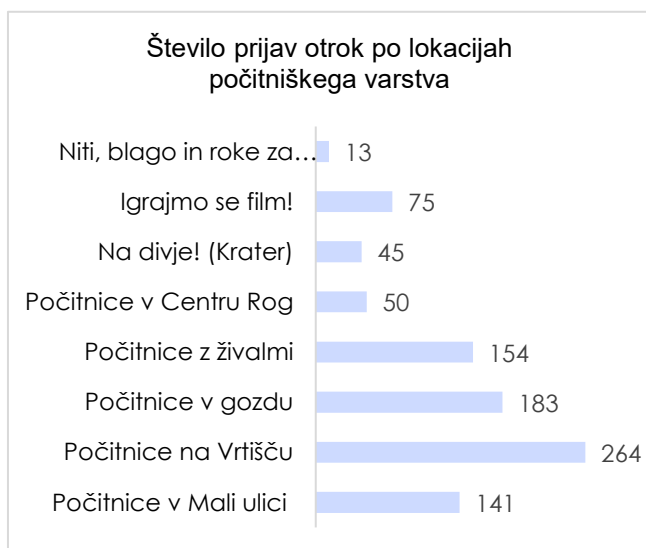
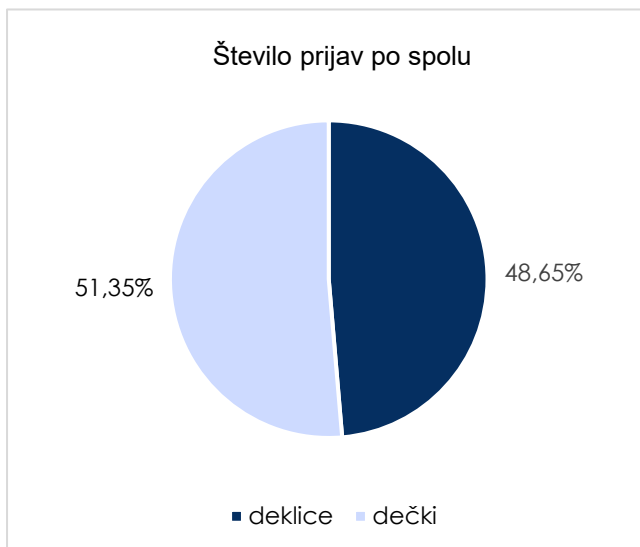
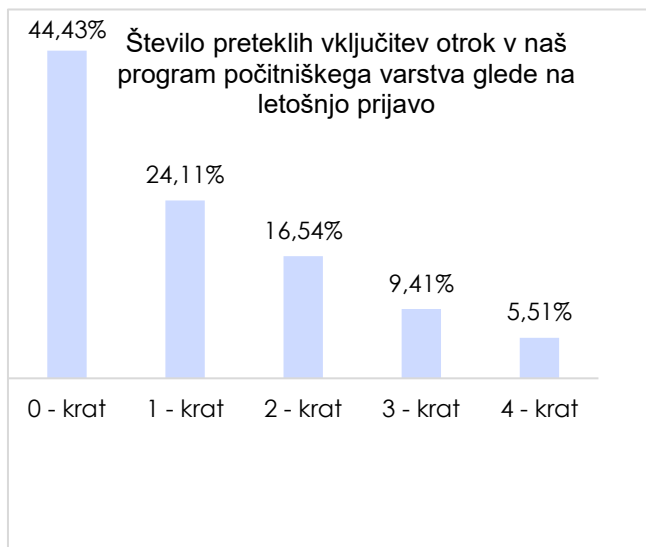
Program Niti, blago in roke za otroke je v letu 2025 potekal prvič v laboratorijih Centra Rog. Program je bil namenjen otrokom od 2. do 5. razreda osnovne šole, skupino pa je sestavljalo do 12 otrok. Pod vodstvom Nine Vastl Štefe in ob podpori sodelavk Male ulice je varstvo potekalo varno, spodbudno in ustvarjalno.

Osrednji poudarek tedna je bil na delu z rokami, uporabi naravnih materialov ter razvijanju življenjskih veščin. Otroci so barvali blago z naravnimi barvili, šivali in krojili preproste izdelke, raziskovali tekstilne in lesne materiale ter v zelenem laboratoriju spoznavali možnosti ponovne uporabe in naravnega barvanja. Pomemben del programa je predstavljalo tudi vsakodnevno kuhanje preprostih domačih obrokov, pri katerem so otroci razvijali samostojnost, sodelovanje in odnos do hrane.

Starši posebej pohvalijo prijaznost in strokovnost izvajalk, raznolikost ustvarjalnih dejavnosti ter možnost, da otroci sami izdelajo uporabne predmete in pridobijo nova znanja. Izpostavljajo ustvarjalnost in samostojnost otrok ter zelo pozitivno izkušnjo programa, ki bi ga z veseljem priporočili tudi drugim.

Otroci so počitnice doživeli zelo pozitivno, med dejavnostmi so spoznavali nove prijatelje, se veliko naučili ter z veseljem ustvarjali, šivali in kuhali. Posebej so izpostavljali barvanje blaga z naravnimi barvili, izdelavo lastnih izdelkov ter prijetno druženje v skupini.

Statistični podatki o poletnih počitnicah 2025:

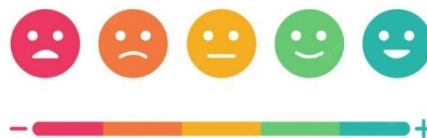
KAJ PRAVIJO O POLETNIH POČITNICAH OTROCI?

Z namenom preverjanja uspešnosti uresničevanja zastavljenih ciljev/aktivnosti počitniškega varstva otrok smo pripravili **anketni vprašalnik** o zadovoljstvu otrok. Zastavljena kvantitativna metoda (anketni vprašalnik) je z Likertovo 5 stopenjsko lestvico (kjer 1 pomeni najslabšo oceno in 5 najboljšo oceno) preverjala **7 vprašanj, ki smo jih letos zastavili nekoliko drugače, saj smo uporabili znakovno (čustveno) upodabljanje t. i. Likartove lestvice, od najslabšega do najboljšega:**

1. Kakšne so se ti zdele počitnice (z živalmi, v Mali ulici, na Vrlišču, v gozdu)?
2. Kako si se počutil/-a med preživljanjem počitnic (z živalmi, v Mali ulici, na Vrlišču, v gozdu)?
3. Si spoznal veliko novih prijateljev? Spoznal/-a sem ...

- a) nič novih prijateljev
 - b) nekaj novih prijateljev
 - c) veliko novih prijateljev.
4. Kako dobro si se razumel/-a z novimi prijatelji?
 5. Kako bi ocenil/-a svoje učitelje?
 6. Si se med počitnicami kaj novega naučil?
 7. Kaj ti je bilo najbolj všeč v tem tednu? Napiši!

Pri anketnih vprašalnikih, namenjenih mlajšim otrokom, se vse pogosteje uporablja znakovno (čustveno) upodabljanje t. i. Likartove lestvice, od najslabšega ☹ do najboljšega ☺.

Iz analiziranih anketnih vprašalnikov lahko razberemo lokacijo izvajanja aktivnosti (Gozd, Vrlišče, Zavetišče Gmajnice, Mala ulica, Center Rog in Krater) in teden, v katerem je bil otrok v počitniškem varstvu. Sedmo vprašanje je bilo odprtega tipa, kjer smo otroke prosili, da napišejo, kaj jim je bilo v tednu počitniškega varstva najbolj všeč – »Kaj ti je bilo najbolj všeč v tem tednu? Napiši!«.

Na anketni vprašalnik je skupaj odgovorilo **181 otrok** iz osmih programskih sklopov (gozd, Mala ulica, Vrlišče, Zavetišče Gmajnice, Center Rog, Igrajmo se film, Na divje! (Krater), Niti, blago in roke za otroke).

Skupno število vseh otrok, ki so odgovorili na spletno anketo

Lokacija/program	Število otrok
Gozd	59
Mala ulica	28
Vrlišče	32
Z. Gmajnice	18
Center Rog	15
Igrajmo se film!	14
Na divje! (Krater)	10
Niti, blago in roke za otroke	5
Skupno št. otrok	181

Rezultati kažejo zelo visoko stopnjo zadovoljstva z doživljanjem počitnic in počutjem otrok na splošno. Povprečne ocene so bile v vseh programih visoke, najvišje pri dejavnostih z večjim deležem proste igre, bivanja v naravi, ustvarjalnega raziskovanja in neposrednega stika z živalmi, nekoliko nižje pa pri programih z izraziteje strukturirano vsebino, vendar še vedno na ravni zelo dobre ocene.

Povprečne ocene zadovoljstva po programih:

- **Mala ulica:** počitnice zelo dobre (4,82), počutje zelo dobro (4,68)
- **Počitnice v gozdu:** počitnice zelo dobre (4,9), počutje zelo dobro (4,8)
- **Počitnice z živalmi:** počitnice zelo dobre (4,89), počutje zelo dobro (4,72)
- **Vrtišče:** počitnice zelo dobre (4,72), počutje zelo dobro (4,63)
- **Center Rog** (splošni program): počitnice zelo dobre (4,93), počutje zelo dobro (4,67)
- **Krater – Na divje!:** počitnice zelo dobre (4,9), počutje odlično (5,0)
- **Center Rog – Igrajmo se film:** počitnice zelo dobre (4,21), počutje zelo dobro (4,5)
- **Niti, blago in roke za otroke:** počitnice odlične (5,0), počutje zelo dobro (4,8)

Večina otrok je med počitnicami spoznala **nove prijatelje** in se z njimi zelo dobro razumela, prav tako pa velika večina poroča, da se je med počitnicami veliko naučila, kar potrjuje razvojno in izkustveno naravnost programov.

Rezultati potrjujejo izrazito pozitiven odnos otrok do programov, pri čemer so najvišje ocenjeni tisti z večjim deležem **proste igre, gibanja v naravi in neposrednega stika z živimi bitji**. To kaže, da otroci kot posebej dragocene doživljajo **izkustvene, manj strukturirane oblike učenja in druženja**, ki omogočajo samostojno raziskovanje, telesno dejavnost ter spontano socialno povezovanje.

Ugotovitve ankete potrjujejo, da poletni programi pomembno prispevajo k razvoju **socialnih veščin, samostojnosti, sodelovanja, ustvarjalnosti in pozitivnega odnosa do narave**, kar so ključni cilji sodobnih pristopov neformalnega učenja v prostem času otrok. Tudi v primerjavi z letom 2024 ocene zadovoljstva ostajajo na primerljivo visoki ravni, kar potrjuje stabilno kakovost programov in ustreznost njihove zasnove.

Kaj ti je bilo najbolj všeč med počitnicami v Mali ulici? Napiši!

Na vprašanje, kako se počutijo na počitnicah na Vrtišču oz. v Mali ulici in, kaj jim je tam najbolj všeč, otroci odgovarjajo:

- »Najbolj mi je bilo všeč, da smo se veliko igrali zunaj in spoznali nove prijatelje.«
- »V gozdu je bilo super, ker smo lahko plezali, gradili in bili ves čas v naravi.«
- »Najlepše je bilo, ko smo skrbeli za živali in jih lahko božali.«
- »Všeč mi je bilo, da smo si sami izbirali igre in veliko ustvarjali.«

Odgovori otrok kažejo, da so jim najbolj ostali v spominu **prosta igra, druženje s prijatelji, dejavnosti v naravi, ustvarjalno raziskovanje ter stik z živalmi**.

JESENSKO POČITNIŠKO VARSTVO (27.–30. 10. 2025)

Jesenskega počitniškega varstva, ki smo ga izvedli na dveh lokacijah (v gozdu in v Centru Rog), se je skupaj udeležilo 29 otrok.

Jesenske počitnice Male ulice v Centru Rog

Počitniško varstvo v Centru Rog je bilo namenjeno otrokom od 1. do 5. razreda osnovne šole in je potekalo kot štiridnevni program v času od 7.30 do 16.00. Vsakodnevno se je dejavnosti udeležilo 16 otrok, za katere so skrbeli strokovno usposobljeni sodelavci Male ulice in mentorji

Centra Rog. Lokacija v središču mesta je omogočala raznolike dejavnosti, kot so ustvarjalne delavnice, medgeneracijska delavnica v Domu upokojeincev, obisk kina, raziskovanje mesta ter celodnevni izlet v gozd. Pomemben del programa je predstavljala tudi prosta oz. nestrukturirana igra, ki spodbuja samostojnost, sodelovanje, komunikacijo in domišljijo otrok.

Jesenske počitnice v gozdu

Jesensko počitniško varstvo je otroke popeljalo v sproščeno in ustvarjalno raziskovanje narave, kjer so gradili bivake, mostove in gugalnice, plezali po strmih pobočju s pomočjo vrvi, se učili varne uporabe orodij ter spoznavali drevesne vrste in gozdne živali. Prosta igra, vsakodnevni sprehodi in sodelovanje pri različnih nalogah so spodbujali njihovo samostojnost, kritično mišljenje in timsko delo. Počitniško varstvo v gozdu je poleg vsakodnevnih aktivnosti v naravi, rednih obrokov in kosila v gostilni Čad vključevalo tudi obisk Muzeja novejšje in sodobne zgodovine Slovenije. Skupina 16 otrok je bila razigrana, mentorji pa so program uspešno prilagajali njihovim interesom. Zaradi pozitivnih odzivov smo se odločili, da bomo počitniško varstvo v gozdu izvedli tudi med zimskimi počitnicami.

Počitniško varstvo v gozdu je bilo prav tako namenjeno otrokom od 1. do 5. razreda osnovne šole in je temeljilo na izkustvenem raziskovanju narave. Otroci so spoznavali drevesne vrste in gozdne živali, se učili varne uporabe orodij, gradili bivake ter se veliko gibali v naravnem okolju. Program je vključeval tudi voden ogled v Muzeju novejšje in sodobne zgodovine Slovenije ter vsakodnevno kosilo v gostilni Čad. Dnevno se je varstva udeležilo 13 otrok, ki so skozi skupne dejavnosti razvijali samostojnost, sodelovanje in pozitiven odnos do narave.

2.7.1.2. PROGRAM ZA STARŠE

V zadnjih desetletjih se je zavedanje o pomembnosti zgodnjega obdobja otroštva na otrokov osebnostni, moralni, kognitivni in socialno-čustveni razvoj močno okrepilo. Prva leta življenja, ko se možgani najintenzivneje razvijajo, predstavljajo najbolj kritično obdobje za oblikovanje mehanizmov čustvenega odzivanja, regulacije neprijetnih čustev in strategij spopadanja s stresom – mnogi strokovnjaki navajajo prvih 1000 dni kot najbolj ključno obdobje za otrokov nadaljnji razvoj. Skrb za kvaliteten razvoj otrokovih možganov v tem najpomembnejšem obdobju dokazano deluje preventivno proti vedenjskim težavam in psihološkim stiskam otrok vse do odraslosti. Poleg tega se navezanost med otrokom in prvo pomembno odraslo osebo, ki je najpogosteje mati, razvija od rojstva pa vse do smrti. Prav zato so podporne storitve med nosečnostjo, ob poročni in poporočni obdobju ključnega pomena za zdrav razvoj otrok in njihovo dobrobit.

Za dobrobit in podporo matere v občutljivem poporočni obdobju izvajamo celo vrsto dejavnosti, ki krepijo vez med materjo in njenim otrokom, jo spodbujajo, učijo in opolnomočijo. Starševski program psihosocialne pomoči (predavanja, skupinski in individualni pogovori, svetovanja) smo nadgradili ter v največji meri prispevali k izboljšavi splošnega počutja mater in posredno njihovih otrok.

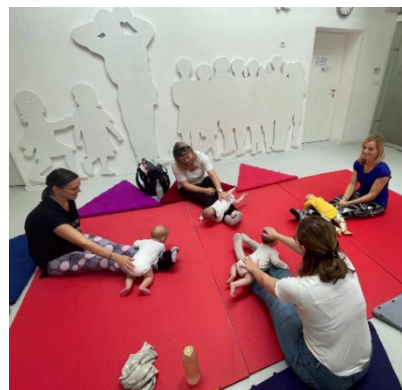
Kazalniki – načrtovane in izvedene aktivnosti v obdobju 1. 1. do 31. 12. 2025

Št.	Dejavnost	Načrtovano število aktivnosti v letu 2025	Načrtovano skupno število obiskov v letu 2025	Izvedeno število aktivnosti (1. 1. – 31. 12. 2025)	Izvedeno število obiskov/udeležencev (1. 1. – 31. 12. 2025)
1	Razvojno-gibalne urice za dojenčke*	120	1200	110	762
2	Poporodni pilates z dojenčki*	56	480	106	820
3	Joga za nosečnice	56	550	60	550
4	Tečaj masaže dojenčka*	8	32	12	72
5	Kava z nosilkami*	7	80	11	222
6	Fun Little Gym*	30	240	26	164
7	Tečaj prve pomoči za dojenčke	4	60	6	84
8	Svetovalnica za dojenje	30	90	23	23
9	Strokovnjak na obisku	0	0	2	14
10	Ples z dojenčki*	0	0	14	87
11	Aktivni očki	15	90	9	33
	Skupaj:	326	2822	379	2831

*število udeležencev je skupno število udeleženk in dojenčkov oz. malčkov

Razvojno-gibalne urice za dojenčke

Mala ulica v Ljubljani ponuja Razvojno-gibalne urice za dojenčke, ki jih vodi učiteljica in specialistka za gibalni razvoj dojenčkov do 1. leta, Ina Orsog. Trenutno srečanja potekajo ob četrtkih ob 10:00 (za skupino "Kobacači") in ob 11:00 (za dojenčke starejše od 1 meseca). Cena mesečnega paketa (4 obiski) je 80 €. Razvojno-gibalne urice za dojenčke so namenjene učenju staršev o optimalnem rokovanju z dojenčkom skozi različne vaje in usmeritve. Gibalni vzorci, ki jih dojenček osvoji do prvega leta starosti, pomembno vplivajo na njegovo nadaljnje gibanje in koordinacijo.

Poporodni pilates z dojenčki

Vadbo izvajamo po načelih knjige *Ustrezna vadba po porodu* (T. Želj) in je namenjena mamicam najmanj tri mesece po porodu. Poleg osnovnih, varnih in pravilnih stabilizacijskih vaj, prilagojenih mamicam po porodu, skozi vadbo sprostimo ramena, vrat in hrbet z masažnimi žogicami, poskrbimo za pravilno aktivacijo mišic medeničnega dna. Pilates mamicam na prijazen način pomaga ponovno vzpostaviti stik s svojim (spremenjenim) telesom, ga vzljubiti in ga ponovno spraviti v formo. Vadbo izvaja certificirana vaditeljica pilatesa, zaradi velikega zanimanja se je izvajal dvakrat tedensko. Vadba z dojenčki je namenjena mamicam z dojenčki, starimi vsaj tri mesece, pa do enega leta, ko mamice zaključijo s porodniškim dopustom. Gre za kombinacijo pilatesa, joge in dinamičnega raztezanja. Kadar so dojenčki umirjeni ali spijo, vadbo zaključimo še s kratko meditacijo. Interes za udeležbo je bil izjemen, zato smo podvojili število izvedb in s tem tudi obiska.

Joga za nosečnice

Joga za nosečnice se je izvajala enkrat tedensko za nosečnice po 12. tednu nosečnosti pa vse do poroda. Vaje, ki jih izvaja certificirana vaditeljica joge in pilatesa za nosečnice, obsegajo tako fizične in dihalne vaje kot umiritvene tehnike, vizualizacijo in pripravo na porod. Vadba poteka v jutranjem oz. večernem času, ko je družinski center zaprt za zunanje obiskovalce, saj je v tem času več miru, nosečnicam, ki so večinoma še v službi, pa zgodnejša oz. večerna ura tudi bolj ustreza. Z vadbo za nosečnice privabljamo bodoče obiskovalke Male ulice in jih seznanjamo z ostalo ponudbo dejavnosti, hkrati pa vadba izven delovnega časa pomeni tudi dodaten izkoristek prostora.

Tečaj masaže dojenčka

Redna masaža dojenčka omili krče in prebavne težave, dojenčka razgibava, pospešuje njegov krvni obtok, njegovo celotno presnovo, vpliva tudi na zdrav razvoj kože, miškulature in sklepov. Stranski učinki vsakodnevne masaže niso samo sproščenost otroka in optimalen razvoj, mamici so podarjene tudi mirne noči. Redno masirani dojenčki so bolj gibčni, dobro napredujejo, zadovoljni in zato manj jokavi in nemirni, lažje zaspijo in se več smeji.

Tečaj masaže dojenčka smo v letu 2025 izvedli trikrat, skupaj smo zabeležili **18 udeležencev** (mamic z dojenčki). Tečaj obsega štiri srečanja, ki so sestavljena iz uvodnega predavanja in treh srečanj, kjer se mamice učijo prijemov in masaže na svojih dojenčkih. Tečaj vodi višja medicinska sestra Mojca Kurent.

Svetovalnica za dojenje

Ko pride do težav in izzivov pri dojenju, potrebujejo mame dober in hiter nasvet, kako rešiti nastale zagate. V Mali ulici je v ta namen vsak torek od 10. do 14. ure na voljo dežurna svetovalka za dojenje, na katero se lahko mamice obrnejo z vsemi vprašanji v zvezi z uspešnim vzpostavljanjem in ohranjanjem dojenja. Skupaj s svetovalko raziskujejo načine za reševanje najpogostejših težav ter možnosti, kako se jim v prihodnje izogniti. Dojenje je namreč najbolj uspešno, kadar je mama sproščena ter prepozna svojo lastno moč in odgovore, ki jih že nosi v sebi.

Do konca leta smo izvedli **23 svetovanj za dojenje** in z individualno podporo opolnomočili **23 mamic**, kar predstavlja povečanje obsega podpore v primerjavi z letom 2024.

Mamicam svetuje **Aleksandra Klopčič**, zakonska in družinska terapevtka ter svetovalka za dojenje, tudi avtorica knjige *Dojenje po prvem letu*.

Tečaj prve pomoči za dojenčke in otroke

V letu 2025 smo izvedli **6 tečajev** prve pomoči za dojenčke, ki se jih je udeležilo **84 staršev**. Starši so se podrobneje seznanili o različnih bolezenskih stanjih (vročinski krči, epileptični napad, alergijske reakcije - anafilaksija, zastrupitve) in o poškodbah (osnovni pristop do poškodovanega ABCD, stanje zavesti, padci, krvavitve, opekline, tujki v dihalnih poteh, utopitve, najpogostejše napake pri (ne)ukrepanju).

Teoretičnemu uvodu je sledil še praktični del (oživljanje, reševanje dihalne stiske, delo z defibrilatorjem), kjer so se starši seznanili s temeljnimi postopki oživljanja, s pravilno tehniko umetnega dihanja in zunanje masaže srca ter rokovanja z defibrilatorjem. Opažamo, da starše takšne teme zanimajo, saj vselej veliko sprašujejo, tako da jim pogosto zmanjka časa. V prihodnje velja razmisliti o daljši obliki tečaja.

Fun Little Gym

Fun Little Gym je namenjen malčkom in predšolskim otrokom, ki ne obiskujejo vrtca ali pa ga obiskujejo v popoldanskem času, in njihovim staršem. Ker je veliko udeležencev tujcev, telovadba poteka v dveh jezikih, slovenščini in angleščini. Telovadbo vodi ena izmed zaposlenih sodelavk, Ines Zagoranski, izkušena vaditeljica vadb za otroke. Fun Little Gym gibalnica je zelo popularna, saj poleg fizične aktivnosti s skupno aktivnostjo pomembno krepi vez med otrokom in staršem. V letu 2025 smo skupaj zabeležili **164 udeležencev** (otrok s starši).

Kava z nosilkami

Nositi otroka v naročju je ena najbolj prvinskih in preprostih stvari. Ne samo, da je nošenje praktično, bližina tudi krepi stik med materjo in otrokom, otrok je bolj miren in zadovoljen. Za varno uporabo nosilke je pogosto potrebno nekaj vaje in izkušenj, ki jo lahko mamice z dojenčki dobijo prav na Kavi z nosilkami. Gre za dogodek, ki je namenjen spoznavanju različnih načinov nošenja otroka ter prednosti in slabosti posameznega načina. Mamice si izmenjajo nasvete, se seznanijo z različnimi vrstami nosilk in trakov, spoznajo trike za nošenje otroka pozimi in v neobičajnih situacijah, v miru spijejo kavico ... dojenčki in malčki pa se pri tem v prostorih družinskega centra igrajo. Kavo z nosilkami smo v letu 2025 izvedli enajstkrat, skupaj se nam je pridružilo **222 mamic z dojenčki**.

Aktivni očki

S programom Aktivni očki želimo spodbuditi in opolnomočiti očete v njihovi vzgojni in starševski vlogi. Cilj programa je, da otrok preživi več kakovostnega časa z očetom, da oče postane popolnoma enakopraven skrbnik otroka in aktiven vzgojitelj. Dejavno vključevanje očetov v družinsko življenje in skrb za otroke je dobro za vse, saj:

- Očetom prinaša več zadovoljstva v življenju, manj stresa in konfliktov, večjo osebno rast in boljše odnose;
- Materam nudi več možnosti za poklicni razvoj, ekonomsko neodvisnost, bolj enakopravno sodelovanje na trgu dela in več prostega časa;
- Otrokom nudi boljši socialni, emocionalni in kognitivni razvoj ter boljše zdravje;
- Očetje ozavestijo pomembnost kvalitetnega preživljanja prostega časa z otrokom;
- Se opolnomočijo v tolikšni meri, da njihova vloga postane naravna in samoumevna,
- Dobijo ideje, kaj (in zakaj) početi z otrokom;
- Soustvarjajo vsebine na socialnih omrežjih in s tem promovirajo (lastno) pomembno vlogo očetov v otrokovih zgodnjih letih.

Raznovrstne programske aktivnosti (Kuharski dnevi z očkom; Izlet v gozd z očkom; Delavnica Moj oči zna popraviti!; Vrtnarjenje z očkom na vrtu na Rakovi jelši), ki spodbujajo aktivno participacijo očetov, so v preteklosti v veliki meri potekale na vrtu na Rakovi Jelši. Vsebine, namenjene očkom, smo v letu 2025 vključili predvsem v programe na Vrtišču ter v delavnice Mojster Luka, ki spodbujajo skupno ustvarjanje, učenje praktičnih veščin in kakovostno preživljanje časa med očeti in otroki.

Aktivnosti bomo ohranili in jih nadgradili v okviru novega projekta Erasmus+ (KA2). Po zgledu naših *Zamislic* bomo pripravili nabor igrivih aktivnosti, ki bodo starše (še posebej očete) z majhnimi otroki spodbujale k preživljanju skupnega časa na igriv in kvaliteten način.

Ples z dojenčki

Aktivnost je namenjena mamicam z dojenčki, starimi približno od 3 do 12 mesecev, ter ponuja varen in prijeten prostor za nežno gibanje, glasbo in medsebojno povezovanje. Skozi ritmično zibanje, dotik in skupno plesno izkušnjo se krepí čustvena vez med mamo in dojenčkom, spodbuja zgodnji stik z ritmom ter podpira telesni in čustveni razvoj dojenčka. Hkrati srečanja omogočajo sprostitev, razgibavanje v lastnem tempu in druženje z drugimi mamicami v podobnem življenjskem obdobju. V letu 2025 smo izvedli **14 srečanj**, ki se jih je udeležilo **87 mamic skupaj z dojenčki**.

Posebni dogodki

MATERINSKI VEČER (24. 3. 2025)

Na predvečer materinskega dne, 24. marca 2025, smo v Mali ulici pripravili večerno druženje za mamice, namenjeno sprostitvi, medsebojnemu povezovanju in skupnemu obeleževanju materinskega dne. Dogodek je potekal brez otrok ter udeleženkam omogočil dragocen čas zase v prijetnem in podpornem okolju.

Na dogodku je nastopila Ana Maria Mitić, ki je Malo ulico v preteklosti obiskovala kot mlada mamica. Tokrat je nastopila skupaj z glasbenikoma Iljem Pušnikom in Žigo Vehovcem. Z avtorskimi pesmimi, prepoznavnimi melodijami ter pripovedovanjem osebnih zgodb iz

materinstva so ustvarili toplo in sproščeno vzdušje, ki je spodbujalo občutek bližine, razumevanja in skupnosti med udeleženkami.

Srečanje je ponovno potrdilo pomen vsebin, ki mamiciam omogočajo oddih od vsakdanjih obveznosti, prostor za druženje ter krepitev medsebojne podpore.

2.7.2. PROGRAMI PSIHOSOCIALNE POMOČI ZA STARŠE IN OTROKE

Razširjenost težav v duševnem zdravju se je v Sloveniji in tudi drugih razvitih državah povečevala že v zadnjem desetletju. Stiske otrok, mladostnikov in staršev pa so se v času med **epidemijo Covid-19** zaradi spremenjenega načina življenja (socialna izolacija in osamljenost, šolanje na daljavo, delo na domu) še povečale, pri čemer strokovnjaki opozarjajo, da se je s tem razkril vrh ledene dobe, ki smo jo kot družba predolgo časa ignorirali. Čeprav podatki in raziskave kažejo na **naraščanje števila otrok in mladostnikov s težavami v duševnem zdravju** (pomanjkanje koncentracije, hiperaktivnost, anksioznost, depresija, motnje hranjenja in vedenjskih težav), pa se po drugi strani vse bolj kot **problem** kažejo **dolge čakalne dobe na psihološko pomoč otrokom v stiskah in pomanjkanje preventivnih programov za otroke na področju psihosocialnega zdravja otrok.** To izpostavlja tudi v začetku leta 2018 sprejeta **Resolucija o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018-2028**, ki v ta namen predvideva **širše ukrepanje več sektorjev in politik** za zmanjšanje bremena duševnih bolezni. Strokovnjaki ugotavljajo, da sta preventiva in zgodnje odkrivanje težav v duševnem zdravju še vedno deležni premalo pozornosti, zlasti ob upoštevanju velikih socialnih in gospodarskih posledic.

V Mali ulici se zavedamo, da skrb za duševno zdravje družbe temelji na dobrem duševnem zdravju otrok in mladih. Odnosi v družini so ključni za razvoj vsakega otroka, zaradi česar je treba pripraviti preventivne programe, ki so utemeljeni na družini s poudarkom na krepitvi odnosov, komunikacijskih veščin in empatije ter na podpori in pomoči pri vzgoji. Zagotavljanje varnega in spodbudnega okolja, ki preprečuje duševne težave v otroštvu, je naložba družbe. Z izvajanjem programov psihosocialne pomoči si bomo še naprej prizadevali za zmanjševanje čustvenih stisk otrok in njihovih družin. V sklopu vsebin programov **psihosocialne pomoči otrokom in njihovim družinam, ki smo jih v letu 2023 nadgradili s programskimi aktivnostmi za starše**, kot so Strokovnjak na obisku in Klepetalnica za očke (skupina za očete), bomo še naprej pomembno prispevali **k promociji duševnega zdravja in preventive duševnih motenj za otroke in njihove družine** (opolnomočenje starševskih oz. vzgojnih kompetenc, zmanjševanje anksioznosti, vedenjskih in čustvenih težav, stisk, ipd..).

Vlaganje v krepitev zdravja je stroškovno upravičeno in učinkovitejše. Hkrati te vsebine krepijo šolsko uspešnost in zmanjšujejo predčasno končano šolanje in posledično finančno nesamostojnost posameznikov v odrasli dobi, zvišujejo kakovost njihovega življenja in omogočajo boljše začetke generaciji njihovih otrok.

V prihodnje bomo med programskimi aktivnostmi **okrepili vsebine za varovanje in promocijo duševnega zdravja med otroki** (IKT, e-duševno zdravje) v **dobi digitalnih medijev** s ciljem preprečevanja nekemičnih zasvojenosti (igranje računalniških igrice, igranje iger na srečo, družabna omrežja). Da bi kar najbolje zagotovili **zaščito in varnost otrok v digitalnem okolju**, si bomo prizadevali ozaveščati in usposobiti otroke, starše, skrbnike ter druge osebe, ki pri svojem delu z otroki uporabljajo digitalno tehnologijo, za varno rabo IKT in

drugih digitalnih medijev. Ob pretiranem preživljanju časa pred zasloni telefona in računalnika se je še dodatno okrepil naraščajoči trend predebelih otrok. Posledice prekomernega sedenja in zasvojenosti z videoigami ter z družbenimi omrežji, ki se jim pridružujejo še drugi negativni pojavi, kot so nezdrava prehrana, pomanjkanje socializacije in komunikacije, so zaskrbljujoče in močno vplivajo na telesni in duševni razvoj otrok.

2.7.2.1. PROGRAM ZA OTROKE

DINO ŠOLA

Vedenjske motnje spadajo med najpogostejše težave otrok in mladostnikov na področju duševnega zdravja. Vodijo lahko v veliko obremenitev tako družinskega življenja kot šolskega okolja in predstavljajo oviro za otrokov nadaljnji zdrav psihosocialni razvoj. Otroci, ki kažejo vedenjsko motnjo v zgodnjem otroštvu, pogosteje predčasno zapuščajo šolanje ali so pri tem manj uspešni, kot bi bili lahko, v obdobju odraščanja pogosteje prihajajo v stik s policijo, v odraslosti so pogosteje finančno nesamostojni, pogosteje razvijejo delikventna vedenja in bolezni odvisnosti. Ker otroci in mlajši mladostniki s takšnim vedenjem predstavljajo veliko obremenitev svojim staršem in bližnjim, je pomembno, da razvijamo oblike pomoči, ki lahko tovrstna vedenja prekinjajo, spodbujajo prosocialno vedenje otrok, jih učijo izražanja svojih čustev in stisk z besedami ter otroku omogočijo drugačno pot odraščanja. Raziskave namreč potrjujejo, da je vedenjske motnje v zgodnjem obdobju odraščanja mogoče preprečiti ali zmanjševati.

Mala ulica kot edina institucija v Sloveniji izvaja Dino šolo, program čustvenega opismenjevanja in treninga socialnih veščin za otroke od 4. do 8. leta starosti. Program je namenjen krepitvi čustvenega, socialnega in kognitivnega razvoja otrok ter preprečevanju in zmanjševanju vedenjskih težav otrok.

Dino šola je eden izmed programov v sklopu Neverjetna leta, namenjen majhni skupini otrok (6) v starosti od 4 do 8 let. Program je tako kot treningi starševstva visoko strukturiran in temelji na socialnih igrarh ter prosti igri, kjer moderatorica implementira usvojene vsebine v skupinsko dinamiko, način komunikacije in vzpostavljanje odnosov. Uporaba lutk v pogovoru je pomembna za bolj sproščeno, odprto komunikacijo in lažje vživljanje v probleme drugih. Program krepi občutek empatije, prepoznavanje lastnih čustev in čustev drugih ter (primerne) načine izkazovanja in obvladovanja čustev. Program izvaja več zaposlenih in zunanjih sodelavcev.

Otroci se v Dino šoli učijo:

- razumevanja in upoštevanja pravil,
- razumevanja lastnih čustev in zmožnost empatije,
- učinkovitega reševanja problemov,
- obvladovanja jeze,
- kako biti prijazen in kako sodelovati v skupini,
- kako uporabljati umirjen način govora za izražanje čustev in idej.

Z vključitvijo otrok v Dino šolo želimo omogočiti:

- Psihosocialno pomoč otrokom in staršem ter izboljšanje komunikacije in odnosov v družini;

- Razvijanje socialnih veščin in čustvene kontrole pri otrocih;
- Izboljšanje pripravljenosti otrok na učenje in reševanje problemskih situacij;
- Izboljšano samopodobo vseh članov družine.

Dolgoročno program vpliva na boljšo zmožnost čustvene regulacije, zmanjšuje vedenjsko problematiko, preprečuje hujše vedenjske motnje pri otrocih z več tveganji, krepi trdnejše odnose v družini in večjo povezanost med družinskimi člani ter izboljšuje samopodobo vseh družinskih članov.

“

»Želela bi izraziti svoje navdušenje in hvaležnost nad izobraževalnimi delavnicami, ki potekajo v Mali ulici. Z mojem sva najprej obiskovala šolo za starše Neverjetna leta, kjer sva prejela veliko koristnih napotkov in praktičnih nasvetov, ki so nama olajšali vzgojo otrok. Kasneje smo v Dino šolo vključili še hči. Program in način izvajanja Dino šole nas je zelo navdušil. Vse prepogosto se namreč premalo pozornosti posveča otroškemu čustvovanju in pogovoru o njihovih občutenjih in ustreznih načinih izražanja čustev. Vse to so veščine, za katere se pogosto pričakuje, da jih otroci obvladajo, ne da bi jih o tem sploh poučili. Dino šola s svojim programom na otrokom prijazen in razumljiv način tematiko otrokom približa in jih uči ustreznega izražanja čustev, kar jim pomaga pri vsakodnevem funkcioniranju. Hči je šolo obiskovala z velikim veseljem in se je zelo veliko naučila. Mnogo zaslug gre pri tem, poleg dobro zamišljenega programa, tudi predanim strokovnim sodelavcem iz Male ulice, ki v program vlagajo zelo veliko truda in ga izvajajo z zelo veliko dobre volje, potrpljenja in pozitivne naravnosti ter znajo prisluhniti potrebam otrok in jih tudi naglasiti. Zaradi vsega omenjenega sem zelo hvaležna za obstoj Dino šole in Neverjetnih let in tudi za dejstvo, da so vse te dragocene vsebine na voljo brezplačno. Kakor tudi varstvo za otroke v času izobraževanja za starše. Mislim, da so tovrstni programi izjemnega pomena za starše, otroke in s tem za celotno družbo in da je zelo pomembno, da se z njimi nadaljuje.

Iskrena hvala vsem, ki sodelujete pri Dino šoli in Neverjetnih letih v Mali ulici.«

”

Z zmanjševanjem pogostnosti vedenjskih težav v adolescenci posledično vpliva zmanjševanje nasilja, zlorabe drog, manj predčasnih opustitev šolanja in zaključitev šolanja s nižjo izobrazbo glede na posameznikove sposobnosti ter višje akademske dosežke otrok. Program dolgoročno vpliva na utrjevanje čustvene in socialne kompetentnosti otrok v družbi ter k večjemu telesnemu in duševnemu blagostanju družbe kot celote; posebej po razširitvi na paralelne programe za učitelje, kjer bo mogoče tovrstne kompetence prenesti na vse otroke.

Za udeležbo v programu je izkazanega izredno veliko zanimanja, vendar je zaradi številčne omejitve izvedbe (v eno Dino šolo je vključenih samo 6 otrok, šola traja 18-20 tednov) čakalna lista dolga. Program smo v letu 2025 izvedli za **tri skupine**, v katere je bilo skupaj vključenih **18 otrok**, pri čemer je bila izvedba **dveh skupin financirana iz sredstev MDDSZEM**.

2.7.2.1. PROGRAM ZA STARŠE

Vzgoja otrok – vse večji izziv staršev v današnjih časih

V zadnjih desetletjih smo priča spremembam v pojmovanju otroštva, vzgoje in starševskih funkcij nasploh. Ob vse večji pluralizaciji in individualizaciji življenjskih potekov, skrbnem načrtovanju starševstva in odlašanju z njim do doseganja želenih objektivnih in subjektivnih pogojev (Ule in Kuhar, 2003) je sodobna družina postala vse bolj pozorna na blaginjo otrok, kar se označuje z izrazoma odgovorno starševstvo in protekcijsko otroštvo. Spekter starševskih in družinskih nalog ter odgovornosti se krepi, ob splošnem intenziviranju tako službenih kot družinskih obveznosti, nalog, zahtev in odgovornosti pa narašča negotovost staršev glede ustrezne vzgoje. Sodobni starši se pogosto znajdejo pred dilemami, kako vzgajati, poleg tega postaja čas, ki ga družina preživlja skupaj, vse bolj razdrobljen, saj so starši vse bolj ujeti v primež dolgih delovnih urnikov.

Otroci so potencialno ranljiva skupina sama po sebi, saj ne morejo vplivati na svoje življenjske okoliščine, epidemija koronavirusa pa je v preteklih letih radikalno in z neverjetno hitrostjo spremenila življenja otrok in njihovih družin: povečujejo se neenakosti med družinami, medvrstniški odnosi se vse bolj odvijajo na družabnih omrežjih, mobilni telefoni in računalniki pa vse bolj nadomeščajo čas, ki so ga otroci včasih preživeli ob druženju in v naravi. Otroci postajajo staršem in tudi učiteljem vse večji izziv, zato potrebujejo starši, nadomestni starši in vzgojitelji več orodij, kako usmerjati otrokovo vedenje. Poleg tega so se neenakosti, zaradi ranljivosti na **področju duševnega zdravja oz. psihološke obremenjenosti**, v ekonomsko, socialno in zdravstveno deprivilegiranih okoljih še poglobile. Za otroke iz ranljivih družin je pogosto zelo obremenjujoč tudi šolski prostor, saj šolska neuspešnost otroka ne zaznamuje zgolj na šolskem področju, temveč tudi vodi v šibko samopodobo in pogosto v stigmatizacijo med vrstniki.

Ohranjanje dobrega počutja in psihosocialnega zdravja otrok je izjemnega pomena, sploh ob zavedanju, da se Slovenija v mednarodnem merilu na tem področju ne umešča med najboljše države¹. Področje zdravja je tudi eden od petih stebrov predloga Priporočila Sveta o vzpostavitvi evropskega jamstva za otroke².

Iz vsega navedenega smo program za starše že v preteklih letih močno okrepili in razširili, še posebej takrat, ko so starši ob povečanih potrebah v času pandemije bistveno več časa preživeli doma z otroki, ob delu in šolanju od doma. Ob zaznanem porastu duševnih stisk bomo svoje delo s področja izvajanja programov psihosocialne pomoči za starše in otroke v letu 2023 še nadgrajujemo. Prav tako bomo še naprej nadaljevali z individualnim telefonskim ali spletnim svetovanjem in podporo vsem zainteresiranim staršem.

1 Gromada, A, Rees, G in Chzhen, Y.: *Worlds of influence: understanding what shapes child well-being in rich countries*. Unicef, Office of Research-Innocenti. [Elektronski] 2020. <https://www.unicef-irc.org/publications/1140-worlds-of-influenceunderstanding-what-shapes-child-well-being-in-rich-countries.html>.

2 EC. *Child guarantee for vulnerable children*. European Commission. [Elektronski] 2021. [Navedeno: 2. Februar 2023.] <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1428&langId=en>.

TRENINGI STARŠEVSTVA NEVERJETNA LETA ZA STARŠE OTROK OD 3. DO 8. LET

Program **treningov starševstva Neverjetna leta** je namenjen krepitvi čustvenega, socialnega in kognitivnega razvoja otrok ter preprečevanju in zmanjševanju vedenjskih težav otrok. Starši (in v podobnih programih za učitelje tudi vzgojitelji/učitelji) na treningih razvijajo veščine kot uporabna orodja, urijo se v opazovanju otroka in njegovih čustvenih stanj, učijo se razumeti otrokova vedenja in prepoznavati, kako se v posameznih situacijah v življenju učinkovito odzvati. S spremembami v svojih pristopih starši spreminjajo ravnanja otrok, ki s tem napredujejo v čustvenem dozorevanju, razvijajo socialno želeno vedenja in krepijo pozitivno samopodobo. **Pozitivno starševstvo** krepí vez med otrokom in starši, deluje zaščitno in izboljša že nastalo težavno vedenje otrok, s čimer se spodbuja in omogoča bolj varno in zdravo odraščanje otrok.

V program se vključijo bodisi starši, ki se srečujejo s težavnim vedenjem svojih otrok (ki že bili obravnavani s strani zdravstvenih oz. svetovalne institucij ali so vanje napoteni), bodisi starši, ki si želijo izboljšati in nadgraditi svoje starševske kompetence. Treningi starševstva Neverjetna leta, ki so široko dostopni staršem po številnih državah po svetu in staršem na enostaven, razumljiv in prijazen način predstavljajo veščine pozitivnega starševstva, dokazano **zmanjšujejo slabo ravnanje staršev z otroki in krepijo veščine pozitivnega starševstva, zmanjšujejo vedenjske težave otrok, povečujejo otrokove socialne kompetence, čustveno regulacijo in sposobnost učinkovitega reševanja težav.**

Treningi starševstva potekajo v skupini 12 staršev enkrat tedensko po dve uri. V posameznem sklopu je 16 srečanj, ki so za starše brezplačni. V času treningov starševstva organiziramo tudi varstvo otrok.

Prav **dolgotrajnost treninga je ena izmed prednosti programa**, ki staršem omogoča ponotranjenje veščin, saj je cilj obravnave trdna in trajna sprememba vedenja. Teme srečanj si sledijo hierarhično in temeljijo na piramidi starševstva (slika 1 spodaj), ki zajema najpomembnejše veščine oz. načine spodbujanja pozitivnega vedenja pri otroku. Programi temeljijo na gradnji dobrega odnosa z otrokom prek usvajanja drobnih vsakodnevnih malenkosti, z uporabo veščin, kot npr. kako s pozitivno pozornostjo, pohvalo, dati navodila in ustvariti rutino, da otroci začnejo sodelovati.

V programu treningov starševstva se starši srečujejo **v skupini z dvema usposobljenima voditeljema**. V skupini imajo priložnost, da v prijetnem, sodelovalnem vzdušju razvijajo nove strategije za uravnavanje vedenja svojih otrok. **Delo v skupini vključuje postavljanje individualnih ciljev, igre vlog, samorefleksijo, povratne informacije s strani voditeljev in domače aktivnosti**. Voditelja predvajata učne posnetke, ki spodbujajo razpravo v skupini, izmenjavo idej in reševanje problemov. Starši na vsakem srečanju dobijo povzetek obravnavane teme, aktivnosti, ki jih vadijo doma z otrokom in kratke zapiske z najpomembnejšimi točkami. **Eden od nepogrešljivih delov programa je tudi medsebojna pomoč in spodbuda med starši znotraj skupine**. Mnogi starši poročajo, da jim je prav odkritje, da imajo podobno zahtevne izzive z otroki tudi drugi starši, in pozitivne izkušnje drugih pri uporabi priporočenih veščin pomagalo do sprememb pri sebi in pri ravnanju s svojimi otroki. **Pomemben del srečanj zato predstavljajo prav delitve izkušenj o uporabi posameznih**

veščin s svojim otrokom med posameznimi srečanji. Starši odkrivajo, zakaj je potrebno, da so veščine prilagojene otrokovi starosti in njegovim razvojnim zmožnostim, izboljšujejo se v prepoznavanju otrokovih doživljanj. Odkrivajo načine, kako njihovo vedenje deluje na otroke, in se naučijo učinkovitih načinov, kako spodbuditi otroke k sodelovanju z drugimi, sočutju in tudi k učenju. **Veščine starševstva, ki se jih starši skupaj učijo, lahko predstavimo po sledečih področjih³:**

1. **Preživljati osebni čas z otrokom.** V prvih srečanjih se starši učijo o igri in posebnem času, namenjenem otroku. Otroka spremljajo, opazujejo in se vključujejo v njegovo dejavnost kot podporno občinstvo. Mnogi starši opažajo, kako vsakodnevnih petnajst minut take pozornosti začenja spreminjati njun odnos. Namesto dajanja navodil, učenja otroka, kako nekaj narediti ali neskončnega postavljanja vprašanj otroku, se starši urijo v opisovanju otrokovih dejavnosti, občutkov, vedenj in komentiranju tega, kar otrok počne. Otroka ovijajo v besede in s tem krepijo njegovo izražanje, besedni zaklad in razumevanje samega sebe.
2. **Spodbujanje primerne otrokovega vedenja z uporabo pohval in nagrad.** Starši se pogovarjajo o moči pohvale kot spodbude in o načinih, v katerih je ta lahko učinkovita pri krepitvi enostavnih in primernih vsakdanjih vedenj, kot je tiho igranje ali sledenje navodilom, ko jih postavijo prvič. Pogovarjajo se tudi o moči uporabe socialnih ali manjših materialnih nagrad.
3. **Postavljanje jasnih pričakovanj in zahtev.** Starši skupaj odkrivajo smiselnost ukazov in kako zmanjšati njihovo število ter kakšen način podajanja ukazov je najbolj učinkovit. Odkrivajo tudi, zakaj in kako otroku sporočiti, kaj hočejo od otroka, in ne, česa nočejo. Na primer: »Prosim, govori tišje,« proti »Ne vpij.«
4. **Zmanjševanje neželenega vedenja prek uporabe posledic.** Pogosto se že ob redni uporabi zgornjih pristopov otrokovo vedenje začne spreminjati. Če se otrokovo neprimerno vedenje pojavlja kljub uporabi vseh načinov podpore otrokovega pozitivnega vedenja, se starši učijo pristopov, kako in kdaj uvesti posledice njihovih vedenj. Spoznavajo dve vrsti posledic otrokovega neustreznega vedenja: logične in naravne. Odkrivajo razloge, zakaj in kdaj so posledice pomembne, kot tudi kakšne posledice so lahko učinkovite. Na primer, če se voda poliva iz banje, se kopanje zaključi, ali če otrok noče jesti večerje, ne bo sledila sladica.

Piramida starševstva ponazarja temelje oz. ključne principe vzgojnih pristopov, ki ustvarijo močno vez med starši in otroki. S slike piramide je razvidno, da pozitivno starševstvo temelji na učenju strategij, ki krepijo želeno vedenje otroka, vzpodbujajo njihovo čustveno uravnavanje in krepijo njihovo prosocialno vedenje kot tudi njihove učne veščine. Z dobrimi in trdnimi temelji starši čutijo manjšo potrebo po discipliniranju neželenega vedenja (kar predstavlja zgornji del piramide).

3 Webster-Stratton, C., Hancock, L., Briesmeister, J. M. & Schaefer, C. E. *Training for parents of young children with conduct problems: Content, methods, and therapeutic processes. Handbook of parent training: Parents as co-therapists for children's behavior problems* (2nd ed.). 98–152 (1998). Dostopno na: <http://incredibleyears.com/article/training-for-parents-of-young-children-with-conduct-problems-content-methods-and-therapeutic-processes/>.

Vlaganje v programe, ki zmanjšujejo možnost slabega ravnanja z otroki, kot so programi zgodnje pomoči družinam z večjim tveganjem – tako imenovano partnerstvo z družino za zdravje in programi **starševstva Neverjetna leta so del priporočene strategije SZO** (*Investing in Children, The European Child Maltreatment Prevention Action Plan 2015–2020*). Stroškovna učinkovitost programov, usmerjenih v pomoč družini v prvih šestih letih otrokovega življenja, je namreč velika in dolgoročna, od 1 : 2,3 do 1 : 33 za programe pomoči družinam otrok z velikim tveganjem (MacMillan in sod., 2009). **Septembra 2017 je program Neverjetna leta Ministrstvo za zdravje RS uvrstilo med programe krepitve duševnega zdravja, ki jih omenjeno ministrstvo sofinancira, kar predstavlja pomemben mejnik njegove implementacije v slovenski prostor.** Pred tem se je program Neverjetna leta v Sloveniji od marca 2015 do oktobra 2016 pilotno izvajal s pomočjo finančne podpore Norveškega finančnega mehanizma.

Program Neverjetna leta je od začetka izvajanja v Sloveniji tesno povezan z avtorsko institucijo Incredible Years iz Seatla v ZDA in avtorico programa Carolyn Webster-Stratton. Vodja programa v Sloveniji, dr. Marija Anderluh, je od začetka izvajanja programa vključena v Incredible Years European Network, ki je namenjena raziskovanju in podpori programu Neverjetna leta v Evropi. Ugledni strokovnjaki s strani omenjene mreže so redni gostje delavnic in konferenc v Sloveniji. Incredible Years European Network koordinira Kimberlee Schoecraft iz ZDA, ki v okviru projekta tudi izvaja izobraževanja in supervizije ter certificiranje izvajalcev v Sloveniji.

Zelo pomembno je vrednotenje programa, za kar uporabljamo postopke in instrumente, ki smo jih uvedli že v pilotnem projektu uvajanja treningov starševstva. Zajemajo uvodni intervju s starši, ki obsega vprašalnik o demografskih podatkih staršev in njihovih otrok ter naslednje diagnostične vprašalnike:

- Vprašalnik Lestvica starševstva (The Parenting Scale; Arnold in sod., 1993);
- Vprašalnik Eyberg Child Behaviour Inventory – ECBI, Eyberg in Picus, 1999);
- Lestvica duševnega blagostanja (Warwick – Edinburgh Mental Wellbeing Scale – WEMBS, Tennant idr, 2007);
- Diagnostični intervju DAWBA (Goodman R).

Voditelji skupin so odgovorni za spodbudo sodelovanja staršev tudi pri evalvaciji. Starši izpolnijo vprašalnike pred začetkom, po koncu programa in šest mesecev kasneje. Podatki bodo ob koncu projekta statistično obdelani in predstavljeni strokovni javnosti.

V letu 2025 smo nadaljevali z izvajanjem treningov starševstva **Neverjetna leta** za starše otrok, starih od 3 do 8 let. Skupaj smo izvedli **šest treningov**, v katere je bilo vključenih **72 staršev**. Treninge sta vodili po dve izvajalki, usposobljeni za izvajanje programa Neverjetna leta.

Program smo izvajali tudi v lokalnih skupnostih z izrazitejšimi potrebami po podpori družinam. Treningi so potekali v **soseski Polje** in na **Rakovi Jelši**, kjer smo staršem omogočili dostop do strokovne podpore v njihovem neposrednem okolju ter s tem prispevali h krepitvi starševskih kompetenc in družinskih odnosov. Izvedbo enega treninga je financiralo **MZ**, tri treninge **MDDSZEM**, dva treninga v soseskah Polje in Rakova Jelša pa **Mestna občina Ljubljana**.

Z izvajanjem programa Neverjetna leta se v Sloveniji pridružujemo državam, ki se odločajo za aktivno politiko vlaganja v duševno zdravje otrok in sledijo najnovejšim znanstvenim dognanjem s tega področja ter priporočilom Svetovne zdravstvene organizacije, ki zaradi dokazanih kratko- in dolgoročnih koristi izvajanja tovrstnih programov za dobrobit otrok in družbe kot celote države poziva k njihovem uvajanju in uporabi.

TRENINGI STARŠEVSTVA NEVERJETNA LETA ZA STARŠE DOJENČKOV DO 12. MESECA STAROSTI

V letu 2022 smo treninge starševstva za starše otrok od 3. do 8. leta starosti nadgradili z izvajanjem **programa Neverjetna leta (Incredible Years Baby Programme), namenjenega staršem z dojenčki, ki so ob začetku treninga stari največ 4 mesece**. V ta namen smo predhodno izobrazili štiri strokovne sodelavke, ki so usposobljene za vodenje treningov starševstva *Moj neverjetni dojenček*. V letu 2025 smo izvedli **štiri treninge starševstva za starše z dojenčki**. Programa, ki poteka v obliki **12-tedenskih srečanj** v trajanju dveh ur, se je skupaj udeležilo **40 mamic z dojenčki**.

Treningi staršem nudijo podporo pri razumevanju potreb dojenčka, krepitvi zgodnje navezanosti ter razvijanju samozavestnega in odzivnega starševstva, ki pomembno prispeva k otrokovemu socialnemu in čustvenemu razvoju.

Na srečanjih, ki jih vodita posebej za to usposobljeni voditeljici, so se starši urili v prepoznavanju dojenčkovih potreb in spoznavali načine, kako dojenčku z igro omogočiti čustveni, socialni, jezikovni, gibalni in intelektualni razvoj. Učili so se, kako dojenčku pomagati, da se bo počutil varno in ljubljeno. Z ogledom kratkih videoposnetkov, ki prikazujejo realne situacije staršev s svojimi otroki, so starši črpali izhodišča za nadaljnje pogovore. Vse večine so starši v skupini preizkusili in jih vadili v družbi drugih staršev. Med preizkušanjem določenih vaj za razvoj grobe motorike in finomotoričnih spretnosti so se starši z dojenčki igrali, jim peli in izvajali 'bibarije', vsak teden pa za domače delo dobili list s tedenskimi aktivnostmi, ki so jih preizkusili med posameznimi srečanji.

Program Moj neverjetni dojenček **podpira starše pri razvijanju sledečih veščin:**

- Krepitev pozitivnega odnosa z dojenčkom;
- Igra z dojenčkom, ki krepi govorni, telesni in intelektualni razvoj;

- Uspešne metode pomiritve dojenčka;
- Prepoznavanje dojenčkovih misli in potreb;
- Uvajanje čvrste hrane in otrokov odnos do hrane;
- Uspavanje dojenčka;
- Spoznavanje dojenčkovega temperamenta in osebnosti;
- Krepitev socialne mreže za starše;
- Krepitev starševske umirjenosti v stresnih situacijah ob otroku.

Čeprav je program visoko strukturiran, temelji na kolaborativnem pristopu – starše opolnomoči pri odkrivanju njihovega lastnega znanja o tem, kako z dojenčkom ravnati. Starše uči ustreznih odzivov in vzgojnih pristopov, ki kar najbolje podprejo vsa navedena področja dojenčkovega razvoja in mu omogočijo, da se razvija v podpornem in naklonjenem okolju, ki v polnosti podpira otrokov razvojni potencial.

»Program Moj neverjetni dojenček mi je med nosečnostjo predlagala kolegica in res sem vesela, da sem se zanj odločila. Na prijetnih in sproščenih druženjih sem spoznala res krasne ljudi, moja hčerka pa je tudi zelo uživala. Pohvalila bi voditeljici, ki sta srčni, razgledani in res topli osebi, tako da sem imela ves čas občutek, da sem na prijetni kavi s kolegicami. Čeprav smo iz različnih okolij, z različnimi družinskimi dinamikami in pogledi na starševstvo, ni bilo na srečanju nikoli obsojanja ali kakšnih vsiljenih "nasvetov". Vsaka je prišla do besede, bila slišana in (vsaj jaz menim tako) veliko odnesla tudi od izkušenj in razmišljanj drugih. S kolegico v Malo ulico od začetka programa s svojima otrokoma hodiva res pogosto, lahko bi rekla, da je to naša druga dnevna soba. Toplo priporočam.«

KLEPETKI

Zaradi strukture delovnika veliko žensk obdobje porodniškega dopusta dojema kot čustveno izjemno naporno obdobje. K temu največ doprineseta občutek osamljenosti v dopoldanskem času in čustveni stres nenehne uglašnosti na potrebe dojenčka. V času epidemije koronavirusa so se novopečene mamice dodatno soočale z izzivi, kako na varen način v času porodniškega dopusta najti družbo in strokovno podporo.

Klepetki kot skupinska oblika samopomoči predstavljajo učinkovito preventivo pred poporodno depresijo in drugimi stiskami, s katerimi se srečujejo mame v poporodnem obdobju. Neformalno vodena srečanja z zakonsko in družinsko terapevtko, ki na vnaprej najavljene teme pripravi uvodni nagovor in v nadaljevanju odgovarja na vprašanja mamic ter jih spodbuja

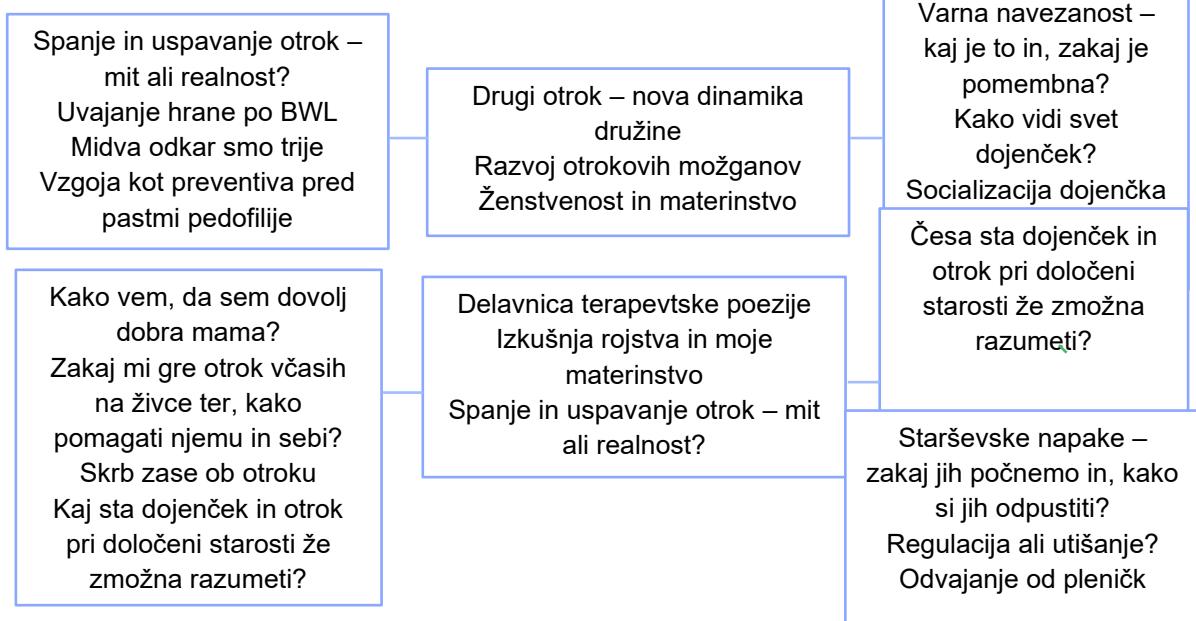
k temu, da delijo svoje izkušnje, predstavljajo zelo zaželeno in tudi obiskano obliko psihosocialne pomoči novopečenim staršem. Udeleženke prihajajo na srečanja z dojenčki, vzdušje je izjemno prijetno, nemalokrat pa se pogovori zavlečejo na dve ali več ur druženja. Klepetki potekajo ob petkih v dopoldanskem času (za mamice na porodniškem dopustu ali očete).

V letu **2025** je bilo izvedenih **33 srečanj Klepetka**, ki se jih je skupaj udeležilo **171 udeleženk in udeležencev**. Programa se je redno udeleževalo v povprečju okoli **pet mamic**, občasno pa so se skupini pridružili tudi očetje. Med najpomembnejšimi kakovostmi programa in razlogi za obisk udeleženke najpogosteje izpostavljajo kakovostno in strokovno vodenje skupine, varno podporno okolje ter možnost izmenjave izkušenj v zgodnjem obdobju starševstva.

»Iskreno se zahvaljujem Mestni občini Ljubljana in vsem odgovornim, da financirajo projekte, kot je družinski center Mala ulica. Podpora, ki sem jo tam dobila v času porodniškega dopusta, je neprecenljiva. Redno sem obiskovala Klepetke, kjer sem se počutila sprejeto, ob strokovnem vodstvu izkušene družinske terapevte pa sem dobila veliko uporabnega znanja. Dodaten bonus je bil vsekakor ta, da je program brezplačen, zato sem se Klepetkov lahko udeležila ne glede na finančno stanje. Vsekakor bo Mala ulica tudi v prihodnje naš najljubši kotiček v Ljubljani.«

V letu 2025 smo izvedli Klepetke z naslednjimi temami:

MOJ POROD

Na področju (po)govora o porodnih izkušnjah še vedno opažamo izrazito vrzel. Pogovor o porodni izkušnji ponujajo le redke skupine, namenjene materam na porodniškem dopustu, specializirane skupine za predelavo porodne izkušnje pa v našem prostoru ostajajo redke. Podobno vrzel zaznavajo tudi v tujini, kjer pa se v zadnjih dveh desetletjih postopno zapolnjuje. Med najvidnejšimi pristopi k ozaveščanju o pomenu predelave porodne izkušnje in ustvarjanju varnega prostora za to izstopata projekta Birthtalk (Bruijn in Gould) ter Birthstory Medicine (Pam England), pri katerih poročajo o izrazitih pozitivnih učinkih na duševno zdravje žensk, zlasti na področju samopodobe, uspešnosti dojenja, odnosa med mamom in otrokom ter sproščenosti pri odločitvi za nadaljnja rojstva.

Program **Moj porod** je namenjen predelavi porodne izkušnje in ženskam, ki si želijo varnega pogovora o svojem doživljanju poroda. Zaradi zagotavljanja zaupnosti in intimnosti poteka v **zaprtih skupinah z največ petimi udeleženkami**. Težka porodna izkušnja lahko predstavlja pomembno psihično breme v obdobju zgodnjega materinstva in vpliva na navezovanje z otrokom, saj mati energijo, potrebno za ugaševanje na dojenčkove potrebe, nezavedno usmerja v soočanje s travmatičnim doživljanjem. Stroka s področja psihologije zgodnjega materinstva težko porodno izkušnjo opredeljuje kot materin subjektivni občutek, da je bil porod težak ali neizpolnjujoč.

Terapevtsko delo je usmerjeno v **predelavo travmatične izkušnje poroda**, pri čemer manjše skupine omogočajo normalizacijo občutkov, zmanjševanje sramu ter postopno razreševanje občutkov nemoči, žalosti in ujetosti v stresni odziv. Poseben poudarek je namenjen diferenciaciji porodne naracije ter poglobljanju partnerskega odnosa, ki lahko po zaključku programa ostane pomemben vir podpore.

V letu **2025** smo izvedli **eno skupino** programa Moj porod, ki je potekala **od 3. marca do 14. aprila** in obsegala **6 srečanj**. V program so bile vključene **štiri udeleženke**.

Ob zaključku programa udeleženke poročajo o visoki stopnji razbremenitve, večjem zadovoljstvu ter boljši povezanosti s partnerjem in otrokom. Posamezne udeleženke so izpostavile tudi prenehanje nočnih mor, izboljšanje spolne funkcije ter zmanjšanje občutkov tesnobe, kar potrjuje pomemben vpliv programa na psihološko blagostanje v zgodnjem materinstvu.

Ker je prvo leto otrokovega življenja ključno za razvoj možganov in oblikovanje navezanosti, je pomembno, da se matere s težko porodno izkušnjo **čim prej prepozna in usmeri v podporo**. Priložnost za nadaljnji razvoj programa vidimo predvsem v **krepitevi sodelovanja z zdravstvenimi domovi v Mestni občini Ljubljana ter s Porodnišnico Ljubljana**, saj je pravica žensk, da so pravočasno informirane o možnostih podpore za izboljšanje svojega psihološkega blagostanja.

STROKOVNJAK NA OBISKU

V Mali ulici si prizadevamo odpirati prostor za aktualna vprašanja starševstva, tudi za tista, ki jih je v vsakdanjem tempu težje nasloviti. V sproščenem vzdušju in ob neformalnem druženju s strokovnjaki staršem omogočamo dostop do preverjenih informacij, strokovne podpore ter

izmenjave izkušenj. Aktivnost Strokovnjak na obisku tako ostaja pomemben del programov za starše, saj spodbuja krepitev starševskih kompetenc in samozavestnejše soočanje z razvojnimi izzivi otrok.

V letu 2025 smo izvedli dve strokovni srečanja, namenjeni temam zgodnjega razvoja in prehodov v otrokovem življenju.

Spanje dojenčkov in malčkov (25. 3. 2025)

Predavanje je obravnavalo eno najpogostejših vprašanj zgodnjega starševstva – spanje. Starši so skupaj s predavateljico, terapevtko senzorne integracije in svetovalko za spanje **Ino lo**, raziskovali razloge za nočna prebujanja, pomen spalnih rutin ter načine vzpostavljanja zdravih spalnih navad. Srečanje je ponudilo praktične usmeritve za bolj mirne noči in večjo dobrobit celotne družine.

Septembra v šolo? Ni panike! (15. 4. 2025)

Delavnica je bila namenjena podpori staršem otrok pred vstopom v šolo. Predavateljica **Ajda Krstulović**, specialna in rehabilitacijska pedagoginja, je predstavila ključna področja otrokove pripravljenosti na šolo: razvoj grafomotorike, fonološkega zavedanja, pozornosti in koncentracije ter samostojnosti in socialnih veščin. Interaktivna zasnova srečanja je staršem omogočila razpravo in izmenjavo izkušenj, hkrati pa ponudila konkretne strategije za spodbujanje otrokove samozavesti ob začetku šolanja.

Srečanja so potrdila, da starši potrebujejo dostopen, strokovno podprt in hkrati varen prostor za pogovor o izzivih starševstva. Aktivnost Strokovnjak na obisku tako ostaja pomemben podporni mehanizem za družine ter prispeva k večji informiranosti, opolnomočenju staršev in dobrobiti otrok.

SKUPINA ZA OČETE

V zadnjih desetletjih so se vloge očetov v družinah in na splošno moških v družbi spremenile. Vedno več se jih odmika od tradicionalnega mita o prehranjevalcu družine in aktivno vzgaja otroke ter opravlja družinsko delo. Tako ni danes nič kaj nenavadno, če v parku srečate očeta, ki hrani nekajmesečnega dojenčka, ga previje in se z njim igra. Današnji moški se namreč vse bolj zavedajo pomembnosti vloge, ki jo igrajo pri vzgoji otrok. Trden in poglobljen odnos med očetom in otrokom močno vpliva na zdrav (psihosocialni) razvoj otroka. Otroci, katerih očetje so vključeni v njihovo vsakodnevno oskrbo, kot so hranjenje, kopanje in skupna igra, so kasneje bolj samozavestni in imajo, ko odrastejo, močnejše socialne vezi z vrstniki.

Za očete, ki si želijo poglobljenih pogovorov na temo starševstva tudi z drugimi očeti, z letošnjim letom na Mali ulici organiziramo Skupino za očete, ki jo strokovno vodi družinski terapevt in supervizor dr. Janez Sečnik. Dr. Janez Sečnik že skoraj 20 let deluje kot družinski terapevt. Leta 2013 je doktoriral na temo medgeneracijskega prenosa sramu. Poleg terapevtskega dela se kot učitelj redno srečuje z otroki in starši. Pogosto piše in predava, v medijih pa se pojavlja predvsem na teme družinskih odnosov in očetovstva. Sodeluje z Unicefom in Univerzo Sigmunda Freuda v Ljubljani.

V letu **2025** je bilo izvedenih **9 srečanj Skupine za očete**, ki se jih je skupaj udeležilo 33

očetov. V času poteka skupine, ki je potekala enkrat mesečno ob četrkih, smo otrokom udeleženi očetov sočasno nudili možnost varstva na Ustvarjalnici ob 17. uri.

Kazalniki – predvideno število izvedenih dejavnosti in število udeležencev

Št.	Dejavnost	Načrtovano število izvedenih dejavnosti v letu 2025	Načrtovano število obiskov v letu 2025	Izvedeno število dejavnosti (1.1.–31. 12. 2025)	Izvedeno število obiskov (1.1.–31. 12. 2025)
1	Treninji starševstva za starše od 3. do 8. leta starosti	96	1152	96	1152
2	Treninji starševstva za starše dojenčkov do 12. meseca starosti*	24	384	48	768*
3	Klepetki*	40	260	33	342*
	Moj porod	0	0	6	4
4	Skupina za očete	6	30	9	33
Skupaj:		166	1826	192	2299

*število udeležencev je skupno število udeleženk in dojenčkov oz. malčkov

2.7.3. MALA ULICA NA TERENU

Mala ulica ostaja aktivno prisotna tudi v lokalnih skupnostih, kjer z uličnimi programi še naprej krepimo podporo družinam z otroki. V letu 2025 smo redne tedenske aktivnosti izvajali v soseskah Polje, Celovski dvori, Rakova jelša in Novo Brdo, kjer se srečujemo predvsem z otroki, starimi od šest do deset let, pogosto pa se nam pridružijo tudi mlajši.

Poleg rednih dejavnosti smo v izbranih soseskah nadaljevali tudi z izmenjevalnicami oblačil, ki so se izkazale kot pomembna oblika solidarnostne podpore družinam ter prostor medsebojnega povezovanja skupnosti. Velik odziv darovalcev in prejemnikov potrjuje potrebo po tovrstnih pobudah v okoljih z večjim deležem neprofitnih najemnih stanovanj.

Z uličnimi programi bomo v teh ljubljanskih soseskah nadaljevali tudi v prihodnje, saj predstavljajo pomemben del dostopne, vključujoče in skupnostno usmerjene podpore otrokom in njihovim družinam.

ULIČNO DELO: CELOVŠKI DVORI, SOSESKA POLJE, NOVO BRDO IN RAKOVA JELŠA

V Mali ulici nudimo možnosti za **kakovostno in aktivno preživljanje prostega časa vsem otrokom iz urbanih središč**. Program uličnega dela smo pred leti najprej začeli izvajati v **Celovških dvorih**, pri čemer ne nagovarjamo le ranljivih skupin otrok, ki niso vključeni v organizirane popoldanske (plačljive) aktivnosti, temveč tudi otroke, ki dotlej niso bili del igre na prostem, a bi si tega želeli. Opažamo, da so prav naše aktivnosti na ulici tisti magnet, ki pritegnejo vse otroke in kasneje tudi njihove starše.

Z uličnim delom, ki poteka tam, kjer se otroci in mladi že družijo ali zadržujejo, odgovarjamo **na aktualne potrebe in stiske otrok in mladih**, ki svoj prosti čas preživljajo pretežno

prepuščeni sami sebi, na ulici oz. na dvorišču stanovanjske soseske. Tako dosežemo tudi tiste posameznike, ranljive skupine ali skupnosti, ki pomoči, podpore ali drugih oblik servisa ne želijo ali ne znajo poiskati v ustreznih strokovnih službah, s čimer pomembno prispevamo k prečanju socialnih in družbenih barier.

Program uličnega dela smo postopno razširili tudi na druge soseske (leta 2023 v sosesko Polje, leta 2024 v soseski Rakova Jelša in Novo Brdo), kjer so zaznane povečane potrebe po programih v podporo družinam. V naseljih z neprofitnimi stanovanji živi visok odstotek družin z otroki, ki se srečujejo z različnimi vrstami stisk in socialno izključenostjo. Na izbranih lokacijah program dopolnjujemo tudi z dejavnostmi za starše (npr. treningi starševstva Neverjetna leta za starše otrok od 3. do 8. leta starosti), pri čemer se osredotočamo na krepitev varovalnih dejavnikov psihosocialnega zdravja otrok in njihovih staršev. V ulično delo vse intenzivneje vključujemo tudi študentke socialnega dela, ki v zavodu opravljajo strokovno prakso.

V letu 2025 smo v Mali ulici **nadaljevali in okrepili program uličnega dela**, ki predstavlja eno ključnih oblik neposredne podpore otrokom in družinam v urbanih soseskah. Program smo izvajali na štirih lokacijah: **Celovski dvori, Polje, Rakova Jelša in Novo Brdo**.

Na vseh lokacijah smo ustvarjali varno in sprejemajoče okolje, kjer so se otroci lahko spontano vključili v dejavnosti, hkrati pa dobili prostor za pogovor in podporo. Poseben poudarek smo namenjali gradnji zaupanja, krepitvi socialnih veščin, spodbujanju sodelovanja ter vključevanju otrok, ki so pogosteje na robu skupine ali v večji stiski.

Ulično delo smo vsebinsko oblikovali kot kombinacijo:

- športnih in gibalnih aktivnosti,
- ustvarjalnih delavnic,
- družabnih iger,
- učne pomoči,
- ter neformalnega svetovalnega dela skozi pogovor in odnos.

Pogovori z otroki so pogosto odpirali pomembne teme: medvrstniške odnose in konflikte, nasilje, šolske težave, samopodobo, družinske razmere in občutke osamljenosti. Prav v teh trenutkih se je ulično delo znova izkazalo kot izjemno dragoceno, saj otroci pogosto najprej zaupajo prav tam, kjer se počutijo varno, sprejeto in kjer odnosi nastajajo spontano.

V letu 2025 smo na štirih lokacijah skupaj zabeležili **1453 udeležb otrok**. Po posameznih lokacijah:

- **Rakova Jelša:** 507 udeležb otrok (39 izvedb)
- **Novo Brdo:** 466 udeležb otrok (38 izvedb)
- **Polje:** 282 udeležb otrok (37 izvedb)
- **Celovski dvori:** 198 udeležb otrok (16 izvedb)

Obisk je bil praviloma najvišji v toplejših mesecih in v času večjih dogodkov. Ulično delo se je znova potrdilo kot "magnet" za otroke. Kot prostor, kjer se oblikuje občutek pripadnosti in kjer imajo otroci možnost kakovostnega preživljanja časa brez finančnih ovir. Program je na vseh lokacijah temeljil na enakih izhodiščih: zagotavljanju varnega prostora, krepitvi odnosov ter

enostavnega dostopa do podpore in kakovostnega prostega časa. Hkrati pa se je v praksi pokazalo, da ima vsaka soseska svoje značilnosti in specifične potrebe otrok, zaradi katerih se razlikujejo načini vključevanja, dinamika skupine ter vsebine, ki so v določenem okolju najbolj učinkovite. V nadaljevanju predstavljamo ključne poudarke po posameznih lokacijah.

Rakova Jelša

Lokacija z najvišjim številom udeležb in izrazitim skupnostnim potencialom. Otroci so se redno vračali in prostor dojemali kot svoj, kar je omogočalo kontinuirano gradnjo odnosov in zaupanja. Delo je potekalo v dobrem sodelovanju z lokalnim okoljem, občasno pa so se vključili tudi starši, kar je dodatno krepilo povezanost v soseski.

Novo Brdo

Na lokaciji se je izrazito kazala potreba po varnem in strukturiranem prostoru, saj so otroci pogosto prihajali že pred začetkom aktivnosti. To kaže na pomembno vlogo programa v njihovem vsakdanu. Poleg športnih in ustvarjalnih aktivnosti smo posebej spodbujali vključevanje otrok v razmislek o skupnosti in zbirali njihove pobude za izboljšanje soseske.

Polje

Ulično delo je pogosto potekalo v manjših skupinah, kar nam je omogočalo bolj poglobljen pristop, dodatno individualno podporo ter bolj neposredno krepitev socialnih in učnih veščin. Skupnostni dogodki so pomembno prispevali k večjemu dosegu in prepoznavnosti programa med otroki in starši.

Celovški dvori

Na lokaciji so bile v ospredju športne aktivnosti kot učinkovit način vključevanja otrok. Šport se je izkazal kot pomembno orodje za učenje sodelovanja, upoštevanja pravil in nenasilnega reševanja konfliktov. Posebej pomembna je bila stalna prisotnost uličnih delavcev zaradi dinamike izključevanja in moči v skupini.

Ulično delo pod vodstvom samostojne strokovne sodelavke izvajajo pet stalnih študentov, ki se izmenjujejo, običajno delajo po dva ali trije skupaj. Izvajalci imajo redne supervizije in izobraževanja.

Ulično delo v letu 2025 se je znova potrdilo kot ena najpomembnejših praks Mali ulice, saj otrokom omogoča dostop do kakovostnega prostega časa, socialne podpore in varnih odnosov. Z redno prisotnostjo v soseskah, s toplim in strokovnim pristopom ter z aktivnostmi, ki temeljijo na odnosu, smo prispevali h krepitvi psihosocialnega zdravja otrok, zmanjševanju socialnih razlik in povezovanju skupnosti.

POČITNICE NA ULICI

Poletne ulične počitnice v Celovških dvorih

Redno ulično delo v soseski Celovški dvori smo v poletnem času nadgradili s počitniškimi aktivnostmi, ki so potekale v dveh terminih: od 30. 6. do 4. 7. 2025 ter od 18. 8. do 22. 8. 2025. Aktivnosti so potekale od ponedeljka do petka v popoldanskem času. V prvem terminu so se izvajale okvirno med 13.00 in 19.30, pri čemer smo urnik zaradi vročinskega vala prilagajali in v naslednjih dneh prihajali kasneje, ko se je povečal tudi obisk otrok. V drugem terminu so aktivnosti potekale vsak dan med 13.30 in 18.30.

Dejavnosti so bile namenjene otrokom, ki počitniški čas pogosto preživljajo na igrišču in skupnih površinah med bloki. Udeležba otrok je bila dnevno različna in je obsegala približno 8 do 20 otrok na dan, program pa smo sproti prilagajali interesom otrok in dinamiki skupine. Skupaj smo v obeh terminih zabeležili 158 udeležb otrok (seštevek dnevnega obiska).

Počitniški program je vključeval veliko gibalnih, športnih, ustvarjalnih in družabnih aktivnosti. Med najbolj obiskanimi so bile športne igre (nogomet, košarka, tenis, nogomet, igre z žogo, dirkanje s skiroji), družabne igre (npr. Halli Galli, Jungle Speed, Dobble, Jenga, Mikado), ustvarjanje (izdelovanje zapestnic, ustvarjanje z maso, risanje s kredami), v vročih dneh pa tudi igre z vodo (vodni baloni in vodne pištrole). Program se je izkazal kot pomembna priložnost za sproščeno druženje in kakovostno preživljanje počitniškega časa, hkrati pa smo v okviru dejavnosti veliko pozornosti namenjali tudi pogovorom o počitnicah, šoli ter odnosih med vrstniki.

Posebna vrednost počitniških uličnih aktivnosti je v tem, da niso le kratkočasenje, temveč prostor za gradnjo zaupanja, povezovanje skupine in krepitev socialnih veščin. Skozi športne igre in skupinske dejavnosti smo sproti naslavljali konflikte in nesoglasja (npr. glede pravil igre) ter otroke usmerjali v dogovarjanje, spoštljivo komunikacijo in samokontrolo. Ugotavljamo, da so strukturirane aktivnosti z jasnimi pravili pomembne za preprečevanje konfliktov in za ustvarjanje varnega prostora za vse otroke. Pri izvedbi se je pokazalo tudi, da počitniške aktivnosti omogočajo dragocene neformalne stike s starši in s tem dodatno priložnost za podporo družinam (pogovori o šolskem sistemu, počitniških načrtih ipd.), občasno pa so se starši vključili tudi neposredno v aktivnosti.

Kot pomembno izhodišče za delo naprej izpostavljamo, da je v poletnih mesecih smiselno izvajanje aktivnosti v poznejšem popoldanskem času, saj je takrat udeležba otrok večja. Otroci so večkrat izrazili tudi željo po daljših in pogostejših počitniških dejavnostih, kar kaže na potrebo po nadaljnjem razvoju in krepitvi programov uličnega dela v času šolskih počitnic.

MLADA KULTURA NA ULICI

V sodelovanju s KUD Ljud smo spomladi koncipirali nadgradnjo uličnega dela z umetniškimi delavnicami – glasbeno in gledališko, ki smo jih jeseni pričeli izvajati v soseskah Rakova Jelša in Novo Brdo.

Pomoč z umetnostjo kot terapevtska metoda in sodobna pomoč ljudem je v Evropi in po svetu uveljavljena že dolgo. Kot preventiva in podpora boljšega duševnega zdravja se uporablja tako v izobraževalnem, socialnem kot zdravstvenem sektorju. Skozi ustvarjalni proces se krepí povezava med umom in telesom, spodbuja osebni razvoj in izboljšuje psihične, čustvene, kognitivne in socialne dobrobiti posameznikov in skupin vseh starosti. Ob ustvarjanju lahko raziskujemo svoja čustva, se bolje spoznamo in izrazimo tudi stvari, ki jih morda z besedami ne moremo. Umetniške terapije so lahko koristne pri obvladovanju stresa, prilagajanju na spremembe in lotevanju življenjskih izzivov. Osebam s težavami v odnosih se v skupinski terapiji učijo komunikacije in navezovanja stikov. Ljudem s slabo samopodobo umetniško ustvarjanje pomaga pri oblikovanju bolj zdravega odnosa do sebe. Pomoč z umetnostjo se je izkazala za učinkovito tudi na mnogih psihiatričnih področjih. Pri zdravljenju depresije lahko takšno ustvarjanje pomaga pri spoprijemanju s čustveno bolečino. Trdna socialna mreža, kvalitetno druženje z vrstniki in vodene prostočasovne aktivnosti (še posebej usmerjene k ciljem, kot npr. koncert, predstava ...) so zagotovo dober varovalni dejavnik, ki ne krepijo zgolj otrokovih veščin in spretnosti, ampak odkrivajo talente, gradijo samozavest in samozaupanje, kar je osnova za dobro in trdno oblikovano osebnost.

Otroke iz depriviligiranih sosesk od 6 do 12. leta in mlajše mladostnike do 14. leta smo z letaki povabili v gledališke oz. glasbene delavnice, ki so potekale na ulici oz. v skupnostnih prostorih. Ti otroci praviloma niso vključeni v prostočasovne aktivnosti in izvenšolska izobraževanja in so običajno prepuščeni sami sebi oz. ulici. Še posebej so ranljivi in dojemljivi za zgoraj opisane dejavnike slabega duševnega zdravja, zato verjamemo, da vključitev v projekt pozitivno vpliva na njihovo splošno zdravje, počutje, motiviranost in samozavest.

Gledališke delavnice

Udeleženci so se učili osnov gledališke improvizacije ter spoznavali, kaj vse zajema igralčevo delo in kako ustvariti dramski lik. Preizkušali so improvizacijo, urili zbranost, razvijali glas in

spoznavali igralska orodja. Poseben poudarek je na razvoju zbranosti, tj. sprejemanju, dojetanju in obvladovanju vseh čutnih zaznav – vonja, okusa, dotika, sluha in vida. Cilj je spodbuditi otrokovo samozavest, osvetliti njihove naravne talente in jih naučiti sproščenosti, saj le tako njihova igra lahko pritegne gledalce z naravnostjo in neposrednostjo. Ob tem otrokom pomagamo razvijati veščine javnega nastopanja. V drugem delu bomo na podlagi improvizacij skupaj napisali prizore za zaključno predstavo. Vsakega otroka spodbujamo k iskanju njegove vloge v družbi, izražanju lastne ustvarjalnosti in občutenju edinstvenosti.

Glasbene delavnice

Andrej Fon, vodja »ulične glasbe«, ima dolgoletne izkušnje na področju pedagoškega dela z mladostniki, ljudmi s posebnimi potrebami, možganskimi poškodbami, tudi brezdomci. V delu z večjimi skupinami in ne glede na stopnjo glasbene izobrazbe se je odlično izkazala metoda "conduction", ki jo je razvijal afroameriški glasbenik Butch Morris. Gre za dirigiranje zasedbi glasbenikov, ki pred seboj nima glasbene partiture. Dirigent uporablja različno število znakov, ki označujejo spremembe različnih glasbenih parametrov. Pri tej metodi je veliko prepuščeno glasbenikovi domišljiji, hkrati pa je končni rezultat veliko bolj strukturiran, kot bi bil, če bi velika skupina glasbenikov povsem prosto improvizirala. Pomembno je, da se udeleženci hitro tudi sami izurijo v dirigiranju in tako "odločevalska" vloga rotira, kar skupino dodatno poveže.

Zvokov, ki jih uporablja, ko prakticira improvizacijo, ne deli na grde in lepe, pravilne in napačne. Pomembna je zbranost, hipno odločanje, sposobnost potopitve v zvok in hkratno poslušanje tako sebe kot drugih. Glasbila v improvizaciji izgubijo svojo običajno vlogo, zato je zanimiva tudi kot izhodišče za razmišljanje o družbenih vlogah, socializaciji spola ipd.

Obisk gledaliških in glasbenih delavnic na obeh lokacijah variira, odvisen je od šolskih obveznosti otrok in vremena, tako da se včasih delavnice udeleži le 5, včasih pa tudi 18 otrok. Predvsem na Rakovi jelši se dogajajo tudi konflikti in načrtno motenje programa, kar zaenkrat rešujemo sami. Izvedba ni enostavna, vendar bomo s programom vztrajali in otroke poskušali motivirati za resno in redno delo. Enako izkušnjo smo imeli v začetku z uličnim delom, saj je trajalo skoraj celo šolsko leto, da so se otroci navadili, se začeli odzivati, odpirati in sodelovati. Populacija otrok v izvedbenih soseskah je specifična, kar pa je tudi razlog, da smo program sploh pričeli.

Skupno se je delavnic udeležilo 47 posameznih otrok, zabeležili smo 174 obiskov.

2.7.4. POSEBNI PROJEKTI, IZOBRAŽEVANJE, OZAVEŠČANJE IN PROMOCIJA

Mala ulica je institucija, ki je odprta navzven. To velja za strokovno področje, za povezovanje s partnerskimi organizacijami in drugimi sorodnimi institucijami prek konkretnih projektov in za povezovanje z drugimi deležniki, s katerimi sodelujemo, se razvijamo in izvajamo svojo dejavnost. Gre za sodelovanje s centri za socialno delo, zdravstvenimi domovi, Pediatrično kliniko UKC, z drugimi javnimi in privatnimi zavodi ter nevladnimi organizacijami s področja vzgoje in izobraževanja, Pedagoškim inštitutom in sodiščem (le-to napotuje starše, ki imajo omejene ali nadzorovane stike z otroki, v družinski center oz. starše v ločitvenem postopku ali postopku za odvzem otroka, v program Neverjetna leta). Nadaljevali bomo tudi sodelovanje z društvom Kralji ulice in Slovensko filantropijo.

V preteklih letih smo izvedli več gostovanj z ustvarjalnimi delavnicami in predstavitvijo dejavnosti Male ulice. Tudi v prihodnje bomo spodbujali programska sodelovanja in gostovanja, saj prek pridobivanja novih izkušenj, izmenjave informacij, širjenja prepoznavnosti in idej redni program Male ulice bogatimo in širimo. Z vzpostavljenim sodelovanjem in povezovanjem z lokalnimi skupnostmi povečujemo informiranost o storitvah, aktivnostih, programih in projektih, ki jih izvajamo v Mali ulici in nasploh prispevamo k promociji kulturno-umetnostne vzgoje. Z vzpostavljenim sodelovanjem z različnimi institucijami, ki izvajajo vsebine, programe in projekte, namenjene otrokom in družinam, prispevamo k učinkovitejšemu izvajanju programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam.

ZAMISLICE

Izkušnje v prvih letih otrokovega življenja so ključnega pomena za uresničitev otrokovega potenciala, saj so osnova za njegov razvoj in učenje. Izsledki številnih raziskav s področij nevroznanosti, razvojne psihologije, pedagogike in drugih disciplin dokazujejo, da pri otrocih izkustva do tretjega leta izjemno močno pozitivno ali negativno vplivajo na uresničevanje njihovega socialnega, telesnega in umskega potenciala. Otroški možgani se najhitreje razvijajo v prvih letih življenja – in ustvarjajo podlago za učenje v prihodnosti. O pomembnosti zgodnjih interakcij seznanjamo vse novopečene starše s karticami *Zamislice*. *Zamislice* se distribuirajo novopečenim staršem brezplačno preko zdravstvenih domov oz. pediatričnih dispanzerjev v MOL, ki staršem *Zamislice* podarjajo ob prvem pediatričnem pregledu. *Zamislice* bomo še naprej pošiljali tudi zainteresiranim staršem izven MOL ob simboličnem plačilu, ki pokriva stroške izdelave in poštnine.

PRVIČ V KINO

Sodelovanje s Kinodvorom v okviru programa Prvič v kino, ki je namenjen prvim obiskom kina, poteka od septembra do aprila. Vsako soboto zjutraj (z izjemo v času festivala Liffe ter praznikov), izvedemo voden igriv ogled animiranega filma. Otroci se seznanijo s kinodvorano, pogovarjajo se o tem, kje gledajo risanke doma, kje jih gledamo v kinodvorani, od kod prihaja zvok, kako je gledati predstavo v čisti temi, brez luči (postopno ugašanje luči). Pred ogledom naredimo kino telovadbo (umirimo roke in noge, se udobno namestimo, zmasiramo ušesa, da bomo dobro slišali, pomežiknemo in pripravimo oči na ogled filma), si ob poti v dvorano ogledamo lutke filmskih likov, vsakič pa otroke tudi v živo nagovorimo in jim naredimo veliko dvorano bolj domačo. Pred ali po predstavi se pogovarjamo o filmu: kaj smo gledali, kaj nam je bilo všeč, uporabljamo zvokovni in slikovni material iz animiranega filma in postavljamo izkustvena vprašanja ter se igramo. Če je obiskovalcev manj kot 80 na predstavo, v Kavarni Kinodvora izvedemo še igralnico z igračami iz Male ulice.

Ustvarjalna dejavnost je načrtovana s poudarkom na ustvarjalnem procesu ter pogovoru o vsebini filma.

Na **27 projekcijah oz. dogodkih programa** Prvič v kino je Kinodvor v letu 2025 skupaj obiskalo 2.738 obiskovalcev.

FESTIVAL BOBRI

Mala ulica je tudi v letu 2025 sodelovala s festivalom kulturno-umetnostne vzgoje **Bobri**, ki je potekal med **15. in 29. marcem 2025** na številnih lokacijah po Ljubljani pod sloganom Na krilih radovednosti.

V okviru festivalskega programa smo sodelovali pri uvodnih in zaključnih dejavnostih, ki tradicionalno spremljajo odprtje in zaključek festivala ter jih vodijo mentorice Javnega zavoda Mala ulica. Festival smo soustvarjali tudi z delavnicami, ki so sledile otvoritveni predstavi v Slovenskem mladinskem gledališču, ter s sodelovanjem v spremljevalnem programu za otroke in družine.

Sodelovanje na festivalu Bobri ostaja pomemben del povezovanja družinskega centra Mala ulica s širšim mestnim kulturno-vzgojnim prostorom ter prispeva k dostopnosti kakovostnih kulturnih in ustvarjalnih vsebin za otroke in družine.

MESTNA (MUZEJSKA) POT

V letu 2025 smo Mestno pot Male ulice nadgradili in okrepili sodelovanje s partnerskimi ustanovami, s čimer smo družinam omogočili še celovitejšo izkušnjo spoznavanja mesta. Mestna pot je predstavljala doživljajsko raziskovanje zelenih koticov Ljubljane, ki je na igriv način povezovalo gibanje, zgodovino in družinsko odkrivanje mestnega prostora.

Pot je bila postavljena en mesec (4. 4. – 5. 5. 2025). Začela se je pri Mali ulici ter vodila skozi Miklošičev park, Kongresni trg in Vodnikov park vse do Ljubljanskega gradu. Udeleženci so ob tem odkrivali skrite zgodbe ljubljanskih parkov, stare fotografije ter primerjave med preteklostjo

in sedanostjo. Na Ljubljanskem gradu so si lahko ogledali razstavo **Ljubljana – mesto v zelenem**, posvečeno znanim in manj znanim zelenim kotičkom prestolnice, z obema zbranima žigoma pa so v Muzeju novejše in sodobne zgodovine Slovenije prejeli tudi brezplačno družinsko vstopnico.

Z razvojem Mestne poti smo dodatno utrjevali vlogo Male ulice kot pomembnega povezovalnega prostora med družino, mestom in kulturno-zgodovinskim okoljem ter otrokom in staršem omogočali kakovostno, aktivno in navdihujoče preživljanje skupnega časa v urbanem prostoru.

VODENJE PROJEKTA NEVERJETNA LETA – MZ V SLOVENIJI V OBDOBJU 2022 - 2025

Na Javnem razpisu Ministrstva za zdravje za sofinanciranje programov varovanja in krepiteve zdravja do leta 2025 – »Skupaj za družbo zdravja«, ki prispevajo k izvajanju *Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2015–2025*, (Uradni list RS, št. 25/16), smo ponovno kandidirali junija 2022. Tudi tokrat je bila Mala ulica kot nosilec projekta NEVERJETNA LETA – TRENINGI STARŠEVSTVA skupaj s 7 partnerji iz cele Slovenije uspešna na razpisu in pridobila sredstva za izvajanje programa Neverjetna leta v Sloveniji za obdobje 2022-2025. Za projekt, ki smo ga ocenili na 200.000 €, smo prejeli 132.631,00 €, tako da smo morali zastavljen načrt izvedbe proporcionalno zmanjšati.

Pri izvedbi projekta sodelujejo:

- Javni zavod Mala ulica (nosilec projekta),
- Univerzitetni klinični center Ljubljana,
- Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Ljubljana,
- Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Maribor,
- Center za socialno delo Gorenjska,
- Center za socialno delo Koroška,
- Center za socialno delo Severna Primorska,
- Zdravstveni dom Kočevje.

Kot nosilec projekta in vodilni partner je JZ Mala ulica odgovoren za:

- vsebinsko koordinacijo dela na projektu,
- administrativno in finančno upravljanje projekta,
- pripravo in tiskanje plakatov in letakov,
- organizacijo projektne in novinarske konference,
- izvedbo treningov starševstva in delavnic Moj neverjetni dojenček ,
- druge naloge.

V letu 2025 je Mala ulica prispevala k realizaciji kazalnikov programa, ki ga sofinancira Ministrstvo za zdravje, z izvedbo 1 treninga starševstva za starše dojenčkov do 12. meseca starosti. Programu Neverjetna leta svojo podporo izkazuje tudi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki od leta 2017 sofinancira njegovo izvajanje v okviru podpore programom psihosocialne pomoči otrokom, mladostnicam, mladostnikom in njihovim družinam. MDDSZEM je do konca leta 2025 sofinanciralo izvedbo 3 treningov starševstva Neverjetna leta za skupaj 36 staršev in 2 Dino šoli za 12 otrok.

Z izvajanjem programa Neverjetna leta se v Sloveniji pridružujemo državam, ki se odločajo za aktivno politiko vlaganja v duševno zdravje otrok in sledijo najnovejšim znanstvenim dognanjem s tega področja ter priporočilom Svetovne zdravstvene organizacije, ki zaradi dokazanih kratko- in dolgoročnih koristi izvajanja tovrstnih programov za dobrobit otrok in družbe kot celote države poziva k njihovem uvajanju in uporabi.

PROJEKT »DRUŽINSKI CENTRI« (MDDSZEM)

Na Javnem razpisu za financiranje razpisanih vsebin centrov za družine v letih 2021-2025 pri MDDSZEM smo pridobili dodatna sredstva za izvedbo počitniškega varstva, izvedbo programa Neverjetna leta in Dino šole. Javni zavod Mala ulica je bil eden izmed 12 izvajalcev, ki je bil izbran na razpisu, in je v obdobju od 2021-2025 prejel skupno 323.775 € oz. 66.192 € letno, razen v prvem letu (2021), ko smo prejeli 59.007 €.

V projektu so bili do leta 2025 sofinancirani naslednji programi, ki so za vse udeležence brezplačni:

- Izobraževalne in praktične delavnice na temo razvijanja pozitivnega starševstva (Treninje starševstva Neverjetna leta – 3 skupine letno);
- Izvajanje počitniških aktivnosti in organizirane delavnice za otroke oz. mladostnike (108 otrok v l. 2021, 162 otrok letno v obdobju 2022-25);
- Svetovanje z namenom izboljšanja obvladovanja čustev, gradnje pozitivne samopodobe, učenje reševanja raznovrstnih problemov, ipd. (Dino šola – 1 skupina v l. 2021, 2 skupini otrok po 6 udeležencev letno v obdobju 2022-25).

Iz projektnih sredstev je ves čas financirana polovična plača Vodje programa in ustrezni deleži plač zaposlenih, ki so izvajali program. V izvedbo smo vključili tudi tri redne zunanje izvajalce in zunanjega supervizorja. Zaradi spremembe sistemizacije in posledično povišanja plač v l. 2022 ter zaradi zakonsko predpisanega povišanja v letu 2023 se je delež MDDSZ pri pokrivanju stroškov dela zmanjšal, razliko pa smo krili iz lastnih sredstev.

SODELOVANJE Z VRTCI IN ŠOLAMI

Naše cilje s področja gozdne pedagogike smo že v letu 2022 okrepiti v sodelovanju z vrtci in šolami kot relevantnimi partnerji s področja predšolske vzgoje in otrokom v sklopu vzgojno-izobraževalnih ustanov (vrtci in 1. – 4. razred osnovne šole) ponudili možnost vodenih sprehodov po gozdnih poteh med tednom v dopoldanskem času oz. po dogovoru. Vodeni sprehodi po gozdnih poteh potekajo pod vodstvom naših izkušenih gozdnih pedagogov in so prilagojeni tako vrtčevskim otrokom kot tudi otrokom prvega triletja osnovne šole. Pri tem se vsebinsko navezujejo na vsa področja kurikula za vrtce in šole (gibanje, jezik, narava, družba, umetnost in matematika) in jih sproti dopolnjujemo glede na zanimanja in želje otrok. Vodene gozdne sprehode po gozdnih poteh izvajamo v mestnih gozdovih in tako ozaveščamo o pomenu gozdnih površin v urbanih mestnih središčih.

ERASMUS+ (KA2): PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

V okviru projekta Erasmus+ - European cooperation and strategic partnership of Mother Centers umbrella organisations (partnerstvo za sodelovanje v izobraževanju odraslih) smo v letu 2025 nadaljevali aktivno mednarodno sodelovanje z organizacijami iz Češke, Slovaške in Nemčije. Projekt je usmerjen v krepitev kompetenc staršev in razvoj podpornih pristopov na področju pozitivnega digitalnega starševstva ter celostne družinske podpore.

Sodelavci zavoda so se v letu 2025 udeležili **dveh delovnih srečanj projektnih partnerjev**: aprila v Ljubljani in oktobra na Slovaškem. Srečanja sta bili namenjeni izmenjavi dobrih praks na področju podpore družinam, vključevanja otrok z različnimi potrebami ter učenja in raziskovanja v naravnem okolju, hkrati pa tudi skupnemu razvoju in nadgrajevanju projektnih vsebin. Ljubljansko srečanje je poudarilo dejavnosti Male ulice, gozdno pedagogiko ter povezovanje skupnosti, medtem ko je srečanje na Slovaškem omogočilo poglobljeno sodelovanje partnerjev, izmenjavo izkušenj ter razmislek o nadaljnjem razvoju programov za otroke in družine.

Projekt vključuje tudi redna mednarodna srečanja partnerjev (Praga 2023, Nemčija 2024, Slovenija 2025, Slovaška 2026) ter pripravo skupnih rezultatov v angleškem jeziku. Med njimi bodo publikacija s študijami primerov o pozitivnih učinkih in ekonomskih koristih preventivnih dejavnosti v materinskih centrih ter tematska gradiva za starše, namenjena spodbujanju celostnega razvoja otrok, skupnega preživljanja časa v naravi, aktivnega očetovstva in skrbi za duševno ter telesno zdravje mamic v poporodnem obdobju. Zaključek projekta je predviden 30. aprila 2026.

Mednarodno sodelovanje v okviru programa Erasmus+ pomembno prispeva k strokovnemu razvoju zaposlenih, prenosu inovativnih pristopov v prakso ter dolgoročnemu izboljševanju kakovosti programov za otroke in družine, ki jih izvaja Javni zavod Mala ulica.

SODELOVANJE Z ODDELKOM ZA VARSTVO OKOLJA V OKVIRU EU PROJEKTA COFARM4CITIES

SPOMLADANSKI IN BUČNI DAN

Mestna občina Ljubljana, Oddelek za varstvo okolja (Odsek za razvoj podeželja), je eden od partnerjev evropskega projekta **CoFarm4Cities**. V okviru projekta pet partnerjev iz različnih evropskih mest (Ljubljana, Zagreb, Torino, Budimpešta in Krakov) razvija pristope k vzpostavljanju učnih mestnih kmetij kot prostorov učenja, izmenjave znanj in ozaveščanja o pomenu lokalne samooskrbe.

V sodelovanju z društvom **DOVES – FEE Slovenia**, nosilcem programa Ekošola v Sloveniji, MOL v okviru projekta razvija učni program, ki otrokom iz osmih pilotnih osnovnih šol omogoča spoznavanje celotnega prehranskega cikla – od pridelave hrane, njene priprave, preprečevanja zavržene hrane do kompostiranja. Praktične aktivnosti se izvajajo tako na šolskih učnih vrtovih kot tudi na skupnem učnem poligonu **Rakova Jelša**, kjer so urejene učne gredice in druge površine za izvajanje programa.

Ker je območje učnega poligona v sklopu Vrtačarskega območja Rakova Jelša prostorsko omejeno za večje število udeležencev, v JZ Mala ulica pa na tej lokaciji (Vrtišče) izvajamo

lastne programske aktivnosti za otroke in starše, smo ponovno **sodelovali pri organizaciji in izvedbi dveh večjih dogodkov – »Spomladanskega in Bučnega dne«.**

Spomladanski dan na Vrtišču je potekal **28. in 29. maja** v dopoldanskem času in je bil zasnovan kot dvodnevni izkustveni program. 180 otrok je v manjših skupinah sodelovalo v kuharskih, lesarskih in vrtnarskih delavnicah ter pri spomladanskih vrtnih opravilih. V okviru dogodka so bila zbrana tudi opažanja o odzivih otrok, pri čemer se je pokazalo, da otroci poleg delavniških aktivnosti pogrešajo več gibalnih vsebin, proste igre in neposreden stik z živalmi. Na podlagi teh izkušenj in refleksije izvedbe Spomladanskega dne je bila jesenska zasnova dogodka **Bučni dan** vsebinsko nadgrajena. Poseben poudarek je bil namenjen vključevanju **kmečkih iger**, večjemu deležu **proste igre**, gibalnim izzivom ter **stiku z domačimi živalmi**, kar se je v praksi izkazalo kot pomemben vidik otrokove izkušnje.

Bučni dan je potekal **22. oktobra**, udeležilo pa se ga je **okoli 80 osnovnošolskih otrok iz osmih ljubljanskih osnovnih šol**, vključenih v program Ekošola, skupaj z njihovimi pedagoškimi spremljevalci. Program je potekal v dopoldanskem času na območju Male učne urbane kmetije Rakova Jelša in je bil organiziran v obliki kroženja po vsebinskih postajah, ki so poleg kuharskih, vrtnarskih in lesarskih delavnic vključevale tudi kmečke igre, gibalno-igralne aktivnosti in spoznavanje domačih živali. Otroci so skozi praktično delo in igro spoznavali pomen lokalno pridelane hrane, tradicionalnih opravil ter odgovornega odnosa do narave.

Z izvedbo obeh dogodkov smo prispevali k uresničevanju ciljev projekta CoFarm4Cities ter krepitvi Rakove Jelše kot prostora učenja, sodelovanja in dolgoročnega razvijanja trajnostnih praks, pri čemer so se vsebine smiselno razvijale na podlagi izkušenj in potreb otrok.

IZOBRAŽEVANJE O SKUPINSKI DINAMIKI DELA Z OTROKI IN ODRASLIMI

JZ Mala ulica se je v dvanajstih letih delovanja razvil v prostor celovite podpore družinam s predšolskimi in šolskimi otroki, kamor se po pomoč in oporo obrača vse več staršev. Kot institucija, kjer izvajamo podporne in izobraževalne programe za starše ter raznolike izobraževalne aktivnosti za (pred)šolske otroke vse dni v letu, smo se uveljavili z leti izkušenj, usposabljanj, izobraževanj in hitrega odzivanja na potrebe družin z majhnimi otroki. Danes

zaposluje 13 posameznikov/-ic s pestro in raznoliko izobrazbo, kar še dodatno prispeva k pestrosti, inovativnosti in meddisciplinarnosti našega programa.

Vsi zaposleni so visoko kvalificirani strokovnjaki, ki svoje znanje kontinuirano nadgrajujejo ter ga predajajo naprej študentom v okviru poletnega počitniškega varstva. Vse od leta 2013, ko smo pričeli izvajati počitniške aktivnosti za otroke, smo razvili celovit izobraževalni program, namenjen zunanjim izvajalcem in študentom, ki jih v večjem obsegu zaposluje predvsem med poletnimi počitnicami. Zastavljeni izobraževalni program obsega teoretski in praktičen del ter je v osnovi zastavljen interaktivno, z veliko medsebojnega sodelovanja, participacije in dela v skupinah. Takšne metode dela, ki spodbujajo vpetost, osebno angažiranost in razmislek o problemih, ki se jih pogostokrat ne da vnaprej predvideti, so najbolj učinkovite pri podajanju kompleksne teme, kot je skupinska dinamika dela z otroki in odraslimi.

Leta 2024 smo naš izpopolnjeni izobraževalni program pilotno izvedli v Centru Rog, kjer so se ga v okviru internega usposabljanja udeležili vodje laboratorijev in mentorji. Pozitivni odzivi so spodbudili nadaljnji razvoj in širitev programa.

V letu 2025 smo izvedli dve enodnevni izobraževanji: na Ljubljanskem gradu in v Knjižnici Otona Župančiča. V obeh primerih smo ohranili uveljavljen interaktivni način dela, vsebino pa prilagodili vprašanjem in potrebam udeležencev, ki so jih pripravili pred izvedbo. Dobri odzivi sodelujočih potrjujejo strokovno relevantnost programa ter pomen nadaljnjega sodelovanja z mestnimi kulturnimi in izobraževalnimi institucijami, zato načrtujemo izvajanje tovrstnih usposabljanj tudi v prihodnje.

IGRALNICA MATERIALOV

V letu 2025 smo v partnerstvu s Centrom Rog izvedli pilotni razvojni projekt Igralnica materialov, umeščen med posebne razvojne aktivnosti JZ Mala ulica. Projekt je bil zasnovan kot raziskovalni in izvedbeni preizkus proste, nestrukturirane igre otrok z raznolikimi materiali ter kot priložnost za opazovanje procesa igre in ustvarjanja v spodbudnem okolju.

Izhodišče projekta so bili ostanki in presežki materialov, ki nastajajo v proizvodnih delavnicah Centra Rog (les, tekstil, papir, kovina, glina in drugi materiali). Materiali, ki bi sicer ostali neizkoriščeni, so bili prepoznani kot dragocen vir za igro, raziskovanje in ustvarjanje ter vključeni kot nestrukturirani igralni elementi. Takšen pristop je povezal področja proste igre, izkustvenega učenja in trajnostnega razmisleka o ponovni uporabi materialov v pedagoškem in igralnem kontekstu.

Pilotna faza je bila namenjena opazovanju, kako otroci samostojno raziskujejo materiale, kako se ob tem razvijajo njihove igralne strategije ter kakšno vlogo imajo odrasli pri podpori tovrstne igre. Projekt je hkrati nagovarjal tudi starše in vzgojitelje ter odpiral prostor za razumevanje pomena proste igre z nestrukturiranim materialom, kjer otrokovo raziskovanje postane osrednji del učenja. V ospredju je bil otrok kot aktiven raziskovalec ter proces igre in otrokova izkušnja, ne končni izdelek.

Igralnica materialov je bila izvedena aprila 2025 z otroki različnih starosti, in sicer v obliki dopoldanskih obiskov vrtčevskih skupin ter popoldanskih terminov za otroke v spremstvu

staršev. Dopoldanske izvedbe so potekale v sodelovanju z dvema vrtcema: Vrtec Ledina (3., 10. in 17. april 2025) in Vrtec Jelka (4., 11. in 18. april 2025). Skupno je bilo izvedenih šest dopoldanskih obiskov, v katerih je sodelovalo 46 otrok, starih od 3 do 6 let (Vrtec Ledina: 28 otrok; Vrtec Jelka: 18 otrok); posamezna izvedba je trajala do uro in pol, skupine pa so spremljali vzgojitelji, ki so sodelovali tudi pri opazovanju poteka igre. Za družine so bili razpisani trije popoldanski termini (3., 10. in 17. april 2025) v prostorih Centra Rog, na katere je bilo skupno prijavljenih 33 otrok, starih od 1,5 do 5 let; zaradi odpovedi in neenakomernega prihoda udeležencev je bila dejanska prisotnost nižja od števila prijav, kar je omogočilo poglobljeno opazovanje individualnih načinov igre in raziskovanja materialov. Skupno je pilot obsegal devet izvedb in zajel starostni razpon 1,5–6 let.

V okviru projekta smo razvili in uporabljali tudi nabor vsebinskih in podpornih gradiv, namenjenih otrokom, staršem in strokovnim delavcem, ki so podpirala razumevanje koncepta Igralnice materialov ter zagotavljala varen in konsistenten potek aktivnosti. Pripravljena so bila gradiva za predstavitev koncepta in pomena proste igre, navodila za starše in spremljevalce o vlogi odraslega, pravila igralnice (prilagojena otrokom), senzorično-gibalna uvodna priprava ter informativno gradivo o projektu in njegovih ciljih; gradiva so bila uporabljena pri vseh izvedbah in so služila tudi kot podlaga za opazovanje, evalvacijo in refleksijo pilotne faze.

Posebna vrednost projekta se kaže v tem, da otrokom omogoča izkušnjo svobodne, ne predpisane igre, ki spodbuja ustvarjalnost, samostojno raziskovanje, vztrajnost in sodelovanje. Hkrati projekt odpira prostor za trajnostno razmišljanje o ponovni uporabi materialov ter povezuje pedagoško delo, ustvarjalnost in okoljsko odgovornost.

V času, ko so otroci vse pogosteje izpostavljeni strukturiranim dejavnostim, digitalnim vsebinam in hitremu tempu vsakdanjega življenja, se prostor za spontano, odprto igro postopoma zmanjšuje. Takšne izkušnje so ključne za razvoj domišljije, notranje motivacije, samoregulacije ter sposobnosti reševanja nepredvidljivih izzivov. Igralnica materialov zato predstavlja dragoceno protiutež sodobnim omejitvam otroške igre in otrokom vrača možnost svobodnega raziskovanja, ustvarjanja ter smiselnega stika z materialnim svetom.

S tem projekt ne prispeva le k razvoju posameznega otroka, temveč odpira tudi širši razmislek o kakovosti otroštva in pomenu okolja, ki otrokom omogoča, da so dejavno vključeni, radovedni in ustvarjalni raziskovalci sveta. Prav zaradi teh razvojnih, vzgojnih in družbenih učinkov predstavlja Igralnica materialov pomembno usmeritev prihodnjega delovanja zavoda, ki jo želimo ohranjati, nadgrajevati in postopno vključevati v redne programe tudi v prihodnjih letih.

MALA ULICA NA SPLETU

Z našo ciljno skupino uspešno komuniciramo tudi na družbenih omrežjih, kjer z objavami dnevno dosežemo okoli 6000 uporabnikov na Facebooku in 1500 uporabnikov na Instagramu. To kaže, da smo z vsebinskim nadgrajevanjem naših objav število doseženih uporabnikov v primerjavi s preteklimi leti povečali za več kot 100%. Z raznolikimi objavami pritegnemo vedno več ljudi, ki nam pričnejo slediti na družbenih omrežjih in spremljajo naše objave o aktivnostih, ki jih izvajamo celo leto. Število naših sledilcev na FB in IG iz leta v leto narašča: na Facebooku imamo **7642 sledilcev** (najpogosteje iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Italije, Nemčije,

Združenega kraljestva, Srbije, ZDA, Belgije, Španije), na Instagramu pa **2619** (najpogosteje iz Slovenije, Španije, Hrvaške, Srbije, Italije). Podatki spletne statistike kažejo na to, da s svojimi aktivnostmi in informiranjem ne dosegamo le prebivalcev Ljubljane, temveč celo Slovenijo in različne države po svetu.

Prek različnih kanalov komuniciranja bomo še naprej ponujali celostne informacije o ponudbi programov v podporo družini in spodbujali možnosti za izmenjavo informacij med starši. Naše spletno osveščanje bomo vsebinsko še nadgradili (priprava gradiv, publikacij, knjižic, letakov, brošur, tematskih novinčkov), s čimer bomo dodatno pripomogli k višji stopnji informiranosti družin z otroki in njihovi seznanjenosti o storitvah, ki so jim pri nas na voljo (delavnice za starše in otroke, tečaji, treningi starševstva, svetovanja, aktivnosti za otroke ...). Našim rednim prijavljenim uporabnikom ob posebnih priložnostih in večjih dogodkih pošiljamo e-novičnike.

MEDNARODNI DOGODEK: Eurocities Social Innovation Lab

V novembru 2025 je Mestna občina Ljubljana na pobudo Male ulice gostila peto izvedbo dogodka **Eurocities Social Innovation Lab**, posvečeno razvoju lokalnih rešitev za dobrobit otrok in mladih v mestih. Dogodek je naslavljaj ključne izzive sodobnega urbanega otroštva, med drugim zmanjševanje otroške revščine, krepitev duševnega zdravja in preprečevanje nasilja nad otroki, ter spodbujal soustvarjanje inovativnih pristopov socialne podpore na lokalni ravni.

Javni zavod Mala ulica je imel pri pripravi in izvedbi dogodka pomembno organizacijsko in strokovno vlogo. Sodelavke zavoda so sodelovale pri organizaciji dogodka, koordinaciji udeležencev ter podpori delovnim skupinam, hkrati pa je bila Mala ulica vključena tudi med ključne primere dobre prakse na področju celostne podpore družinam z otroki. Udeležencem mednarodnega srečanja je bila predstavljena kot inovativen prostor psihosocialne podpore, gozdne pedagogike, uličnega dela ter preventivnih programov za duševno zdravje otrok in staršev.

Dogodek je potekal v Centru Rog in je omogočil srečanje predstavnikov mest, raziskovalnih ustanov, nevladnih organizacij in evropskih institucij. Program je vključeval študijske obiske, predstavitve dobrih praks ter skupinsko oblikovanje rešitev za bolj vključujoče mestno okolje za otroke. Sodelovanje Male ulice pri tako pomembnem evropskem dogodku potrjuje njeno strokovno prepoznavnost ter vlogo aktivnega soustvarjalca sodobnih pristopov podpore družinam v urbanem prostoru.

Mednarodno povezovanje in izmenjava znanja dodatno krepi razvoj programov zavoda ter prispevata k izboljševanju kakovosti storitev za otroke, mlade in družine v Ljubljani.

SODELOVANJE S FAKULTETO ZA SOCIALNO DELO

Sodelovanje s Fakulteto za socialno delo smo nadaljevali tudi v letu 2025 ter v izvedbo programov, zlasti uličnega dela, vključili študente na redni strokovni praksi. Skupaj je prakso opravljalo **šest študentov** s Fakultete za socialno delo in Pedagoške fakultete (program socialna pedagogika).

Program prakse je ostal vsebinsko enak kot v preteklih letih in je vključeval neposredno delo z otroki v okviru uličnih aktivnosti ter hospitacije na gozdnih sprehodih. Študenti so tako pridobivali konkretne izkušnje na področju skupnostnega dela, gozdne pedagogike in podpore otrokom v deprivilegiranih okoljih, hkrati pa spoznavali zahtevnost in odgovornost socialnega dela v praksi.

Vzpostavljen sistem uvajanja, mentorstva in spremljanja študentov ter zunanjih sodelavcev ostaja pomemben del zagotavljanja kakovostnega strokovnega dela in nadaljnjega razvoja programov zavoda.

2.7.5. SKRB ZA ZAPOSLENE

Raziskave o učinkih na zaposlene kažejo, da so zaposleni v podjetjih z družini prijaznimi praksami bolj zadovoljni, ker lažje usklajujejo poklicne in družinske obveznosti (Levin-Epstein, 2006). Manj so izpostavljeni stresu, izgorevanju, depresiji in anksioznosti, zato je pri njih manj psihično povzročenih bolezni. Zaradi manjše konfliktnosti med delom in družinskim življenjem je kakovost delovnega in zasebnega življenja teh zaposlenih večja, kar posledično prispeva tudi h kakovosti življenja njihovih družin (Duxbury et al., 1999).

Zaradi zadovoljstva z možnostmi za usklajevanje poklicnega in družinskega življenja se povečata čustvena navezanost zaposlenih na podjetje in njihova motiviranost za dobro delo. Povečajo se koncentracija, prizadevnost in storilnost na delu. Manj je stresnih situacij in bolniških odsotnosti (Prognos AG, 2004), višja je identifikacija zaposlenih s takšnim podjetjem in večja je predanost. Bistveno se zmanjša fluktuacija, torej se znižajo tudi stroški z iskanjem novih kadrov ter stroški izobraževanja in usposabljanja novih kadrov. Parkes in Landford (2008) sta dokazala, da zadovoljstvo z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja pozitivno vpliva na prizadevnost zaposlenih. (iz Economic and business review | letn. 12 | pos. Št. | 2010 | 27-44; Analiza učinkov uvajanja družini prijaznega delovnega okolja Tadeja Knaflič, Anja Svetina Nabergoj, Marko Pahor).

V Javnem zavodu Mala ulica je fluktuacija zaposlenih minimalna, prav tako je zelo malo bolniških odsotnosti in odsotnosti zaradi nege. Verjamem, da je to odraz dobrih odnosov v kolektivu in dobrega vodstva, predvsem pa poslušna za potrebe in želje zaposlenih. Za dobro počutje na delovnem mestu in dobre odnose se trudimo vsakodnevno, predvsem z rednimi tedenskimi kolegiji, na katerih se predebatirajo tako urniki in vsebinske zadeve, kot tudi morebitni kratki stiki v medsebojnih odnosih. Glede na vse večjo specializacijo zaposlenih, njihove zelo raznolike urnike in različne lokacije, kjer izvajajo delo, je pomembno, da so vsi zaposleni seznanjeni z delom sodelavcev, njihovimi težavami pri delu ter uspehi.

Glede na specifičen delovni čas izvajalcev dela z otroki in starši (popoldnevi, vikendi in prazniki) skušamo obremenitve, ki izhajajo iz tega, zmanjšati z večjo fleksibilizacijo dela med tednom. To je nujno tudi zaradi pomanjkanja pisarniških prostorov, kjer bi se zaposleni lahko v miru pripravljali na delo z otroki in (predvsem) s starši, zato priprave lahko izvajajo od doma v času, ki jim najbolj ustreza.

Za poglobljeno evalvacijo posameznih projektov, krepitev medsebojnih odnosov in družabnost je čas na vsakoletnem dvodnevem teambuildingu. Septembra 2025 smo izvedli dvodnevni

teambuilding v Goriških Brdih, kjer smo se predvsem posvetili evalvaciji poletnega počitniškega varstva.

Za študente in zunanje zaposlene vsako leto organiziramo poglobljeno poldnevno izobraževanje in uvajanje v delo na počitniškem varstvu, za študente, ki izvajajo dejavnosti med šolskih letom (pomoč v družinskem centru, izvedba Ustvarjalnic) pa uvajanje izvajamo glede na potrebe med letom.

Vsi zaposleni imajo redno mesečno supervizijo. Prav tako imajo redno supervizijo študentje, vključeni v ulično delo, saj je to delo specifično in pogosto psihično naporno.

Jeseni smo za zaposlene uvedli tedensko vadbo hormonske joge. Vadb se udeležuje polovica zaposlenih.

2.7.6. GOSPODARJENJE, INVESTICIJE IN VZDRŽEVALNA DELA

V letu 2025 smo, kot načrtovano in v sodelovanju s Službo za razvoj in investicije, zaradi izjemno težkega vzdrževanja in posledično nelepe podobe odstranili vertikalni vrt. Nanj smo bili sicer v začetku zelo ponosni, vendar se je z leti pokazalo, da ni funkcionalen, težave pa je povzročalo tudi sosedom zaradi zamakanja. Prenova je potekala v spomladansko-poletnem času, zato je bilo zunanje igrišče nekaj mesecev delno zaprto.

Prenovili smo tudi sanitarije, ki so bile razmajane, odpadlo je nekaj ploščic in stenske opreme. Sanacija je bila izvedena med prvomajskimi počitnicami in ni motila rednega obratovanja.

Jeseni smo pričeli postopek prenove spletne strani, ki je bil v grobem zaključen ob koncu leta, vendar je do konca leta še nismo objavili. Obstoječe spletno mesto deluje na odprtokodnem zalednem sistemu (CMS) SilverStripe verzije 3, aktualna pa je že verzija 5. Novejša verzija bo omogočila večjo varnost ter hitrejše in zanesljivejše delovanje. Poleg oblikovne prenove je bila nadgradnja potrebna predvsem zaradi elektronskega prijavljanja na počitniško varstvo – to je nuja, saj smo imeli v letu 2025 preko 1000 prijav, ki jih je nemogoče obdelati ročno.

03 RAČUNOVODSKO POROČILO

3.1. UVOD

Pravna podlaga za pripravo računovodskega poročila so Zakon o javnih financah, Zakon o računovodstvu, Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava, Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu zakona o računovodstvu, Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, Pravilnik o pripravi konsolidirane premoženjske bilance države in občin, Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologija za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna, Slovenski računovodski standardi.

Pomembnejše računovodske informacije so podane v okviru posameznega poglavja na katerega se nanašajo in vsebujejo:

1. POJASNILA K BILANCI STANJA
2. POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV – DOLOČENIH UPORABNIKOV
3. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI
4. POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA
5. ZAKLJUČEK
6. PRILOGE

Pomembnejše računovodske informacije so podane v okviru posameznega poglavja na katerega se nanašajo in pojasnjujejo:

- ⇒ sodila, ki so bila uporabljena za razmejevanje prihodkov in odhodkov na dejavnost javne službe ter dejavnost prodaje blaga in storitev na trgu;
- ⇒ vire sredstev za nove nabave in investicijska sredstva.

3.2. POJASNILA K BILANCI STANJA

Podatki tekočega leta, stanje na dan 31. 12. 2025, so prikazani v posameznem podpoglavju.

3.2.1. SREDSTVA

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Nepremičnine

V poslovnih knjigah Male ulice so bile na dan 1. 1. 2025 knjižene naslednje nepremičnine:

⇒ zgradba na Prečni ulici 7 v nabavni vrednosti 1.256.573 EUR.

Dne 19. 12. 2025 je Javni zavod Mala ulica prevzel upravljanje nepremičnine – zgradbe na naslovu Gorazdova ulica 19. Nepremičnina je bila na navedeni dan prenesena v upravljanje Javnemu zavodu Mala ulica. Knjigovodska vrednost zgradbe, izkazana v poslovnih knjigah na dan prenosa, znaša **139.998 EUR**. Vpis v poslovne knjige je bil narejen na podlagi uskladitvene dokumentacije s strani MOL.

V letu 2025 je bilo v Mali ulici izvedenih del za 41.365 EUR, ki je povečala nabavno vrednost gradbenih objektov »Družinski center Mala ulica. Nabavna vrednost gradbenih objektov tako na dan 31. 12. 2025 znaša v višini **1.437.936 EUR**.

Popravek vrednosti gradbenih objektov po stanju na dan 1. 1. 2025 v višini 362.569 EUR se je v letu 2025 povečal za stroške amortizacije v višini 36.233 EUR in znaša na dan 31. 12. 2025 **398.802 EUR**.

Sedanja vrednost gradbenih objektov in zemljišča na dan 31. 12. 2025 znaša **1.039.134 EUR**.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev (tudi drobn inventar v skupini kontov 041), ki je na dan 1. 1. 2025 znašala 158.308 EUR se je v letu 2025 povečala za nove nabave v višini 3.568 EUR in zmanjšala za odpis izrabljeni osnovnih sredstev za 3.790, na dan 31. 12. 2025 je tako znašala **158.086 EUR**.

Stvari, katerih posamična nabavna vrednost presega 500 EUR, se praviloma obravnavajo kot drobn inventar in se izkazujejo v skupini kontov 041. Ne glede na navedeno se lahko ob upoštevanju kriterija istovrstnosti sredstev, njihove funkcionalne povezanosti ter predvidene dobe uporabe takšna sredstva razvrstijo med opremo in se obravnavajo kot opredmetena osnovna sredstva.

Stvari drobnega inventarja, katerih posamična nabavna vrednost ne presega 100 EUR, se praviloma ob nabavi neposredno razporedijo med stroške materiala. Izjemoma se lahko tudi takšna sredstva, kadar je ob upoštevanju kriterija istovrstnosti sredstev, njihove vsebinske povezanosti in pomena za opravljanje dejavnosti, razporedijo v skupino kontov 041 in se izkazujejo kot drobn inventar.

Pri razvrščanju drobnega inventarja se dosledno upoštevajo načela pomembnosti, previdnosti in doslednosti ter določbe Slovenskih računovodskih standardov, pri čemer se zagotavlja enotna in pregledna obravnava tovrstnih sredstev v poslovnih knjigah.

Nabavili smo naslednjo opremo (evidentirano na skupini kontov 040):

Inv.št. Naziv osnovnega sredstva Vrednost v EUR

429	PRENOSNIK HP 17-CP2023	570,37
430	APPLE IPHONE 16 128 GB	807,66
431	APPLE IPHONE 16 E 128 GB	704,91
432	APPLE IPHONE 15 128 GB	788,64
433	CAMONET 6X3 VRM6X3	696,36

SKUPAJ nove nabave: 3.568 EUR.

Popravek vrednosti opreme in drobnega inventarja po stanju na dan 1. 1. 2025 v višini 99.761 EUR se je v letu 2025 povečal za stroške amortizacije v višini 19.141 EUR in zmanjšal zaradi odpisa osnovnih sredstev za 4.022 ter znaša na dan 31. 12. 2025 **114.880 EUR**.

Sedanja vrednost opreme in drobnega inventarja na dan 31. 12. 2025 znaša **43.206 EUR**.

Neopredmetena sredstva

V letu 2025 nismo imeli novih nabav neopredmetenih sredstev, nabavna vrednost le teh v višini 1.863 EUR se tako v letu 2025 ni spremenila. Popravek vrednosti neopredmetenih sredstev, ki je na dan 1. 1. 2025 znašal 1.864 EUR, se v letu 2025 ni spremenil in je na dan 31. 12. 2025 znašal 1.864 EUR. Sedanja vrednost neopredmetenih sredstev na dan 31. 12. 2025 znaša 0 EUR.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA, RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Stanje sredstev v blagajni na dan 31. 12. 2025 znaša 201 EUR. Sredstva na transakcijskem računu zavoda 25.593 EUR so v višini, ki zagotavljajo nemoteno poslovanje.

Stanje kratkoročnih terjatev do kupcev, brez oslabitve vrednosti kratkoročnih terjatev, znaša 2.881 EUR. V letu 2025 ni bilo potrebe po slabitvi terjatev.

Izkazane kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 46.585 EUR. Izkazane so terjatve do občine ustanoviteljice za redne decembrske plače in prispevke, programske stroške in znašajo 45.744 EUR, ostale terjatve 841 EUR so terjatve do drugih PPU in terjatve za obresti EZR.

Danih predujmov in varščin na dan 31.12.2025 ni bilo. Druge kratkoročne terjatve v skupni višini 12.860 EUR pa zajemajo kratkoročne terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v višini obračunanih boleznin v višini 6.277 EUR, za vstopni DDV v višini 5.982 EUR, terjatev za plačano akontacijo davka od dohodka v višini 0 EUR in druge v znesku 601 EUR.

Aktivne časovne razmejitve, ki so na dan 1.1.2025 znašale 0 EUR, so se v letu 2025 povečale, in sicer na vrednost 43.132 EUR.

Znesek aktivnih časovnih razmejitev v znesku 43.132 EUR na dan 31.12.2025 se nanaša na zahteve do ustanoviteljice za investicijske stroške.

C) ZALOGE

Večjih zalog materiala in drobnega inventarja nimamo. Nabavljamo jih sproti in jih takoj damo v uporabo. Zaloge v čajnici se vodijo v nabavnih cenah in so v mejah, ki zagotavljajo nemoteno poslovanje, in sicer na bilančni presečni dan znašajo v višini 10.146 EUR, vrednost knjig pa 5.729 EUR, na dan 31. 12. 2025.

3.2.2. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kratkoročnih obveznostih za prejete predujme in varščine na dan 31.12.2025 znašajo 300 EUR iz naslova prodanih bonov.

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih v višini 36.956 EUR, druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v višini 9.234 EUR (od tega prispevki delodajalca: 8.151 EUR in obveznost za davek na dodano vrednost: 90 EUR, ter 993 EUR iz naslova odtegljajev od prejemkov zaposlenih), izvirajo iz naslova plač, nadomestil, drugih prejemkov iz delovnega razmerja in prispevkov delodajalca za socialno varnost za mesec december 2025 ter obveznosti za davek na dodano vrednost za mesec december 2025 ter druge obveznosti iz poslovanja.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo 82.423 EUR. V plačilo zapadejo v prvih treh mesecih leta 2025.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo 1.136 EUR.

Tako kot v letu 2024 tudi v letu 2025 na pasivnih časovnih razmejitvah ni bilo odloženih prihodkov.

E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Začetno stanje na kontu 980000 – Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od občine ustanoviteljice se je v letu 2025 povečalo za **192.220 EUR**, in sicer:

- za investicijske zahteve do MOL v višini 54.221 EUR.
- na podlagi dokumentacije MOL prejem sredstev v upravljanje v višini 139.998 EUR

Obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od Mestne občine Ljubljana smo zmanjšali za obračunano amortizacijo v višini **62.085 EUR** in 569 EUR iz naslova odpisa še ne amortiziranih osnovnih sredstev. Končno stanje obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje od Mestne občine Ljubljane na dan 31. 12. 2025 znaša **1.084.387 EUR**.

Presežek prihodkov nad odhodki na dan 31.12.2025 znaša **14.803 EUR**. Na dan 01.01.2025 je bilo stanje presežka 4.336 EUR. V letošnjem letu pa smo presežek povečali za 10.466 EUR. Celoten presežek prihodkov nad odhodki je znašal 13.123, vendar smo vrednost že zmanjšali za plačilo davka DDPO, ki znaša 2.657 EUR.

STANJE PRESEŽKA PPRIHODKI NAD ODHODKI KTO 985	01.01.2025
	01.01.2025
	4.336
TEKOČI PRESEŽEK P NAD O (brez ddpo)	13.123
NABAVA OSNOVNIH SREDSTEV V 2025	0
DAVEK OD DOHODKA	2.657
SKUPAJ STANJE NA DAN 31.12.2025	14.803

V bilanci stanja ne izkazujemo kontov izvenbilančne evidence.

3.3. POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV

3.3.1. POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV

Izkaz prihodkov in odhodkov zajema celotno poslovanje Male ulice.

3.3.2. PRIHODKI

Celotni prihodki Male ulice v letu 2025 znašajo 989.372 EUR. Sestavljeni so iz prihodkov od prodaje proizvodov in storitev, finančnih prihodkov, prevrednotovalnih poslovnih prihodkov in drugih prihodkov.

Prihodki od prodaje proizvodov in storitev znašajo 988.003 EUR in so sestavljeni iz prejetih sredstev državnega proračuna, nakazil občine ustanoviteljice za tekoče poslovanje zavoda, plačila staršev za programe zavoda ter prejetih donacij

Prihodki od prodaje in preprodaje blaga ter materiala znašajo 413 EUR.

3.3.3. ODHODKI

Celotni odhodki v letu 2025 znašajo 976.249 EUR. Njihova struktura je sledeča:

1. stroški blaga, materiala in storitev: 462.048 EUR,
2. stroški dela: 514.186 EUR,
3. drugi stroški: 15 EUR.

Amortizacija je obračunana v skladu s predpisanimi stopnjami in predpisi. Celotna obračunana amortizacija, ki je v letu 2025 znašala 54.568 EUR in je prenesena v breme obveznosti posameznega vira.

Pojasnila k posameznim postavkam, ki bistveno odstopajo od plana oziroma v primerjavi s preteklim letom (glej Prilogo »Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2025 v primerjavi z realizacijo 2024 in planom za 2025«):

V letu 2025 ni bilo izplačil po podjemni pogodbi. Stroški študentskega servisa so presegli načrtovane zaradi naknadnega velikega povečanja števila mest v počitniškem varstvu in okrepljenega uličnega dela. Stroške smo krili iz prihrankov na postavki "Stroški storitev - zunanji izvajalci programov Zavoda.

3.3.4. DAVEK OD DOHODKOV PRAVNIH OSEB

Pri izračunu davka od dohodkov pravnih oseb smo upoštevali Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2) in Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti (Ur.l. 109/27,68/09 in 137/21 s spremembami), ki podrobneje opredeljuje, kaj šteje med pridobitno oz. nepridobitno dejavnost. Tako se iz davčne osnove izvzamejo donacije, sredstva za izvajanje javne službe iz javnofinančnih virov in namenska javna sredstva, medtem ko se sredstva za izvajanje javne službe iz drugih virov, npr. doplačila uporabnikov, obravnavajo kot pridobitni dohodki. Kot dohodki iz opravljanja nepridobitne dejavnosti se štejejo tudi obresti za sredstva na podračunih, ki so vključeni v sistem enotnega zakladniškega računa (EZR) države oz. občin, ter obresti za vloge, naložene v okviru EZR države oz. občin. Za pridobitne se štejejo bančne obresti za vezane vloge, ki presegajo 1.000,00 EUR letno.

V letu 2025 smo tako iz davčnega obračuna izvzeli prihodke in odhodke iz nepridobitne dejavnosti. Pri ugotavljanju odhodkov smo se odločili za sorazmerno ugotavljanje odhodkov od pridobitne dejavnosti glede na delež nepridobitnih prihodkov v celotnih prihodkih.

Davčno osnovo za izračun davka od dohodkov pravnih oseb smo zmanjšali za olajšavo za investiranje v višini 40% vrednosti nabav opreme, ki jo uporabljamo tudi za pridobitno dejavnost, in smo jih kupili iz presežka prihodkov nad odhodki iz preteklih let. Ob upoštevanju naštetih dejstev znaša v našem zavodu v letu 2025 davek od dohodkov pravnih oseb 2.657 EUR.

3.3.5. POSLOVNI IZID

Razlika med prihodki in odhodki prikazuje v letu 2025 pozitiven poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki. Dosežen poslovni izid prihodkov nad odhodki v letu 2025 znaša 10.466 EUR.

3.4. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

V teoriji in praksi obstajajo različna stališča o razločevanju med javnimi službami in drugimi dejavnostmi. Različna mnenja so predvsem o tem, kdaj gre za dejavnost javne službe in kdaj za druge dejavnosti ter katere sploh so druge dejavnosti. Običajno se jih označuje kot gospodarske, tržne, pridobitne, lastne dejavnosti. K nejasnostim sta prispevali tako zakonodaja kot praksa. Prva predvsem z nedosledno, nejasno in nedoločeno opredelitvijo pridobitne, tržne, gospodarske in lastne dejavnosti v predpisih, druga pa z opravljanjem različnih dejavnosti in z razpolaganjem s sredstvi, pridobljenimi iz različnih dejavnosti. Zaradi nejasnosti so nekatera ministrstva izdala tudi posebna navodila oz. zavzela stališča.

Obrazec prihodki in odhodki po vrstah dejavnosti je po vsebini enak izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov, le da so v njem podatki po vrstah prihodkov, odhodkov

oziroma stroškov, ki se nanašajo na leto 2024, razdeljeni na podatke za dejavnost javne službe in podatke za tržno dejavnost.

3.4.1. UPORABLJENA SODILA ZA RAZMEJITEV PRIHODKOV IN ODHODKOV

Pri sestavi izkaza prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti so bile upoštevane ugotovitve in priporočila izvedene Revizije pravilnosti poslovanja javnega zavoda Mala ulica. Zavod je 1.12.2020 sprejel Prilogo 1 k Navodilom in postopkom izvajanja notranjih kontrol na finančno računovodskem področju v JZ Mala ulica – Sodila za razmejevanje prihodkov in odhodkov med javno službo in tržno dejavnostjo. Med prihodki in odhodki tržne dejavnosti so tako upoštevani prihodki in odhodki, ki se nanašajo na prodajo:

- organizacij praznovanj rojstnih dnevo,
- storitev gostinske dejavnosti,
- knjig, oblačil in drugega promocijskega materiala,
- izobraževanj, predavanj s področij, ki ne pomenijo izvajanja javne službe,
- prostorov v uporabo,
- drugih oblik prodaje blaga in storitev, ki niso opredeljene kot javna služba.

Sodila so bila po naknadni notranji reviziji spremenjena oziroma dopolnjena dne 13.10.2021.

3.4.2. RAZMEJITEV ODHODKOV

Pri delitvi odhodkov na dejavnost javne službe in tržno dejavnost se v javnih zavodih najpogosteje uporabi razmerje, ki je bilo doseženo pri prihodkih. Problem razmejevanja odhodkov je povezan s spremljanjem stroškov po stroškovnih mestih, mestih odgovornosti in kontih, kar je večkrat zaradi različnih okoliščin težko urediti. Vprašanje je, koliko stroškov v javnih zavodih dejansko nastaja pri izvajanju redne javne službe, ki se financira iz javnih virov, koliko pri opravljanju storitev javne službe za trg in koliko pri izvajanju lastnih tržnih dejavnosti (v nadaljevanju opredeljena tržna dejavnost).

Razmejitev odhodkov javnega zavoda se opravi tako, da se nekateri odhodki lahko že na podlagi dokumentacije neposredno pripišejo ustrezni dejavnosti, druge odhodke pa je potrebno razvrstiti na podlagi ustreznih sodil, o čemer govori Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava v 23. členu. Javni zavod uporabi razmerje med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne dejavnosti.

Ločeno upoštevamo vse stroške, ki so neposredno vezani na tržno dejavnost in so razvidni iz stroškovnega mesta (SM 310, 311,312, 320, ključ 100%):

- nabava materiala, blaga in storitev, ki se neposredno nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti,
- stroški dela (zaposlenih, zunanjih izvajalcev in študentov), ki se neposredno nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti,
- stroški kupljenega materiala, blaga in storitev, katerih porabo se neposredno nanaša na izvajanje tržne dejavnosti,
- stroški kala, razsipa, okvar in loma materiala in blaga, katerih poraba se neposredno nanaša na izvajanje tržne dejavnosti,
- stroški izobraževanja in strokovne literature, ki se neposredno nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti,

- stroški nakupa osnovnih sredstev, amortizacije in drobnega materiala, ki se neposredno nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti in
- drugi stroški, ki se neposredno nanašajo na izvajanje tržne dejavnosti

Posredni stroški, ki jih je mogoče pripisati dejavnosti javne službe in tržni dejavnosti, se lahko na podlagi pojasnila MF, v skrajnem primeru, če ni ustrežnejših sodil, razmejujejo po ključu, ki predstavlja razmerje med prihodki od javne službe in prihodki od opravljanja prodaje blaga in storitev. Ključ določi svet zavoda vsako leto najkasneje 1. marca za tekoče leto na podlagi finančnega poročila in bilance stanja za preteklo leto.

Posredni stroški, ki se delijo po letnem ključu, so:

- stroški pisarniškega materiala,
- stroški splošnega materiala in storitev (str. plačilnega prometa in bančnih storitev),
- stroški posebnega materiala in storitev,
- stroški energentov,
- stroški komunalnih storitev,
- stroški transportnih storitev (prevozi, PTT, telekomunikacije),
- stroški tekočega vzdrževanja,
- drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati tako tržni dejavnosti kot javni službi.

Stroški, ki se vežejo izključno na javno službo, niso predmet razdelitve po ključu. Ti stroški so:

- stroški dela (zaposlenih, zunanjih izvajalcev in študentov), ki se neposredno nanašajo na izvajanje osnovne dejavnosti zavoda,
- stroški kupljenega materiala, blaga in storitev, katerih poraba se neposredno nanaša na izvajanje osnovne dejavnosti zavoda,
- stroški nakupa osnovnih sredstev, amortizacije in drobnega materiala, ki se neposredno nanašajo na izvajanje osnovne dejavnosti zavoda,
- stroški službenih potovanj,
- stroški za nakup strokovne literature in strokovnih izobraževanj,
- stroški intelektualnih storitev, ki se vežejo na izvajanje osnovne dejavnosti zavoda,
- stroški drobnega materiala, ki se vežejo na izvajanje osnovnega programa zavoda,
- stroški marketinga,
- stroški reprezentance,
- stroški zavarovalnih premij,
- stroški izvajanja mednarodnih projektov in projektov, financiranih iz državnih virov, fundacij ipd.

Po sklepu sveta zavoda z dne 28. 2. 2025 je bil določen letni ključ za razdelitev stroškov med javno službo in tržno dejavnostjo, in sicer v višini 5,96 %. Stroški so se po tem ključu obračunavali od 1. 3. 2025 dalje in bodo v uporabi do sprejetja novega ključa oz. do 1. 3. 2026.

3.4.3. POSLOVNI IZID

Dosežen poslovni izid za izvajanje javne službe je 6.111 EUR (presežek odhodkov nad prihodki), za izvajanje tržne dejavnosti pa 16.577 EUR (presežek prihodkov nad odhodki).

3.5. POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka je evidenčni izkaz, v katerega se vpisujejo podatki o prihodkih in odhodkih, ki jih določeni uporabnik izkazujejo v poslovnih knjigah po devetem odstavku 16. člena Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov.

Pri prepoznavanju prihodkov in odhodkov, ki se knjižijo evidenčno, smo upoštevali računovodsko načelo denarnega toka – plačane realizacije (ne pa pravilo iz slovenskih računovodskih standardov – načelo nastanka poslovnega dogodka). Zato podatki o odhodkih in prihodkih, izkazani na predpisanih evidenčnih kontih, niso primerljivi s podatki, izkazanimi na kontih skupine 46 – Zaračunani odhodki določenih uporabnikov Enotnega kontnega načrta (EKN), in 76 – Zaračunani prihodki določenih uporabnikov Enotnega kontnega načrta (EKN). Sestavni del tega izkaza sta Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov in Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih obračunskega obdobja za izvajanje javne službe in ločeno podatke o prihodkih in odhodkih od prodaje blaga in storitev na trgu. Razmejitev prihodkov je narejena na podlagi dejanskega stanja. Za razmejitev odhodkov pa so upoštevani enaki kriteriji kot pri Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti.

3.5.1. PRIHODKI

Prihodki po načelu denarnega toka v letu 2025 znašajo 1.047.609 EUR.

Prihodki za izvajanje javne službe znašajo 991.549 EUR. Sestavljeni so iz prihodkov iz sredstev javnih financ (prejeta sredstva iz državnega proračuna, prejeta sredstva iz občinskega proračuna in prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije) in drugih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe. Druge prihodke za izvajanje dejavnosti javne službe sestavljajo prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe (prihodki od izvajanje programa zavoda).

Prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu v višini 56.060 EUR smo dosegli s prodajo rojstnih dnevov, gostinskih storitev v čajnici, prodajo knjig Neverjetna leta, Ustvarjalnice, Bralni dnevnik in Igriva vadba.

3.5.2. ODHODKI

Odhodki po načelu denarnega toka v letu 2025 znašajo 1.029.682 EUR.

Odhodki za izvajanje javne službe znašajo 991.072 EUR. Sestavljajo jih odhodki za plače, prispevke, blago in storitve in investicijski odhodki. Investicijski odhodki v letu 2025 znašajo 54.221 EUR.

Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v višini 38.610 EUR so prav tako sestavljeni iz odhodkov za blago in storitve ter izplačila delovne uspešnosti iz prodaje na trgu. Najvišjo postavko odhodkov po denarnem toku »Drugi operativni odhodki« v višini 290.220 EUR sestavljajo:

- odhodki za delo preko študentskega servisa v višini 111.639 EUR,

- odhodki za strokovno izobraževanje zaposlenih v višini 14.625 EUR,
- odhodki za storitve odvetnikov, notarjev in drugo v višini 8.526 EUR,
- odhodki za sejnine udeležencem odborov v višini 653 EUR,
- odhodki za bančne storitve in storitve plačilnega prometa 1.691 EUR
- odhodki iz naslova avtorskih in podjemnih pogodb v višini 797 EUR
- odhodki iz naslova članarin v višini 2.477 EUR. in
- drugi odhodki za izvajanje programov zavoda 153.393 EUR, in sicer:
 - odhodki za izvajanje osnovnega programa zavoda (SM 220) v višini 52.583 EUR
 - odhodki za izvajanje počitniškega varstva (SM 601-607) v višini 43.620 EUR
 - odhodki za izvajanje projektov Ministrstva za zdravje in Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve (SM 627,631) v višini 21.387 EUR ter
 - drugi odhodki za delovanje zavoda v višini 35.803 EUR.

3.5.3. POSLOVNI IZID PO DENARNEM TOKU

Razlika med prihodki in odhodki po načelu denarnega toka prikazuje pozitiven poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki. Dosežen poslovni izid znaša 17.927 EUR.

Izkaz računa financiranja nam kaže povečanje sredstev na računu kot razliko med prihodki in odhodki iz denarnih tokov.

3.5.4. POJASNILO GLEDE IZRAČUNA PRESEŽKA V SKLADU Z ZAKONOM O FISKALNEM PRAVILU in ZAKONOM O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2020 IN 2021

Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/2015, v nadaljevanju ZFisP) v 5. členu med drugim določa, da se presežki, ki jih posamezna institucionalna enota sektorja država ustvari v posameznem letu, zbirajo na ločenem računu. Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (Uradni list RS, št. 80/2016, v nadaljevanju ZIPRS1718) v 77. členu določa izračunavanje presežkov institucionalnih enot sektorja država, in sicer v 5. točki 77. člena pravi: javne agencije in javni zavodi izračunavajo zbrane presežke preteklih let po denarnem toku, in jih zmanjšajo za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter neporabljena sredstva za investicije.

V skladu s 77. členom ZIPRS 2021 v Mali ulici v letu 2024 izračunavamo presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka v višini 1.740 EUR.

V skladu s 77. členom ZIPRS 2021 v Mali ulici v letu 2025 izračunavamo presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka v višini 17.927 EUR.

Presežek v skladu s ZFisP in ZIPRS2021 za leto 2025:

presežek odhodkov nad prihodki po denarnem toku 2025	0
neplačane obveznosti 2025	130.048
neporabljeni namenska sredstva za financiranje izdatkov 2025	0
neporabljeni namenska sredstva za investicije 2025	0
presežek prihodkov zmanjšan za neplačane obveznosti in namenska sredstva	0
presežek prihodkov v skladu s ZFisP za leto 2025	0

presežek odhodkov nad prihodki v 2025, ugotovljen po obračunskem načelu	0
presežek prihodkov za leto 2025 v skladu s ZFisP	4.336
presežek prihodkov nad odhodki, ki se lahko uporabi v skladu z akti o ustanovitvi	10.466
presežek prihodkov nad odhodki, po pokrivanju presežka O nad P v 2025	14.803

3.6. ZAKLJUČEK

Letno poročilo Javnega zavoda Mala ulica za leto 2025 bo obravnaval svet zavoda na seji v mesecu februarju 2026.

Priloge

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024;
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024 v primerjavi z realizacijo 2023 in načrtom 2024;

Ljubljana, februar 2025

Eva Strmljan Kreslin

Direktorica

PRILOGA 1

Ime uporabnika: MALA ULICA
Sedež uporabnika: Prečna ulica 7, 1000 LJUBLJANA
Šifra proračunskega uporabnika: 73237

Kraj in datum: LJUBLJANA, 9. 2. 2026
Oseba, odgovorna za sestavljanje finančnega plana
VIZIJA RAČUNOVODSTVO D.D.
Odgovorna oseba: EVA STRMLJAN KRESLIN

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za leto 2025

ČLENITE V KONTOV	NAMEN PORABE OZ. VRSTA PRIHODKA			
		Realizacija 2024	Realizacija 2025	Indeks 25/24
1	2	6	6	5
A) PRIHODKI OD POSLOVANJA		856.200	988.416	1,15
760 PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV		855.569	988.003	1,15
POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODN		0	0	0,00
ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODN		0	0	0,00
761 PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA		631	413	0,65
762 B) FINANČNI PRIHODKI		1.239	765	0,62
7620 Prihodki od obresti		1.239	765	0,62
7629 Drugi finančni prihodki		0	0	0,00
763 C) DRUGI PRIHODKI (prejete kazni in odškodnine, nenamenske donacije in drugi izredni prihodki)		120	191	1,59
Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI		0	0	0,00
del 764 PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		0	0	0,00
del 764 DRUGI PREVREDNOTOVALNI PRIHODKI		98	0	0,00
D) CELOTNI PRIHODKI		857.657	989.372	1,15
E) STROŠKI MATERIALA IN STORITEV		391.223	462.048	1,18
del 466 NABAVNA VREDNOSTI PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA		13.768	15.768	1,15
460 STROŠKI MATERIALA		66.305	82.063	1,24
Str. električne energije		3.185	3.489	1,10
Str. ogrevanja		2.991	2.511	0,84
str. vode		2.150	2.114	0,98
Str. živi za otroke počitniško varstvo		36.732	47.348	1,29
Stroški vzdrž. osnovnih sredstev		0	0	0,00
Str. hitrega perila, didaktičnih pripomočkov in odpis drobnega inventarja		515	602	1,17
Str. zdravil, sanitarnega materiala		0	0	0,00
Stroški strokovne literature		1.907	1.558	0,82
Str. pisarniškega materiala,		4.458	6.854	1,54
Drugi stroški materiala		7.906	9.246	1,17
Str. čistil		2	15	7,50
Str. materiala za tekoče vzdrževanje		406	499	1,23
Zaščitna sredstva za zaposlene- delovna oprema		759	2.226	2,93
Str. materiala za pogostitve-rojstni dnevi		5.294	5.601	1,06
461 STROŠKI STORITEV		311.150	364.217	1,17
Str. komunalnih storitev (odvoz odpadkov deratizacija...)		3.191	3.388	1,06
Stroški storitev - zunanji izvajalci programov Zavoda		117.412	126.556	1,08
Stroški vzdrževanja opreme		9.004	10.956	1,22
Str. tekočega vzdrževanja prostorov		8.526	7.943	0,93
Str. čiščenja		25.392	20.074	0,79
Stroški zavarovanj		0	0	0,00
Stroški varovanja zgradb in prostorov		0	1.526	0,00
Stroški plačilnega prometa		123	1.405	11,42
Stroški bančnih storitev		999	155	0,16
Računovodske in revizijske storitve		14.243	17.577	1,23
Str. marketinga		7.699	2.436	0,32
Stroški storitev notarskih in odvetniških storitev		7.889	8.420	1,07
Stroški izobraževanja delavcev		2.827	15.482	5,48
Str. zdravniških pregledov zaposlenih		924	687	0,74
Stroški drugih intelektualnih storitev		882	653	0,74
Prevozne storitve		609	387	0,64
Stroški telefona in drugih komunikacijskih sredstev		4.579	4.528	0,99
Povačila stroškov službenih poti v državi		0	0	0,00
Povačila stroškov službenih poti v tujini		2.287	3.397	1,49
Str. poštnih storitev		1.434	911	0,64
Stroški dela študentov		84.801	112.028	1,33
Druge storitve		3.530	14.642	4,15
Str. reprezentance		5.399	1.793	0,33
Program		0	2.111	0,00
Stroški najemnin in zakupnin		7.237	3.329	0,46
Str. kolizacij (konference, seminarji)		0	0	0,00
Str. avtorskih honorarjev		347	477	1,37
Str. članarin		1.815	2.456	1,35
F. STROŠKI DELA		462.148	514.186	1,11
4640 Plače zaposlenih (1.bruto)		353.148	395.146	1,12
4642 Stroški prevoza na delo in iz dela		6.411	5.387	0,83
4643 Stroški prehrane med delom		17.599	17.751	1,01
4644 Regres za letni dopust		14.953	24.568	1,64
4646 Prispevki delodajalcev za socialno varnost - stroški dela - del		57.840	63.315	1,09
4648 Premija za dodatno pokojninsko zavarovanje		5.813	6.129	1,05
4649 Drugi stroški dela		6.384	1.310	0,21
462 G) AMORTIZACIJA		0	0	0,00
4620 Amortizacija NDS in OOS javne službe		50.432	54.567	1,08
4621 Amortizacija NDS in OOS iz donacij		0	0	0,00
4629 Zmanjšanje amortizacije, ki se nadomešča v breme obveznosti do virov sredstev oz. p		50.432	54.567	1,08
463 H) REZERVACIJE za stroške reorg. in izgube iz kočljivih pogodb (ne za investicijsko)		0	0	0,00
del 465 I) DAVEK OD DOBIČKA		0	2.657	0,00
del 465 J) OSTALI DRUGI STROŠKI		13	15	1,15
467 K) FINANČNI ODHODKI		0	0	0,00
4670 Odhodki za obresti		0	0	0,00
46701 Odhodki za zamudne obresti do dobaviteljev		0	0	0,00
4679 Drugi finančni odhodki		0	0	0,00
468 L) DRUGI ODHODKI		0	0	0,00
M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI		0	0	0,00
del 469 ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV		0	0	0,00
del 469 OSTALI PRVERDNOTEVALNI POSLOVNI ODHODKI		0	0	0,00
N) CELOTNI ODHODKI		853.384	978.906	1,15
O) PRESEŽEK PRIHODKOV		4.273	10.466	2,45
P) PRESEŽEK ODHODKOV		0	0	0,00
Presežek preteklih let namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja		63	4.336	68,83
		4.336	14.802	3,41

PRILOGA 2

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1.1.2025 - 31.12.2025

ČLENITEV KONTOV	NAZIV KONTA	načrt 2024		načrt 2025		Indeks 2025/2024	
		Realizacija 2024	načrt 2024	Realizacija 2025	načrt 2025	Real/FN	Indeks
1	2	5=17	5=17				
	I. SKUPAJ PRIHODKI	978.672	995.848	1.045.462	1.047.609	1,00	1,05
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	931.672	939.809	995.462	991.549	1,00	1,06
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ	762.822	771.510	778.462	836.073	1,07	1,08
	a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna	103.992	103.725	103.992	128.656	1,24	1,24
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	103.992	103.725	103.992	128.656	1,24	1,24
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	0	0	0	0	0,00	0,00
	b) Prejeta sredstva iz občinskega proračuna	658.830	666.585	674.470	705.686	1,05	1,06
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	536.250	546.929	607.350	651.465	1,07	1,19
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	122.580	119.656	67.120	54.221	0,81	0,45
	c) Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja	0	0	0	0,00	0,00	0,00
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	0	0	0	0	0,00	0,00
	d) Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij	0	0	0	0,00	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz agencij za tekočo porabo	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz agencij za investicije	0	0	0	0	0,00	0,00
del 740	e) Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	0	0	0	0,00	0,00	0,00
741	f) Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	0	1.200	1.731	0,00	1,44	
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe	168.850	168.299	217.000	155.476	0,72	0,92
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev iz naslova izvajanja javne službe	140.000	145.073	190.000	152.985	0,81	1,05
del 7102	Prejete obresti	850	1.239	1.000	722	0,72	0,58
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7141	Drugi tekoči prihodki iz izvajanja javne službe	0	0	0	0	0,00	0,00
72	Kapitalski prihodki	0	0	0	0	0,00	0,00
730	Prejete donacije iz domačih virov	20.000	21.987	20.000	800	0,04	0,04
731	Prejete donacije iz tujine	0	0	0	0	0,00	0,00
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	0	0	0	0	0,00	0,00
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	8.000	0	8.000	0	0,00	0,00
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij	0	0	0	969	0,00	0,00
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	47.000	56.039	50.000	56.060	1,12	1,00
del 7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	47.000	56.039	50.000	55.773	1,12	1,00
del 7102	Prejete obresti	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	0	0	0	287	0,00	0,00
del 7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	0	0	0	0	0,00	0,00
del 7141	Drugi tekoči prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe	0	0	0	0	0,00	0,00
	II. SKUPAJ ODHODKI	971.524	994.108	1.040.646	1.029.682	0,99	1,04
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	941.524	962.271	1.010.646	991.072	0,98	1,03
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim	413.300	394.972	533.000	431.731	0,81	1,09
del 4000	Plače in dodatki	340.000	343.968	450.000	361.405	0,80	1,05
del 4001	Regres za letni dopust	18.000	14.953	15.000	24.568	1,64	1,64
del 4002	Povračila in nadomestila	20.800	23.517	30.000	24.205	0,81	1,03
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	29.000	8.212	28.000	13.173	0,47	1,60
del 4004	Sredstva za nadurno delo	5.500	4.321	10.000	7.295	0,73	1,69
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	0	0	0	0	0,00	0,00
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	0	0	0	1.084	0,00	0,00
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost	61.344	63.346	61.344	70.177	1,14	1,11
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	30.000	31.508	30.000	34.242	1,14	1,09
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	25.400	25.242	25.400	27.778	1,09	1,10
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	214	306	214	349	1,63	1,14
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	258	356	258	387	1,50	1,09
del 4014	Prispevek za dolgotrajno oskrbo	0	0	0	1.003	0,00	0,00
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKOPZ-14	5.472	5.935	5.472	6.418	1,17	1,08
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe	344.300	376.663	349.182	434.719	1,24	1,15
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	76.000	74.709	71.968	72.947	1,01	0,98
del 4021	Posetni material in storitve	22.000	33.093	22.000	40.188	1,83	1,21
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	21.000	18.417	21.000	15.906	0,76	0,86
del 4023	Prevozniki stroški in storitve	400	842	400	624	1,56	0,97
del 4024	Izdatki za službena potovanja	2.400	2.048	2.400	3.423	1,43	1,67
del 4025	Teško vzdrževanje	10.000	16.396	10.000	8.007	0,80	0,49
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	10.000	7.408	10.000	3.408	0,34	0,46
del 4027	Kazni in odškodnine	0	0	0	0	0,00	0,00
del 4028	Davek na izplačane plače	0	0	0	0	0,00	0,00
del 4029	Drugi operativni odhodki	202.500	223.950	211.416	290.220	1,37	1,30
403	D. Plačila domačih obresti	0	0	0	224	0,00	0,00
404	E. Plačila tujih obresti	0	0	0	0,00	0,00	0,00
410	F. Subvencije	0	0	0	0,00	0,00	0,00
411	G. Transferi posameznikom in gospodinjstvom	0	0	0	0,00	0,00	0,00
412	H. Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam	0	0	0	0,00	0,00	0,00
413	I. Drugi tekoči domači transferji	0	0	0	0,00	0,00	0,00
	J. Investicijski odhodki	122.580	127.290	67.120	54.221	0,81	0,43
4200	Nakup zgradb in prostorov	0	0	0	0	0,00	0,00
4201	Nakup prevoznih sredstev	0	0	0	0	0,00	0,00
4202	Nakup opreme	30.800	4.081	31.120	3.616	0,12	0,89
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	0	1.312	0	651	0,00	0,50
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	0	16.607	0	32.721	0,00	1,97
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	85.780	105.291	36.000	17.233	0,48	0,16
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	0	0	0	0	0,00	0,00
4207	Nakup nematerialnega premoženja	0	0	0	0	0,00	0,00
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	6.000	0	0	0	0,00	0,00
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	0	0	0	0	0,00	0,00
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	30.000	31.837	30.000	38.610	1,29	1,21
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	0	1.336	0	6.519	0,00	4,88
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	0	300	0	303	0,00	1,01
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	30.000	30.201	30.000	31.788	1,06	1,05
	TRANSFER - STROŠKI DELA	504.028	537.530	451.118	545.701	1,21	1,02
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	7.148	1.740	4.816	17.927	3,72	10,30
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	0	0	4.816	0	0,00	0,00